

รายงานวิจัย

เรื่อง

การพัฒนาการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรม

กรณีศึกษา: ประเพณีกินผักและไหว้พระศาลเจ้า จังหวัดภูเก็ต

Cultural Tourism Development:

A Case Study of a Vegetarian tradition and pay respect at
Shrines in Phuket Province

โดย

บุญพา คำวิเศษณ์

การวิจัยครั้งนี้ได้รับเงินทุนการวิจัยจากมหาวิทยาลัยราชภัฏ

ปีการศึกษา 2560

ลิขสิทธิ์ของมหาวิทยาลัยราชภัฏ

ชื่องานวิจัย: การพัฒนาการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรม กรณีศึกษา: ประเพณีกินผักและ
ไหว้พระศาลเจ้า จังหวัดภูเก็ต
ชื่อผู้วิจัย: บุญพา คำวิเศษณ์
ปีที่ทำการวิจัยแล้วเสร็จ: 2562

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้ มีวัตถุประสงค์ 1) เพื่อศึกษาพฤติกรรมการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมประเพณีกินผักและไหว้พระศาลเจ้า จังหวัดภูเก็ต 2) เพื่อเปรียบเทียบความคิดเห็นของนักท่องเที่ยวชาวไทยต่อปัจจัยการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมประเพณีกินผักและไหว้พระศาลเจ้า จังหวัดภูเก็ต 3) เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ของปัจจัยที่ส่งผลต่อการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมประเพณีกินผักและไหว้พระศาลเจ้า จังหวัดภูเก็ต 4) เพื่อกำหนดแนวทางการพัฒนาการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมประเพณีกินผักและไหว้พระศาลเจ้า จังหวัดภูเก็ต กลุ่มตัวอย่างในการวิจัยครั้งนี้เป็นกลุ่มเจ้าหน้าที่ปฏิบัติงานประจำศาลเจ้า ทั้ง 6 แห่ง จำนวนทั้งสิ้น 60 คน ตัวแทนจากหน่วยงานภาครัฐที่เกี่ยวข้องเพื่อพัฒนาการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรม ในจังหวัดภูเก็ต เช่น ททท.ประจำจังหวัดภูเก็ต จำนวนทั้งสิ้น 10 คน โดยใช้วิธีการสุ่มแบบเจาะจง (Purposive Sampling) ส่วนกำหนดกลุ่มนักท่องเที่ยวที่เดินทางมาท่องเที่ยวศาลเจ้าทั้ง 6 แห่ง ได้จำนวน 330 คน และใช้วิธีการสุ่มตัวอย่างแบบบังเอิญ (Accidental Sampling) วิเคราะห์ข้อมูลโดยหาค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน

ผลการวิจัย พบว่า

1. พฤติกรรมการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมของเทศกาลถือศีลกินผักและไหว้พระศาลเจ้า จังหวัดภูเก็ต พบว่า มีความถี่ในการเดินทางมาท่องเที่ยว มากกว่า 3 ระยะเวลาที่ใช้ในการท่องเที่ยวจังหวัดภูเก็ต คือ น้อยกว่าการใช้จ่ายในการท่องเที่ยวน้อยกว่า 10,000 ช่วงเวลาในการเดินทางท่องเที่ยว คือ วันหยุดพักผ่อนประจำ วันหยุดสุดสัปดาห์ วัตถุประสงค์ในการเดินทางท่องเที่ยวจังหวัดภูเก็ตเพื่อการพักผ่อน เพื่อศึกษาวัฒนธรรมประเพณี วิถีชีวิต สื่อที่ได้รับข้อมูลเกี่ยวกับเทศกาลถือศีลกินผักและไหว้พระศาลเจ้า จังหวัดภูเก็ต คือ สื่อออนไลน์ และการบอกต่อ

2. ผลการเปรียบเทียบความคิดเห็นของนักท่องเที่ยวชาวไทยต่อปัจจัยการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมของเทศกาลถือศีลกินผักและไหว้พระศาลเจ้า จังหวัดภูเก็ต พบว่าเพศที่ต่างกันของนักท่องเที่ยวมีปัจจัยที่ส่งผลต่อการท่องเที่ยวไม่แตกต่างกัน อายุ สถานภาพสมรส อาชีพ รายได้เฉลี่ยต่อเดือน การศึกษาและภูมิลำเนาที่ต่างกันของนักท่องเที่ยวมีปัจจัยที่ส่งผลต่อการท่องเที่ยว ด้านสถานที่

ด้านการให้บริการ ด้านมูลเหตุจูงใจในการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรม ด้านช่องทางการจัดจำหน่ายและภาพรวม แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

3. ปัจจัยที่ส่งผลต่อการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมของเทศกาลถือศีลกินผักและไหว้พระศาลเจ้าจังหวัดภูเก็ต ภาพรวมอยู่ในระดับมาก ด้านสถานที่ ด้านมูลเหตุจูงใจในการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรม ด้านช่องทางการจัดจำหน่ายตามลำดับ ซึ่งนักท่องเที่ยวที่มีอายุที่ต่างกัน สถานภาพที่ต่างกัน อาชีพที่ต่างกัน รายได้เฉลี่ยต่อเดือนที่ต่างกัน การศึกษาที่ต่างกันและภูมิลำเนาที่ต่างกัน มีปัจจัยที่ส่งผลต่อการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมของเทศกาลถือศีลกินผัก และไหว้พระศาลเจ้า แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ความสัมพันธ์ของปัจจัยด้านความถี่ ระยะเวลา ช่วงเวลา วัตถุประสงค์ในการเดินทางท่องเที่ยว และสื่อที่ได้รับข้อมูลเกี่ยวกับเทศกาลถือศีลกินผักและไหว้พระศาลเจ้าจังหวัดภูเก็ต ส่งผลต่อการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมของเทศกาลถือศีลกินผักและไหว้พระศาลเจ้าจังหวัดภูเก็ต ที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ .05

4. แนวทางการพัฒนาการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมของเทศกาลถือศีลกินผักและไหว้พระศาลเจ้า จังหวัดภูเก็ต พบว่า แนวคิดเกี่ยวกับส่งเสริมการรณรงค์อนุรักษ์ โดยการบูรณะศาลเจ้าไม่ให้มีสภาพเสื่อมโทรม มีพิธีกรรมในศาลเจ้า โดยภาพรวมถือว่ามีประสิทธิภาพในการรับนักท่องเที่ยวเข้ามาชมชนและศึกษาความรู้ภายในศาลเจ้าฯ แต่ยังคงขาดสื่อประชาสัมพันธ์และบุคลากรที่ให้ความรู้แก่นักท่องเที่ยว และ ชุมชนมีแนวทางในการส่งเสริมการตลาดท่องเที่ยว คือ ชุมชนจะช่วยกันดูแล และ บูรณะซ่อมแซมให้ศาลเจ้ามีความสวยงาม ส่งเสริมการขาย อาหารเจให้กับคนในชุมชนด้วยการสามัคคีกัน และเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่กัน การจัดทำคู่มือด้านการท่องเที่ยวและจัดตั้งจุดประชาสัมพันธ์เกี่ยวกับแหล่งท่องเที่ยวของชุมชน

คำสำคัญ: การท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรม ประเพณีกินผักจังหวัดภูเก็ต การไหว้พระศาลเจ้า

Research Title: The Development of Cultural Tourism: A Case Study of Vegetarian Festival and Worship at Shrines in Phuket

Researcher: Bunpa Kamwiset

Year: 2019

Abstract

This research aimed to study peoples' behavior of cultural tourism: a case study of vegetarian festival and worship at shrines in Phuket. To compare Thai tourists' opinions towards factors influencing of cultural tourism: a case study of vegetarian festival and worship at shrines in Phuket. To study correlation towards factors influencing of cultural tourism: a case study of vegetarian festival and worship at shrines in Phuket and to determine the guidelines for the development of cultural tourism. The samples in this study were a group of 60 officers from 6 shrines, representatives from government agencies involved in cultural tourism development. In Phuket such as Phuket Tourism Authority A total of 10 people were selected by purposive sampling. As for determining the groups of tourists visiting the 6 shrines of 330 people and using the accidental sampling method, data were analyzed by percentage. Mean and standard deviation

It was found that;

1. Cultural tourism behavior found that there are more than 3 frequency of travel, travel time is less than 5 days. Travel spending less than 10,000 baht., travel time is a regular holiday and Weekend., Relaxation, study culture traditional are purpose of traveling in Phuket. Media that provides information of cultural tourism: a case study of vegetarian festival and worship at shrines in Phuket is an online media and telling.

2. The comparison of opinions of Thai tourists towards tourism-oriented factors of cultural tourism: a case study of vegetarian festival and worship at shrines in Phuket It was found that different sexes of tourists were factors that affect tourism are not different. Age, career status, average income per month, education and different

domiciles of tourists have factors that affect tourism in terms of services. Motivational factors in cultural tourism Distribution channels and overview differing significantly at the level of .05

3. Factors affecting of cultural tourism: a case study of vegetarian festival and worship at shrines in Phuket. The overall picture is at a high level in terms of location, motivational factors for cultural tourism. Distribution channels respectively. They were differentiated by ages, status, careers, income, education background, even different home areas. Such factors were different statistically significance at .05. There was a relationship between the tour frequency and their participation time and the payment spent during the tour. The relationship factors also significantly difference at .05.

2. The suggestions of this tour development were; the ideas of promoting the Chinese shrine renovation, for the shrine renovation and the vicinity areas, and for the tourists' convenience. The services and the hosts' attitudes should be adjusted and normalized towards better services. As a whole, the services are satisfied. The PR media should be distributed for the tourists in order to keep them well-informed and more vegetarian food should be provided.

Keywords: Cultural tourism, Phuket Vegetarian Festival, Worshipping the shrine

กิตติกรรมประกาศ

งานวิจัยฉบับนี้สำเร็จลุล่วงได้ด้วยความกรุณาและความช่วยเหลืออย่างดียิ่ง จาก รองศาสตราจารย์ ดร.โกสุม สายใจ อาจารย์ที่ปรึกษางานวิจัย อาจารย์กิตติยานภลัย ภูตระกูล ผู้อำนวยการสำนักส่งเสริมวิจัยและนวัตกรรม ผู้ทรงคุณวุฒิทุกท่าน คณาจารย์ประจำสาขาวิชา อุตสาหกรรมท่องเที่ยว มหาวิทยาลัยราชพฤกษ์ทุกท่าน รวมถึงกัลยาณมิตรทุกท่านที่ให้ความช่วยเหลือ คอยให้คำแนะนำและคำปรึกษาอันเป็นประโยชน์อย่างยิ่งต่อการทำงานวิจัยมาโดยตลอด

ขอขอบคุณผู้ตอบแบบสอบถามทุกท่านที่กรุณาสละเวลาอันมีค่าในการให้ข้อมูลอันมีค่าอย่างยิ่งและขอขอบคุณผู้ช่วยวิจัยที่ช่วยเก็บแบบสอบถามในเวลาอันจำกัด

สุดท้ายนี้ คุณค่าและประโยชน์อันพึงมีจากงานวิจัยฉบับนี้ ผู้วิจัยขออุทิศให้กับผู้มีพระคุณทุกท่าน และหวังเป็นอย่างยิ่งว่างานวิจัยฉบับนี้จะเป็นประโยชน์ต่อวงการวิชาการโดยเฉพาะด้านการท่องเที่ยวต่อไป

บุญพา คำวิเศษณ์

มิถุนายน 2562

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย.....	ก
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ.....	ค
กิตติกรรมประกาศ.....	จ
สารบัญ.....	ฉ
สารบัญตาราง.....	ซ
สารบัญภาพ	ญ
บทที่ 1 บทนำ	1
1.1 ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา.....	1
1.2 คำถามการวิจัย	3
1.3 วัตถุประสงค์ของการวิจัย	3
1.4 สมมติฐานการวิจัย	3
1.5 ขอบเขตการวิจัย	4
1.6 นิยามศัพท์เฉพาะ	5
1.7 ประโยชน์ของงานวิจัย.....	5
บทที่ 2 แนวคิด ทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	7
2.1 แนวคิดเกี่ยวกับการจัดการการท่องเที่ยว.....	7
2.2 แนวคิดและทฤษฎีการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรม	9
2.3 แนวคิดเรื่องพฤติกรรม และพฤติกรรมการท่องเที่ยว	12
2.4 ประเพณีถือศีลกินผักในจังหวัดภูเก็ต.....	14
2.5 งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	15
2.6 กรอบแนวคิดในการวิจัย.....	21
บทที่ 3 วิธีดำเนินการวิจัย	22
3.1 ประชากรและกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย	22
3.2 ตัวแปรที่ใช้ในการวิจัย.....	23
3.3 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย.....	23
3.4 การสร้างและตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือ	25

สารบัญ (ต่อ)

	หน้า
3.5 การเก็บรวบรวมข้อมูล	26
3.6 การวิเคราะห์ข้อมูล	26
3.7 สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล	26
บทที่ 4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	30
ตอนที่ 1 ศึกษาความคิดเห็นต่อปัจจัยการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมของเทศบาลถือศีลกินผัก และไหว้พระศาลเจ้า จังหวัดภูเก็ต ของนักท่องเที่ยวชาวไทย	30
ตอนที่ 2 แนวทางการพัฒนาการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมของเทศบาลถือศีลกินผักและไหว้ พระศาลเจ้า จังหวัดภูเก็ต	57
บทที่ 5 สรุป อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ	67
5.1 สรุปผล.....	67
5.2 อภิปรายผล.....	74
5.3 ข้อเสนอแนะ	77
5.3.1 ข้อเสนอแนะในการนำผลวิจัยไปใช้	77
5.3.2 ข้อเสนอแนะในการทำวิจัยครั้งต่อไป.....	78
บรรณานุกรม.....	79
ภาคผนวก	83
แบบสอบถามการพัฒนาการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรม กรณีศึกษาประเพณีกินผักและไหว้พระ ศาลเจ้า จังหวัดภูเก็ต.....	84
แบบสัมภาษณ์การพัฒนาการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรม กรณีศึกษา ประเพณีกินผักและไหว้ พระศาลเจ้า จังหวัดภูเก็ต.....	90
ประวัติผู้วิจัย	95

สารบัญตาราง

ตารางที่	หน้า
4.1 ปัจจัยส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถาม.....	31
4.2 พฤติกรรมการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมของเทศกาลถือศีลกินผักและไหว้พระศาลเจ้า จังหวัดภูเก็ต ของนักท่องเที่ยวชาวไทย.....	33
4.3 ระดับปัจจัยที่ส่งผลต่อการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมของเทศกาลถือศีลกินผักและไหว้พระศาลเจ้า จังหวัดภูเก็ต (ภาพรวมทั้ง 5 ด้าน).....	36
4.4 ระดับปัจจัยที่ส่งผลต่อการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมของเทศกาลถือศีลกินผักและไหว้พระศาลเจ้า จังหวัดภูเก็ต ด้านสถานที่.....	37
4.5 ระดับปัจจัยที่ส่งผลต่อการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมของเทศกาลถือศีลกินผักและไหว้พระศาลเจ้า จังหวัดภูเก็ต ด้านการให้บริการ.....	38
4.6 ระดับปัจจัยที่ส่งผลต่อการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมของเทศกาลถือศีลกินผักและไหว้พระศาลเจ้า จังหวัดภูเก็ต ด้านช่องทางการจัดจำหน่าย.....	39
4.7 ระดับปัจจัยที่ส่งผลต่อการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมของเทศกาลถือศีลกินผักและไหว้พระศาลเจ้า จังหวัดภูเก็ต ด้านสาธารณูปโภค.....	40
4.8 ระดับปัจจัยที่ส่งผลต่อการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมของเทศกาลถือศีลกินผักและไหว้พระศาลเจ้า จังหวัดภูเก็ต ด้านมูลเหตุจูงใจในการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรม.....	41
4.9 ผลการเปรียบเทียบปัจจัยที่ส่งผลต่อการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมของเทศกาลถือศีลกินผักและไหว้พระศาลเจ้า จังหวัดภูเก็ต ตามตัวแปรเพศ.....	42
4.10 ผลการศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมของเทศกาลถือศีลกินผัก และไหว้พระศาลเจ้า จังหวัดภูเก็ต ตามตัวแปรอายุ.....	43
4.11 ผลการศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมของเทศกาลถือศีลกินผัก และไหว้พระศาลเจ้า จังหวัดภูเก็ต ตามตัวแปรสถานภาพสมรส.....	45
4.12 ผลการศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมของเทศกาลถือศีลกินผัก และไหว้พระศาลเจ้า จังหวัดภูเก็ต ตามตัวแปรอาชีพ.....	46
4.13 ผลการศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมของเทศกาลถือศีลกินผัก และไหว้พระศาลเจ้า จังหวัดภูเก็ต ตามตัวแปรรายได้ต่อเดือน.....	48

สารบัญตาราง (ต่อ)

ตารางที่	หน้า
4.14 ผลการศึกษาปัจจัยที่ส่งผลกระทบต่อการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมของเทศกาลถือศีลกินผัก และไหว้พระศาลเจ้า จังหวัดภูเก็ต ตามตัวแปรระดับการศึกษา.....	49
4.15 ผลการศึกษาปัจจัยที่ส่งผลกระทบต่อการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมของเทศกาลถือศีลกินผักและไหว้พระศาลเจ้า จังหวัดภูเก็ต ตามตัวแปรภูมิภานา.....	50
4.16 ผลการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมของเทศกาลถือศีลกินผักและไหว้พระศาลเจ้า จังหวัดภูเก็ต กับพฤติกรรมการท่องเที่ยวด้านความถี่การเดินทางมาท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมของเทศกาลถือศีลกินผักและไหว้พระศาลเจ้า จังหวัดภูเก็ต.....	53
4.17 ผลการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมของเทศกาลถือศีลกินผักและไหว้พระศาลเจ้า จังหวัดภูเก็ต กับพฤติกรรมการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมของนักท่องเที่ยวชาวไทยด้านระยะเวลาที่ใช้ในการท่องเที่ยวจังหวัดภูเก็ต.....	54
4.18 ผลการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมของเทศกาลถือศีลกินผักและไหว้พระศาลเจ้า จังหวัดภูเก็ต กับพฤติกรรมการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรม ด้านการใช้จ่ายในการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมของเทศกาลถือศีลกินผักและไหว้พระศาลเจ้า จังหวัดภูเก็ต.....	54
4.19 ผลการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมของเทศกาลถือศีลกินผักและไหว้พระศาลเจ้า จังหวัดภูเก็ต กับพฤติกรรมการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมของนักท่องเที่ยวชาวไทยด้านช่วงเวลาในการเดินทางท่องเที่ยว.....	55
4.20 ผลการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมของเทศกาลถือศีลกินผักและไหว้พระศาลเจ้า จังหวัดภูเก็ต กับพฤติกรรมการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมของนักท่องเที่ยวชาวไทยด้านวัตถุประสงค์ในการเดินทางท่องเที่ยวจังหวัดภูเก็ต.....	56
4.21 ผลการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมของเทศกาลถือศีลกินผักและไหว้พระศาลเจ้า จังหวัดภูเก็ต กับพฤติกรรมการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรม ของนักท่องเที่ยวชาวไทยด้านสื่อที่ได้รับข้อมูลเกี่ยวกับเทศกาลถือศีลกินผัก และไหว้พระศาลเจ้า จังหวัดภูเก็ต.....	56

สารบัญภาพ

ภาพที่	หน้า
2.1 กรอบแนวคิดในการวิจัย	21

บทที่ 1

บทนำ

1.1 ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

การท่องเที่ยวเป็นกลไกที่สำคัญที่ทำให้มนุษย์สามารถสนองตอบความต้องการในการเรียนรู้ด้านการเดินทางท่องเที่ยว ไปยังสถานที่ที่มีความแตกต่าง จากพื้นที่อาศัยของตนเอง การที่นักท่องเที่ยวเดินทางไปยังจุดหมายปลายทางเพื่อเรียนรู้วัฒนธรรมของชุมชน จึงมีผลให้มรดกทางวัฒนธรรมทั้งหมดของชุมชนใดชุมชนหนึ่งกลายเป็นทรัพยากรที่สำคัญที่ดึงดูดนักท่องเที่ยว ในมุมมองของนักท่องเที่ยว วัฒนธรรมเกี่ยวข้องกับ “กลุ่มคนในชุมชน” และ “ลักษณะทางสังคมเฉพาะกลุ่ม” ได้แก่ พฤติกรรมทางสังคม ธรรมเนียมปฏิบัติ และวิถีการดำเนินชีวิตในแต่ละวันซึ่งมีอัตลักษณ์ที่แตกต่างจากชุมชนอื่น ไม่ว่าจะอัตลักษณ์นั้นเป็นของดั้งเดิม หรือเป็นอัตลักษณ์ที่ปรับเปลี่ยนไปตามการเคลื่อนไหวทางวัฒนธรรม (UNESCO, 2006: 18) และวัฒนธรรมจะเป็นสิ่งดึงดูดใจที่สำคัญที่ทำให้นักท่องเที่ยวเดินทางไปยังประเทศต่าง ๆ ทั่วโลก ในขณะเดียวกัน วัฒนธรรมของแต่ละประเทศจะมีการเคลื่อนไหวไปยังประเทศอื่นโดยผ่านการประชุมหรือสัมมนา การจัดงานแสดงสินค้า อาหาร ดนตรี ภาพยนตร์ และสื่อโฆษณาต่าง ๆ (Richards, 2007: 4) ซึ่งยิ่งทำให้นักท่องเที่ยวเดินทางไปยังพื้นที่ที่มีวัฒนธรรมที่แตกต่างจากตนเพื่อเรียนรู้ เข้าใจ และเห็นคุณค่าสถาปัตยกรรม ศิลปะ เทศกาล เทศกาลวิถีชีวิตของคนในพื้นที่อื่นซึ่งเรียกอีกนัยหนึ่งว่า “การท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรม”

การท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมจึงเป็นผลิตภัณฑ์ในการสร้างรายได้ให้กับประเทศต่าง ๆ นอกจากนี้ยังมีบทบาทในการพัฒนาสังคมและวัฒนธรรมของประเทศที่เป็นจุดหมายปลายทาง การท่องเที่ยวอีกด้วย กระแสการอนุรักษ์วัฒนธรรมท้องถิ่นเป็นเชิงบวกที่ชัดเจนที่สุดซึ่งเกิดจากการเติบโตของการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรม เพราะหน่วยงานทั้งภาครัฐและเอกชนเห็นความสำคัญของวัฒนธรรมท้องถิ่นว่าเป็นผลิตภัณฑ์การท่องเที่ยวที่น่าเสนอขายให้แก่นักท่องเที่ยวได้ หน่วยงานต่างๆจึงได้ให้ความสำคัญกับการอนุรักษ์และสร้างจิตสำนึกให้ชุมชนท้องถิ่นหรือพื้นที่เทศกาลที่กำลังสูญหาย อนุรักษ์โบราณสถานต่าง ๆ ร่วมสืบสานเทศกาลดั้งเดิม หรือเทศกาลที่ปฏิบัติสืบทอดกันตั้งรุ่นก่อนมาถึงรุ่นปัจจุบัน ซึ่งล้วนเป็นสิ่งกระตุ้นให้คนท้องถิ่นมีความภาคภูมิใจต่อวัฒนธรรมของตน และมีความตื่นตัวที่จะอนุรักษ์และพัฒนา มรดกทางวัฒนธรรมโดยร่วมมือกันเป็นหนึ่งเดียว รวมทั้งมีบทบาทในการจัดการหรือการบริหารการท่องเที่ยวมากขึ้น ศักยภาพความพร้อมในการดึงดูดใจด้านการท่องเที่ยว โดยเฉพาะด้านคุณค่าด้านศิลปวัฒนธรรมดั้งเดิมในงานเทศกาลถือศีลกินผักของศาลเจ้ากิวอ่องเอี้ย จังหวัดตรัง ส่งผลต่อการจัดการการท่องเที่ยวในการเป็นแหล่งท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมมากที่สุด ศักยภาพของผู้คนในพื้นที่จำเป็นต้องรู้จักรากเหง้าของตนเองให้ดี เพื่อความพร้อมในการบอกเล่า

ข้อมูลแก่นักท่องเที่ยว คนในชุมชนก็ต้องรู้จักรักและหวงแหน รวมทั้งเห็นคุณค่าของงานเทศกาลของตน สามารถที่จะนำมาจัดการได้อย่างยั่งยืน ด้านศักยภาพของพื้นที่ศาลเจ้ายังคงยึดถือธรรมเนียมปฏิบัติที่สืบทอดกันมา ทำให้มีความพร้อมในการเป็นแหล่งเรียนรู้วัฒนธรรมท้องถิ่นได้ (เจษฎา นิลสงวนเดช, 2562: 48)

เทศกาลถือศีลกินผัก (เจี๊ยะฉ่าย) จังหวัดภูเก็ตถือว่าเป็นเทศกาลที่ยิ่งใหญ่เนื่องจากประชาชนที่อาศัยในจังหวัดภูเก็ตส่วนใหญ่เป็นชาวไทยเชื้อสายจีน เทศกาลกินเจทุกปีจะอยู่ในช่วงวันขึ้น 1 - 9 ค่ำเดือน 9 ของจีน (ตรงกับช่วงเดือนกันยายน - ตุลาคม) โดย ถือเอาวันที่ 9 เดือน 9 เป็นวันแรกของเทศกาลกินเจและยาวนานถึง 9 วัน ดังที่ปรากฏ อยู่ทุกวันนี้ ในช่วงเทศกาลกินเจชาวภูเก็ตแทบทั้งเมืองจะแต่งกายด้วยเสื้อผ้าสีขาวมีการถือศีลกินผัก ไหว้พระศาลเจ้าและมีพิธีกรรมทางศาสนาต่าง ๆ มากมายตลอด 9 วัน 9 คืน เช่นพิธีการขึ้นเสาโกเต้ง ซึ่งเป็นสัญลักษณ์ของเทศกาลกินเจ, พิธีอัญเชิญเทพเจ้า, การแสดงอิทธิฤทธิ์ของเหล่าเทพเจ้าต่าง ๆ เช่น พิธีลุยไฟ, พิธีไต่บันไดมิด, การใช้ของแหลมทิ่ม แหนงตัวเอง และมีการจัดขบวนแห่ของแต่ละศาลเจ้าไปรอบตัวเมือง ดังนั้นการมาเที่ยวงานเทศกาลกินผักจึงเป็นเป้าหมายหนึ่งในการเดินทางมาเที่ยวเกาะภูเก็ต เทศกาลถือศีลกินผัก จังหวัดภูเก็ตมีการดำเนินงานที่ดี แต่การเข้ามามีส่วนร่วมของภาคีการท่องเที่ยวยังขาดความเป็นระบบและขาดการดำเนินการอย่างต่อเนื่อง หากไม่มีการจัดการแบบมีส่วนร่วมแล้วจะก่อให้เกิดปัญหาด้านการจัดการแหล่งท่องเที่ยว

เนื่องจากปัจจุบันนักท่องเที่ยวที่เข้ามาร่วมงานมีจำนวนมากขึ้นทุกปี การที่ชาวบ้าน ชุมชนหรือคณะกรรมการจัดงานขาดความรู้ความเข้าใจในเรื่องของการจัดการการท่องเที่ยวก็จะไม่สามารถสร้างความสะดวกและสร้างความประทับใจแก่นักท่องเที่ยวได้ จึงทำให้นักท่องเที่ยวเกิดความประทับใจได้ไม่มากเท่าที่ควร ดังนั้น การให้ภาคีการท่องเที่ยวมีส่วนร่วมในการจัดการด้านการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมในงานเทศกาลนี้ ถือว่าเป็นเรื่องที่ควรลงมือปฏิบัติอย่างเร่งด่วน เพื่อปิดช่องว่างของปัญหาด้านการจัดการการท่องเที่ยวแบบมีส่วนร่วมที่จะส่งผลดีให้งานเทศกาลถือศีลกินผักจากเหตุผลข้างต้น ผู้ศึกษาจึงเห็นว่า การท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมเป็นการท่องเที่ยวทางเลือกหนึ่งที่ทำให้ให้นักท่องเที่ยวให้ความสำคัญกับทรัพยากรธรรมชาติ สิ่งแวดล้อม วิถีชีวิต ประเพณี วัฒนธรรม อัตลักษณ์ของชุมชน และสนใจที่จะรักษาไว้ซึ่งคุณค่าเหล่านั้น ดังนั้น การวิจัยครั้งนี้จึงมีความมุ่งหมายเพื่อศึกษาการพัฒนาการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรม กรณีศึกษา เทศกาลถือศีลกินผักและไหว้พระศาลเจ้าจังหวัดภูเก็ต และการจัดการดังกล่าวนี้ส่งผลต่อความยั่งยืนของ ประเพณี วัฒนธรรม วิถีชีวิต และอัตลักษณ์ของชุมชนภายใต้การพัฒนาและเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็วของเศรษฐกิจและสังคมโลก

1.2 คำถามการวิจัย

- 1.2.1 พฤติกรรมการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมของนักท่องเที่ยวชาวไทยในงานเทศกาลถือศีลกินผักและไหว้พระศาลเจ้า จังหวัดภูเก็ต เป็นอย่างไร
- 1.2.2 ความคิดเห็นของนักท่องเที่ยวชาวไทยต่อปัจจัยการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมในงานเทศกาลถือศีลกินผักและไหว้พระศาลเจ้า จังหวัดภูเก็ต เป็นอย่างไร
- 1.2.3 ความสัมพันธ์ของปัจจัยที่ส่งผลต่อการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมในงานเทศกาลถือศีลกินผักและไหว้พระศาลเจ้า จังหวัดภูเก็ตเป็นอย่างไร
- 1.2.4 แนวทางการพัฒนาการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมในงานเทศกาลถือศีลกินผักและไหว้พระศาลเจ้า จังหวัดภูเก็ต เป็นอย่างไร

1.3 วัตถุประสงค์ของการวิจัย

- 1.3.1 เพื่อศึกษาพฤติกรรมการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมของนักท่องเที่ยวชาวไทยในงานเทศกาลถือศีลกินผักและไหว้พระศาลเจ้า จังหวัดภูเก็ต
- 1.3.2 เพื่อเปรียบเทียบความคิดเห็นของนักท่องเที่ยวชาวไทยต่อปัจจัยการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมในงานเทศกาลถือศีลกินผักและไหว้พระศาลเจ้า จังหวัดภูเก็ต
- 1.3.3 เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ของปัจจัยที่ส่งผลต่อการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมในงานเทศกาลถือศีลกินผักและไหว้พระศาลเจ้า จังหวัดภูเก็ต
- 1.3.4 เพื่อกำหนดแนวทางการพัฒนาการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมในงานเทศกาลถือศีลกินผักและไหว้พระศาลเจ้า จังหวัดภูเก็ต

1.4 สมมติฐานการวิจัย

- 1.4.1 นักท่องเที่ยวชาวไทยที่มีเพศ อายุ สถานภาพสมรส อาชีพ รายได้เฉลี่ยต่อเดือน ระดับการศึกษา และภูมิลำเนาที่แตกต่างกัน มีความคิดเห็นต่อปัจจัยการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมของเทศกาลถือศีลกินผักและไหว้พระศาลเจ้า จังหวัดภูเก็ต แตกต่างกัน
- 1.4.2 แนวทางการพัฒนาการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรม ประกอบด้วย ด้านเครือข่ายด้านการเรียนรู้และการพึ่งพิงและการแบ่งปัน ส่งผลต่อการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมของเทศกาลถือศีลกินผักและไหว้พระศาลเจ้า จังหวัดภูเก็ต ทั้งทางด้านทรัพยากรธรรมชาติ ด้านสิ่งแวดล้อม ด้านประเพณี ด้านวัฒนธรรม ด้านความเป็นวิถีชีวิตดั้งเดิม และอัตลักษณ์ของชุมชน

1.5 ขอบเขตการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้เป็นการศึกษาการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรม กรณีศึกษา เทศกาลถือศีลกินผักและไหว้พระศาลเจ้า จังหวัดภูเก็ต มีขอบเขตของการวิจัยดังนี้

1.5.1 ขอบเขตด้านเนื้อหา

การวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ทำการค้นคว้าและศึกษาข้อมูลจากหนังสือ เอกสาร แนวคิดทฤษฎี รวมทั้งผลงานวิจัยที่เกี่ยวข้องเพื่อใช้เป็นแนวทางในการวิจัย คือ แนวคิดเกี่ยวกับการจัดการการท่องเที่ยว แนวคิดและทฤษฎีการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรม แนวคิดเรื่องวัฒนธรรม 3 ด้าน และกำหนดตัวแปรที่ศึกษาดังนี้

1.5.1.1 ตัวแปรต้น ได้แก่ ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม คือ เพศ อายุ สถานภาพสมรส อาชีพ รายได้เฉลี่ยต่อเดือน ระดับการศึกษา และภูมิลำเนา ข้อมูลเจ้าหน้าที่ศาลเจ้า ด้านแนวทางการพัฒนาการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรม คือ เครื่องญาติ การเรียนรู้ และการพึ่งพิงและการแบ่งปัน

1.5.1.2 ตัวแปรตาม ได้แก่ พฤติกรรมการท่องเที่ยว และปัจจัยที่ส่งผลต่อการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรม ประกอบด้วย สถานที่ การให้บริการ ช่องทางการจัดจำหน่าย สาธารณูปโภค และมูลเหตุจูงใจในการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรม

1.5.2 ขอบเขตด้านประชากร

ประชากรในการวิจัยครั้งนี้ จำนวน 400 คน เป็นกลุ่มคนผู้ที่มีบทบาทที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรม กรณีศึกษา เทศกาลถือศีลกินผักและไหว้พระศาลเจ้า จังหวัดภูเก็ต ทั้ง 6 แห่ง ประกอบด้วย ศาลเจ้าอ่ามหลายคู่ตัวโบ้เก็ง (ศาลเจ้ากระทุ้) ศาลเจ้าอ่ามหลิมฮู้ไ้ซุ (ศาลเจ้าสามกอง) ศาลเจ้าท่าเรือ ศาลเจ้าจู้ตู่และศาลเจ้าปุดจ้อ ศาลเจ้าตัวบู้เก็ง (ศาลเจ้าบางเหนียว) และศาลเจ้ากิวเทียนแก้ง (อ่ามสะพานหิน) เป็นเจ้าหน้าที่ที่ปฏิบัติงานประจำศาลเจ้า กลุ่มนักท่องเที่ยวที่เดินทางมาท่องเที่ยวศาล และตัวแทนจากหน่วยงานภาครัฐที่เกี่ยวข้องเพื่อพัฒนาการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรม ในจังหวัดภูเก็ต เช่น ททท.ประจำจังหวัดภูเก็ต

1.5.3 ขอบเขตด้านเวลา

ในการวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยประจำปีการศึกษา 2560 โดยทำการเก็บรวบรวมข้อมูลตั้งแต่ปี 2560 – 2561

1.5.4 ขอบเขตด้านพื้นที่

พื้นที่ที่ใช้ในการวิจัย คือ ศาลเจ้าที่ตั้งอยู่ในจังหวัดภูเก็ต โดยยึดหลักการ “ศรัทธา นำชีวิต” อาศัยศาสนาเป็นต้นแบบ คนในชุมชนตั้งแต่อดีตถึงปัจจุบันต้องต่อสู้ในการประกอบอาชีพเพื่อเลี้ยงชีพมาโดยตลอด จนเกิดภูมิปัญญา อันมีวิถีการเกษตรเป็นรากฐาน จากความสำเร็จในการดำเนินชีวิตดังกล่าว ส่งผลให้มีผู้คนจากภายนอกเดินทางเข้ามาศึกษา แลกเปลี่ยน และเรียนรู้ จึงเกิดการ

จัดตั้งการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมขึ้น เช่น ย่านถนนคนเดินถนนกลาง ศาลเจ้าเขตอำเภอเมือง ศาลเจ้าเขตอำเภอกะทู้ และศาลเจ้าเขตอำเภอกลาง

1.6 นิยามศัพท์เฉพาะ

การจัดการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรม หมายถึง การดำเนินการเกี่ยวกับกิจกรรมท่องเที่ยวด้านวัฒนธรรมในจังหวัดภูเก็ต อาทิ ประเพณีกินผัก ด้วยการจัดการเพื่อให้เกิดการเรียนรู้แก่นักท่องเที่ยวสู่ความยั่งยืนของการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรม มีการวางแผนและกระบวนการที่มุ่งเน้นให้คนในชุมชนเข้ามามีส่วนร่วมเพื่ออนุรักษ์วัฒนธรรมและสิ่งแวดล้อมของเมืองภูเก็ต

ประเพณีกินผัก ชาวบ้านเรียก “เจ๊ยะฉ่าย” หมายถึงประเพณีของคนไทยเชื้อสายจีน “งานเฉลิมฉลององค์เคราซันย์” เป็นประเพณีที่ยิ่งใหญ่มากของจังหวัดภูเก็ต ในแต่ละศาลเจ้าจะมีพิธีซึ่งจัดขึ้นเพื่อบูชาและอัญเชิญองค์เทพลงมาเป็นประธานในงานถือศีลกินผัก โดยมีกิจกรรมที่สำคัญคือ พิธีแห่พระรอบเมือง (อัวแก้ง) พิธีลุยไฟ (โก้ยโห้ย) พิธีขึ้นบันไดมิด พิธีเดินสะพานตะปู พิธีสะเดาะเคราะห์ (โก้ยท่าน) และพิธีส่งแก้ง หรือสวดมนต์ถวายพระพรชัยมงคล

ไหว้พระศาลเจ้า หมายถึง กิจกรรมการไหว้พระจีน หรือ เทพเจ้าจีน เช่นพระโพธิสัตว์กวนอิม เทพเจ้ากวนอู เทพเจ้าจ้อสู่งัก ฯลฯ แต่ละศาลเจ้าในจังหวัดภูเก็ตด้วยการจัดกิจกรรมเดินทางไหว้พระทำบุญ รับประทานอาหารเจแต่ละศาลเจ้าในพื้นที่จังหวัดภูเก็ต ส่วนใหญ่นิยมจัดทีมเรียกว่าทัวร์ไหว้พระ 9 อ่าม (ศาลเจ้า)

พฤติกรรมนักท่องเที่ยว หมายถึง การแสดงออกของแต่ละบุคคลที่เกี่ยวข้องโดยตรงกับการใช้สินค้าและบริการในอุตสาหกรรมท่องเที่ยว รวมทั้งกระบวนการในการตัดสินใจที่มีผลต่อการแสดงออกต่อแหล่งท่องเที่ยว หรือกิจกรรมการท่องเที่ยวเช่นต่อประเพณีกินผักจังหวัดภูเก็ต

ปัจจัยที่ส่งผลต่อการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรม หมายถึง ช่องทางที่ทำให้นักท่องเที่ยวสามารถมาเที่ยวยังแหล่งท่องเที่ยวได้ ประกอบด้วย ด้านสถานที่ ด้านการให้บริการ ด้านช่องทางการจัดจำหน่าย ด้านสาธารณูปโภค และ มูลเหตุจูงใจในการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรม

1.7 ประโยชน์ของงานวิจัย

ผลการวิจัยนี้เกิดประโยชน์ต่อหน่วยงานและบุคคล ดังนี้

1.7.1 ข้อมูลที่ศึกษาเกี่ยวกับการจัดการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมของเมืองภูเก็ต จะนำไปสู่แนวทางในการดำรงรักษา และสืบทอดประเพณีให้คงอยู่เป็นมรดกทางวัฒนธรรมของท้องถิ่นภูเก็ต และนำบทบาทหน้าที่ดังกล่าวมาใช้ประโยชน์ในการพัฒนาสังคมให้มีความสงบสุข

1.7.2 ข้อมูลเกี่ยวกับปัจจัยที่ส่งผลต่อการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมในงานเทศกาลถือศีลกินผัก และไหว้พระศาลเจ้า จังหวัดภูเก็ต จะเป็นประโยชน์ในการวางแผนการสื่อสารให้สามารถอ้าง และ สืบทอดประเพณีกินผัก และเป็นเอกลักษณ์ทางวัฒนธรรมที่เป็นแบบอย่างที่ดีให้กับเยาวชนต่อไป

บทที่ 2

แนวคิด ทฤษฎี และผลงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

การวิจัยเรื่องการพัฒนาการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรม ทัศนศึกษา ประเพณีกินผัก และไหว้พระศาลเจ้า จังหวัดภูเก็ต เพื่อศึกษาพฤติกรรมการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมของเทศกาลถือศีลกินผักและไหว้พระศาลเจ้า จังหวัดภูเก็ต ของนักท่องเที่ยวชาวไทย ในครั้งนี้ ผู้ศึกษาได้ทำการค้นคว้าและศึกษาข้อมูลจากหนังสือ เอกสาร แนวคิดทฤษฎีรวมทั้งผลงานวิจัยที่เกี่ยวข้องเพื่อใช้เป็นแนวทางในการวิจัย ดังนี้

- 2.1 แนวคิดเกี่ยวกับการจัดการการท่องเที่ยว
- 2.2 แนวคิดและทฤษฎีการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรม
- 2.3 แนวคิดเรื่องพฤติกรรม และพฤติกรรมการท่องเที่ยว
- 2.4 ประเพณีถือศีลกินผักในจังหวัดภูเก็ต
- 2.5 งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง
- 2.6 กรอบแนวคิดในการวิจัย

2.1 แนวคิดเกี่ยวกับการจัดการการท่องเที่ยว

2.1.1 ความหมายของการจัดการการท่องเที่ยว

มนัส สุวรรณ และคณะ (2541) ได้ให้หลักการในการจัดการการท่องเที่ยวโดยต้องพิจารณาการจัดการท่องเที่ยวอย่างเป็นระบบและบรรลุวัตถุประสงค์หรือเป้าหมายจะต้องพิจารณาระบบย่อยและองค์ประกอบของการจัดการท่องเที่ยว บทบาทหน้าที่ของแต่ละองค์ประกอบและความสัมพันธ์ระหว่างองค์ประกอบเหล่านั้น รวมถึงการพิจารณาสภาพแวดล้อมของระบบการท่องเที่ยวไปด้วย

1. ทรัพยากรทางท่องเที่ยว (Tourism Resource) ซึ่งประกอบด้วยแหล่งท่องเที่ยว ตลอดจนทรัพยากรที่เกี่ยวข้องกับกิจกรรมการท่องเที่ยว
2. การบริการการท่องเที่ยว (Tourism Services) อันได้แก่ การให้บริการเพื่อการท่องเที่ยวที่มีอยู่พื้นที่หรือกิจกรรมที่มีผลเกี่ยวข้องกับการท่องเที่ยวของพื้นที่นั้นๆ
3. การตลาดท่องเที่ยว (Tourism Marketing) โดยเป็นส่วนของความต้องการในการท่องเที่ยวที่เกี่ยวข้องกับนักท่องเที่ยว ผู้ประกอบการ และประชาชนในพื้นที่ ซึ่งหมายรวมถึงกิจกรรมรูปแบบหรือกระบวนการการท่องเที่ยวนอกจากหลักการในการจัดการท่องเที่ยวซึ่งกล่าวในเบื้องต้น

แล้วแนวทางการบริหารและการจัดการการท่องเที่ยวยังสามารถนำมาวิเคราะห์การจัดการท่องเที่ยวได้อันประกอบไปด้วย

- แนวทางการบริหารและการจัดการ
- แนวทางการจัดการด้านสิ่งแวดล้อมในแหล่งท่องเที่ยว
- แนวทางการบริหารและการจัดการด้านสวัสดิภาพและความปลอดภัย
- แนวทางการประสานความร่วมมือกับหน่วยงานอื่น
- แนวทางการให้ประชาชนกลุ่มและองค์กรอื่น ๆ มีส่วนร่วม

บุญเลิศ จิตตั้งวัฒนา (2548) ได้ให้ความหมายของการจัดการการท่องเที่ยวหมายถึง การวางแผนการท่องเที่ยวและดำเนินการให้เป็นไปตามแผนโดยมีการจัดการบริหาร งานบุคคล การอำนวยความสะดวกและควบคุมอย่างเหมาะสม เพื่อให้เป็นไปตามแผนที่ได้วางไว้ รวมทั้งมีการประเมินผลแผนการท่องเที่ยวด้วย

อารีย์ นัยพินิจ และฐิรชญา มณีเนตร (2551) ได้ให้ความหมายของการจัดการการท่องเที่ยว หมายถึง การดำเนินงานเกี่ยวกับการท่องเที่ยวในด้านการวางแผนด้านการจัดการ ผู้รับผิดชอบ การควบคุม การจัดสรรงบประมาณ การประเมินผล และรายงานผล เกี่ยวข้องกับทางการท่องเที่ยว

การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย (2545) ได้กล่าวถึง การจัดการการท่องเที่ยวที่ควรจะดำเนินการในความรับผิดชอบของหน่วยงานที่ดูแลสถานที่ท่องเที่ยว นั้น มีอยู่ 5 ภารกิจหลักดังนี้

1. การโฆษณาและประชาสัมพันธ์ หน่วยงานที่รับผิดชอบในด้านการจัดการแหล่งท่องเที่ยวควรมีบทบาทในการเผยแพร่ประชาสัมพันธ์แหล่งท่องเที่ยวให้สาธารณะชนได้รับรู้และทราบให้มากที่สุด
2. การสำรวจข้อมูลเกี่ยวกับทรัพยากรการท่องเที่ยว เป็นการสำรวจหาข้อมูลในแหล่งท่องเที่ยวที่มีอยู่ในพื้นที่ เพื่อเป็นข้อมูลในการประชาสัมพันธ์แหล่งท่องเที่ยวในพื้นที่
3. การปรับปรุงและพัฒนาแหล่งท่องเที่ยว เป็นการจัดทำแผนงานโครงการ เพื่อปรับปรุงและพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวให้เป็นที่ประทับใจของนักท่องเที่ยว
4. การบริหารแหล่งท่องเที่ยว เป็นการกำหนดแนวทางในการบริหารจัดการแหล่งท่องเที่ยวในพื้นที่อย่างเหมาะสม และเกิดประโยชน์สูงสุด
5. การรักษาความปลอดภัยในแหล่งท่องเที่ยว เป็นการวางระบบในการดูแลรักษาความปลอดภัยให้แก่นักท่องเที่ยวที่เข้ามาในพื้นที่รับผิดชอบ

สรุปว่า การจัดการการท่องเที่ยว คือ การกระทำหรือปฏิบัติอย่างมีเป้าหมายเพื่อสอดคล้องกับหลักการทฤษฎี และแนวคิดที่เหมาะสมโดยคำนึงถึงสภาพที่แท้จริงรวมทั้งข้อจำกัดต่าง ๆ ทาง

สังคมและสภาพแวดล้อม การกำหนดแนวทางมาตรการ และแผนปฏิบัติการที่ดีต้องคำนึงถึงกรอบความคิดที่กำหนดไว้

2.2 แนวคิดและทฤษฎีการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรม

สถาบันวิจัยวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีแห่งประเทศไทย (2542) ให้ความหมายการท่องเที่ยวทางวัฒนธรรม ไว้ว่า การท่องเที่ยวทางวัฒนธรรม คือ การท่องเที่ยวที่มุ่งเสนอลักษณะทางวัฒนธรรม ประวัติศาสตร์ โบราณคดี และสถานที่ต่าง ๆ ที่มนุษย์สร้างขึ้น และเกี่ยวเนื่องกับความ เป็นอยู่ของสังคม และเป็นการท่องเที่ยวในเชิงการให้ความรู้และความภาคภูมิใจ

บุญเลิศ จิตตั้งวัฒนา (2542: 5) ให้ความหมายการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมไว้ว่า การท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมเป็นการท่องเที่ยวเพื่อมุ่งการให้ความรู้และความภูมิใจที่มุ่งเน้นเสนอลักษณะ วัฒนธรรม ประวัติศาสตร์ โบราณคดี และสถานที่ต่าง ๆ ที่มนุษย์สร้างขึ้นโดยเกี่ยวเนื่องกับความ เป็นอยู่ของสังคม

ราณี อลิชัยกุล (2549: 80) ได้ให้ความหมายการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมไว้ว่า การท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรม หมายถึง การท่องเที่ยวเพื่อชมหรือสัมผัสศิลปวัฒนธรรมแขนงต่าง ๆ ได้แก่ สถาปัตยกรรม จิตรกรรม ประติมากรรม ภาษาและวรรณกรรม หัตถกรรม นาฏศิลป์และดนตรี รวมทั้งงาน เทศกาล และประเพณี

ชนัญ วงษ์วิภาค (2557: 77-78) ให้ความหมาย การท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมไว้ว่า การท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมเป็นการเดินทางท่องเที่ยวชื่นชม และศึกษาวัฒนธรรมประเพณี มีเอกลักษณ์ ท้องถิ่น โดยชุมชนท้องถิ่นมีส่วนร่วมต่อการจัดการท่องเที่ยวนั้น บนพื้นฐานของการมีจิตสำนึกต่อการ รักษาสภาพแวดล้อมและวัฒนธรรมของท้องถิ่น เช่นการเที่ยวชมประเพณีพื้นบ้าน และการท่องเที่ยว ชมวิถีชีวิตในหมู่บ้าน เช่น หมู่บ้านท่าตุม จังหวัดสุรินทร์ ที่มีการเลี้ยงช้างเป็นเอกลักษณ์ เป็นต้น

สรุปได้ว่า การท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรม หมายถึงการท่องเที่ยวที่มุ่งเสนอลักษณะทาง วัฒนธรรม ประวัติศาสตร์ โบราณคดี และสถานที่ต่าง ๆ ที่มนุษย์สร้างขึ้น เกี่ยวเนื่องกับความเป็นอยู่ ของสังคม มุ่งให้ความรู้และความภูมิใจที่ในวัฒนธรรมที่มนุษย์สร้างขึ้นโดยเกี่ยวเนื่องกับความเป็นอยู่ ของสังคมการท่องเที่ยวเพื่อชมหรือสัมผัสศิลปวัฒนธรรมแขนงต่าง ๆ และประเพณีศึกษาวัฒนธรรม ประเพณี มีเอกลักษณ์ท้องถิ่น โดยชุมชนท้องถิ่นมีส่วนร่วมต่อการจัดการท่องเที่ยวนั้น บนพื้นฐานของ การมีจิตสำนึกต่อการรักษาสภาพแวดล้อมและวัฒนธรรมของท้องถิ่น

แนวคิดเรื่องวัฒนธรรม 3 ด้าน

ในการจัดการการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมนั้น วัฒนธรรมท้องถิ่นถูกนำมาใช้ในสถานะ ทรัพยากรการท่องเที่ยว แต่ในวัฒนธรรมนั้นประกอบด้วยคุณค่าและความสำคัญในหลายแง่มุม โดย

งานวิจัยนี้ มุ่งศึกษาการจัดการการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมโดยพิจารณาจากความสำคัญของวัฒนธรรมใน 3 ด้านดังต่อไปนี้

1. วัฒนธรรมกับวิถีชีวิต

องค์การยูเนสโก (UNESCO, 2001 cited in UNESCO, 2009 p.1) ได้ให้นิยามความหมายคำว่า “วัฒนธรรม” ว่า “วัฒนธรรมเป็นสิ่งที่เกิดจากการหลอมรวมของสังคมจนกลายมาเป็นลักษณะเฉพาะที่มีความโดดเด่นในเชิงจิตวิญญาณ เชิงวัสดุ เชิงองค์ความรู้ และเชิงอารมณ์ความรู้สึกที่แสดงให้เห็นลักษณะเด่นของแต่ละสังคมหรือกลุ่มทางสังคม มีได้หมายถึงเพียงศิลปะ หรือภาษาของสังคมเท่านั้นแต่หมายรวมถึงแบบแผนการใช้ชีวิต วิธีในการใช้ชีวิตร่วมกัน ระบบคุณค่า ประเพณีและ ความเชื่ออีกด้วย“

ปัจจุบันกระทรวงวัฒนธรรม (2552) อธิบายว่า วัฒนธรรมคือวิถีชีวิตซึ่งมีทั้งที่เป็นนามธรรมและรูปธรรมเป็นสิ่งที่จับต้องมองเห็นได้ วัฒนธรรมที่เป็นรูปธรรมจะปรากฏในรูปของวัตถุ ส่วน วัฒนธรรมที่เป็นนามธรรมคือพฤติกรรมและที่จับต้องหรือ ยากที่จะมองเห็นได้ในทันที ได้แก่ ความรู้สึก คุณค่า ประชญา ความเชื่อ และสิ่งศักดิ์สิทธิ์ ซึ่งทั้ง 2 ส่วนจะประกอบอยู่ในวิถี ชีวิตของคนในสังคม

ยศ สันตिसุมภ์ (2540: 100) วัฒนธรรม เป็นระบบความเชื่อและค่านิยมทางสังคม ซึ่งอยู่เบื้องหลังพฤติกรรมของมนุษย์วัฒนธรรมคือกฎ ระเบียบ หรือมาตรฐานของพฤติกรรมที่คน ในสังคมยอมรับ วัฒนธรรม คือวิถีชีวิตของคนในสังคม เป็นวิถีการดำเนินชีวิตของชนกลุ่มใด กลุ่มหนึ่ง มีการเปลี่ยนแปลงและสืบทอดจากรุ่นหนึ่งไปสู่อีกรุ่นหนึ่ง

สุภางค์ จันทวานิช (2533: 11) กล่าวว่า วัฒนธรรม หมายถึงวิถีชีวิตและแบบแผน ที่คนกลุ่มหนึ่งใช้ร่วมกัน อันหมายถึง คนกลุ่มหนึ่งก็มีวิถีชีวิตแบบหนึ่งต่างกลุ่มก็ต่างมีวิถีชีวิตและ ต่างพฤติกรรม วิถีชีวิตของคนในสังคมต่างประเภทกันซึ่งอยู่ในสภาพแวดล้อม เศรษฐกิจ การเมือง และสังคมที่แตกต่างกัน ทำให้วัฒนธรรมแบบแผน พฤติกรรมต่างกันไปด้วย

จากนิยามข้างต้นอาจสรุปได้ว่า วัฒนธรรมคือวิถีชีวิตที่เป็นนามธรรมและรูปธรรมที่เกิดจากการหลอมรวมของสังคมจนกลายมาเป็นลักษณะเฉพาะที่มีความโดดเด่นในเชิงจิตวิญญาณ เชิงวัสดุ เชิงองค์ความรู้ และเชิงอารมณ์ความรู้สึกที่แสดงให้เห็นลักษณะเด่นของแต่ละสังคมหรือกลุ่มทางสังคม หมายรวมถึงแบบแผนการใช้ชีวิต วิธีในการใช้ชีวิตร่วมกัน ระบบคุณค่า ประเพณีและ เป็นระบบความเชื่อและค่านิยมทางสังคม ซึ่งอยู่เบื้องหลังพฤติกรรมของมนุษย์วัฒนธรรมคือกฎ ระเบียบ หรือมาตรฐานของพฤติกรรมที่คน ในสังคมยอมรับ วัฒนธรรม คือวิถีชีวิตของคนในสังคม เป็นวิถีการดำเนินชีวิตของชนกลุ่มใด กลุ่มหนึ่ง มีการเปลี่ยนแปลงและสืบทอดจากรุ่นหนึ่งไปสู่อีกรุ่นหนึ่ง

2 วัฒนธรรมกับทรัพยากรเพื่อการท่องเที่ยว

วัฒนธรรมเป็นปัจจัยสำคัญในการดึงดูดให้เกิดกิจกรรมการท่องเที่ยวตั้งแต่อดีตจนถึงปัจจุบัน ในอดีตมีการเดินทางเพื่อไปปฏิบัติพิธีของแต่ละศาสนา เดินทางไปเยี่ยมชมสถานที่ที่มีความสำคัญของแต่ละประเทศ ในศตวรรษที่ 17-18 เป็นยุคแกรนด์ทัวร์ (Grand tour) เกิดความนิยมในการออกเดินทางในกลุ่มชนชั้นสูงของประเทศอังกฤษ มีการจัดทัวร์เพื่อเดินทางไปต่างประเทศที่พัฒนาแล้ว อาทิ ประเทศฝรั่งเศส ประเทศอิตาลี เป็นการออกเดินทางเพื่อแสวงหาความรู้ ชื่นชมงานศิลปะและการแลกเปลี่ยนทางสังคม

Bob Mckercher, Hilary du Cross (2002) ได้อธิบายถึงการเปลี่ยนแปลงของการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมว่า ในช่วงปี ค.ศ. 1970 เริ่มมีการจัดกลุ่มการท่องเที่ยว โดยใช้ชื่อ “การท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรม” ขึ้นเพื่อกิจกรรมทางการตลาด มุ่งหวังกลุ่มนักท่องเที่ยวคุณภาพที่ยินดีจ่ายเงินสูงขึ้น เพื่อได้ความรู้ความเข้าใจในวัฒนธรรมลึกซึ้งขึ้น ต่อมาในช่วงปี ค.ศ. 1990 ตลาดการท่องเที่ยวมีความหลากหลายขึ้น การท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมถูกจัดอยู่ในหมวดหมู่หนึ่งของกิจกรรมการท่องเที่ยว

ดวงใจ หล่อธนะวิชช์ (2008) กล่าวว่า การท่องเที่ยวเป็นปรากฏการณ์ที่กระตุ้นให้เกิดการเปลี่ยนแปลงวัฒนธรรมอย่างรวดเร็ว แต่ละประเทศนำเสนอวัฒนธรรมเพื่อส่งเสริมภาพลักษณ์ของประเทศของตนในการดึงดูดใจนักท่องเที่ยวจากทั่วโลกให้มาเยี่ยมชม นอกจากนี้ยังมีการนำวัฒนธรรมมาใช้เพื่อสร้างผลประโยชน์ทางเศรษฐกิจ นำกลไกทางการตลาดมาพัฒนาสินค้าจากวัฒนธรรมท้องถิ่น มีการต่อยอดทางเศรษฐกิจบนต้นทุนวัฒนธรรม

3 วัฒนธรรมกับมรดกทางสังคม

กระแสโลกที่เปลี่ยนแปลงไปส่งผลให้วัฒนธรรมนั้นเกิดการเปลี่ยนแปลง (Appadurai 1990, อ้างถึงใน ดวงใจ หล่อธนะวิชช์ 2008 น. 29) วัฒนธรรมซึ่งนอกจากจะเป็นทรัพยากรสำคัญสำหรับการท่องเที่ยวแล้วนั้น ยังเป็นความภาคภูมิใจของท้องถิ่นและแสดงให้เห็นถึงการเปลี่ยนแปลงของสังคมและวัฒนธรรมนั้น แต่ละประเทศจึงมีแนวทางในการจัดการคุ้มครองดูแลวัฒนธรรมให้เป็นมรดกของสังคม

“มรดกทางวัฒนธรรม” กับคำว่า “ทรัพย์สินทางวัฒนธรรม” อาจมีความหมายเหมือนกัน หรือใช้แทนที่กันได้ในบางกรณี แต่คำว่า “มรดก” นั้นสามารถให้ความหมายของการแบ่งปันคุณค่าและแสดงให้เห็นความจำเป็นในการคุ้มครองและอนุรักษ์ในระดับสากลได้ดีกว่า (Naomi Mezey, 2007: 2012) “มรดกวัฒนธรรม” จึงมิได้เป็นเพียงสินค้า หรือต้นทุนของสังคมในอดีตหรือในปัจจุบันเท่านั้น แต่เป็นสิ่งที่มีความสำคัญในการดูแลรักษา เพื่อส่งต่อให้คนรุ่นถัดไปได้มีโอกาสได้เรียนรู้อดีตและคุณค่าที่เคยเกิดขึ้นในสังคมนั้นด้วย Drury และ McPherson (2008 อ้างใน Tim Benton, 2010: 7) ได้อธิบายเพิ่มเติมว่า การเป็นมรดกของวัฒนธรรมนั้นประกอบไปด้วยคุณค่าอย่าง

น้อย 4 ประการ คือ คุณค่าในการเป็นหลักฐาน คุณค่าทางประวัติศาสตร์ คุณค่าทางสุนทรียศาสตร์ และคุณค่าร่วม ที่เกิดขึ้นในสถานที่นั้นเป็นคุณค่าที่มีความหมายต่อคนในพื้นที่ร่วมกัน

ปีนรัชฎ์ กาญจนะจฤติ (2009) ได้กล่าวสรุปความหมายของมรดกวัฒนธรรมไว้ว่า “มรดกวัฒนธรรม” หมายถึง วัตถุสิ่งของหรือสถานที่ที่มีมาตั้งแต่อดีต เป็นสิ่งที่เป็นดั่งตัวแทน เหตุการณ์หรือบุคคลที่มีสำคัญในประวัติศาสตร์ มรดกทางวัฒนธรรมอาจหมายถึงไปถึงสิ่งที่จับต้องได้และจับต้องไม่ได้ด้วย ทั้งสิ่งปลูกสร้าง โบราณวัตถุ และความคิดเรื่องราวที่เกี่ยวข้องกับอดีต เป็นต้น

2.3 แนวคิดเกี่ยวกับพฤติกรรมการท่องเที่ยวและพฤติกรรมนักท่องเที่ยว

พฤติกรรมการท่องเที่ยว

พฤติกรรมการท่องเที่ยว หมายถึง พฤติกรรมหรือการกระทำที่แสดงออกถึงความรู้สึกนึกคิด ความต้องการของจิตใจที่ตอบสนองต่อการท่องเที่ยว เช่น จุดประสงค์ในการท่องเที่ยว ความถี่ในการท่องเที่ยว ระยะเวลาในการท่องเที่ยว วิธีการเตรียมการเดินทาง ผู้ร่วมเดินทาง สถานที่ที่จะไปท่องเที่ยว กิจกรรมการท่องเที่ยว แหล่งข้อมูลการท่องเที่ยว ประเภทของที่พักรแรม เป็นต้น

พฤติกรรมนักท่องเที่ยว

มีนักวิชาการหลายท่านได้กล่าวถึงความหมายของพฤติกรรมนักท่องเที่ยวไว้ในความหมายที่คล้ายคลึงกัน ดังนี้

ซูดา จิตพิทักษ์ (2525) กล่าวว่า พฤติกรรม หมายถึง การกระทำของบุคคลนั้นไม่รวมเฉพาะสิ่งที่แสดงปรากฏออกมาข้างนอกเท่านั้น แต่ยังรวมถึงสิ่งที่อยู่ภายในใจของบุคคล ซึ่งคนภายนอกไม่สามารถสังเกตได้โดยตรง เช่น คุณค่าที่เขาเชื่อถือเป็นหลักในการประเมินสิ่งต่าง ๆ ทศนคติหรือเจตคติที่เขามีต่อสิ่งต่าง ๆ ความคิดเห็น ความเชื่อถือ ธรรมเนียม และสภาพจิตใจ ปัจจัย ต่าง ๆ นี้เป็นเหตุกำหนดพฤติกรรมหรือการกระทำของบุคคล

ด้อย ชุมสาย และญิบพัน พรหมโยธี (2527) กล่าวว่า ในการท่องเที่ยว พฤติกรรม การท่องเที่ยวเกิดจากความปรารถนาธรรมชาติในตัวนักท่องเที่ยวเป็นปฐม ต่อมาถูกดัดแปลงแต่งเสริมขึ้นมาจากการได้รับเหตุจูงใจจากผู้ประกอบการธุรกิจการท่องเที่ยว และต่อไปอีกขั้นหนึ่งพฤติกรรม การท่องเที่ยว ก็เป็นพฤติกรรมเชิงสถาบัน ดังที่เป็นไปแล้วในประเทศที่มีการพัฒนาภาพสูง เช่น สหรัฐอเมริกา ญี่ปุ่น และประเทศต่าง ๆ ในยุโรป นั่นคือประเทศที่มีการพัฒนาภาพสูงจะถือว่าการท่องเที่ยวเป็นกิจกรรมที่ต้องทำอยู่เป็นประจำในส่วนหนึ่งของการดำรงชีวิต อาจเป็นประจำได้ตั้งแต่ทุกสัปดาห์ ทุกเดือน ทุกปี หรือปีละ 3-4 ครั้ง

ศิริ ฮามสุโพธิ์ (2543) ได้กล่าวถึงพฤติกรรมนักท่องเที่ยวไว้ว่า พฤติกรรมของนักท่องเที่ยว เป็นแง่ของสังคมวิทยา เพราะพฤติกรรมหรือการแสดงออกของนักท่องเที่ยวย่อมมี ความแตกต่างกัน

เนื่องจากเกิดจากสาเหตุที่แตกต่างกัน เช่น การอบรมเลี้ยงดู การศึกษา เพศ รสนิยม วัย เชื้อชาติ ศาสนา และประสบการณ์ เป็นส่วนใหญ่

เลวิตท์ (พิบูล ทีปะปาล, 2543: 109 อ้างจาก Levitt. n.d.) ได้กล่าวไว้ว่า ก่อนที่มนุษย์จะแสดงพฤติกรรมอย่างใดอย่างหนึ่งออกมาจะมีมูลเหตุที่จะทำให้เกิดพฤติกรรมนั้นขึ้นเสมอ ซึ่งมูลเหตุการณั้จะเป็นตัวกระตุ้นเร้าจิตใจ ทำให้เกิดความต้อองการ และจากความต้องการนั้น จะส่งผลให้เกิดแรงจูงใจให้แสดงพฤติกรรมนั้นออกมาในที่สุด

สรุปพฤติกรรมนักท่องเที่ยว หมายถึง การกระทำของบุคคลที่แสดงออก ทุกอย่างของนักท่องเที่ยวไม่ว่าการกระทำนั้นนักท่องเที่ยวจะรู้ตัวหรือไม่รู้ตัว และบุคคลอื่นจะสังเกตการณ์กระทำนั้นได้หรือไม่ก็ตาม เป็นพฤติกรรมการท่องเที่ยวเกิดจากความปรารถนาธรรมชาติในตัวนักท่องเที่ยว เป็นปฐุม มีการแสดงออกที่แตกต่างกัน เพื่อมุ่งตอบสนองสิ่งใดสิ่งหนึ่งในสภาพการณ์ใดสภาพการณ์หนึ่ง โดยพฤติกรรมภายนอกของนักท่องเที่ยว (Tourist's Overt Behavior) เป็นพฤติกรรมที่ผู้อื่นสังเกตได้โดยการอาศัยประสาทสัมผัส ส่วนพฤติกรรมภายในของนักท่องเที่ยว (Tourist's Covert Behavior) เป็นการทำงานของอวัยวะต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นภายในร่างกายรวมทั้งความรู้สึกนึกคิดและอารมณ์ที่ถูกควบคุมภายในจะมีสัมพันธ์กัน โดยพฤติกรรมภายในจะเป็นตัวกำหนดพฤติกรรมภายนอก

2.3.1 องค์ประกอบของพฤติกรรมนักท่องเที่ยว

ชวัลนุช อุทยาน (2557) กล่าวว่า องค์ประกอบพฤติกรรมนักท่องเที่ยว ประกอบด้วยองค์ประกอบที่สำคัญ 7 ประการ คือ

1) เป้าหมาย คือ นักท่องเที่ยวจะต้องมีเป้าหมายในการเดินทาง เช่น เดินทางท่องเที่ยวเพื่อพักผ่อน เดินทางท่องเที่ยวธรรมชาติ หรือเชิงอนุรักษ์ศิลปวัฒนธรรม

2) ความพร้อม เป็นความพร้อมทางด้านร่างกายของนักท่องเที่ยวในการออกเดินทางเพื่อที่จะสามารถทำกิจกรรมเพื่อตอบสนองต่อความต้องการ เช่น ถ้านักท่องเที่ยวต้องการปีนหน้าผาก็ต้องมีความพร้อมทั้งสภาพร่างกายและจิตใจ ร่างกายต้องมีความแข็งแรง

3) สถานการณ์ คือ ต้องดูความเหมาะสมของเวลาว่าในขณะนั้นสภาพดินฟ้าอากาศของสถานที่ท่องเที่ยวแต่ละแห่งนั้นเป็นอย่างไร มีโอกาสเอื้ออำนวยให้ทำกิจกรรมหรือไม่ เช่น การท่องเที่ยวตามหมู่เกาะก็ไม่ควรไปไหนช่วงหน้ามรสุม เป็นต้น

4) การแปลความหมาย เป็นการแปลวิธีคิดแบบต่าง ๆ เพื่อตอบสนองต่อความต้องการของนักท่องเที่ยว

5) การตอบสนอง คือ การตัดสินใจกระทำกิจกรรมตามความต้องการของตนเอง เพื่อให้บรรลุเป้าหมายตามที่ตั้งใจไว้ เช่น นักท่องเที่ยวตัดสินใจที่จะเดินทางท่องเที่ยวในช่วงวันหยุดเพื่อพักผ่อน ดังนั้นจึงต้องวางแผนการเดินทางและจัดการดำเนินการล่วงหน้า เป็นต้น

6) ผลลัพธ์ที่ตามมา คือ ผลจากการที่นักท่องเที่ยวเดินทางมาท่องเที่ยวซึ่งผลนั้นอาจเป็นไปตามที่นักท่องเที่ยวคาดหวังไว้หรืออาจตรงกันข้ามกับสิ่งที่ความคาดหวังไว้ก็ได้

7) ปฏิกริยาต่อความผิดหวัง คือ ความรู้สึกที่เกิดขึ้นกับนักท่องเที่ยว เช่น การที่นักท่องเที่ยวเดินทางมาท่องเที่ยว และได้รับการบริการในด้านสินค้า และการบริการไม่ตอบสนองต่อความต้องการ เมื่อเดินทางมาครั้งหน้าก็จะต้องมีวิธีใหม่ ๆ มีการไตร่ตรองอย่างดีเพื่อให้ตอบสนองความต้องการหรืออาจจะล้มเลิกความต้องการไปเพราะเห็นว่าเป็นสิ่งที่เกินความสามารถ

2.4 ประเพณีถือศีลกินผักในจังหวัดภูเก็ต

ประเพณีถือศีลกินผัก (เจียะฉ่าย) จังหวัดภูเก็ตนั้นเริ่มครั้งแรกที่อำเภอกะทู้ ในปี พ.ศ. 2368 พระยาถลาง (เจิม) ได้ย้ายเมืองถลาง มาตั้งที่บ้านเกิดโฮ ซึ่งอุดมไปด้วยแร่ดีบุก แต่บริเวณดังกล่าวเป็นป่าทึบมีไข้ป่าชุกชุม ดังนั้นเมื่อมีคณะจิวเร่ (ขัวฮี้) จากเมืองจินมาเปิดการแสดง และเกิดล้มเจ็บลง คณะจิว จึงได้ประกอบพิธีกินผักขึ้น เพื่อบวงสรวงเทพเจ้า “ กิวอ่องไต่เต่ ” และ “ ยกอ่องซ่งเต่ ” หลังจากนั้นปรากฏว่า โรคภัยไข้เจ็บ ได้หมดไปชาวกะทู้สอบถามได้ความ เช่นนั้นก็เกิดศรัทธา จึงประกอบพิธีกินผักขึ้น โดยเริ่มตั้งแต่วันขึ้น 1 ค่ำ ถึงวันขึ้น 9 ค่ำ เดือน 9 รวม 9 วัน 9 คืน เพื่อความเป็นมงคลแก่ตนเอง และบ้านเมือง ต่อมาเมื่อมีผู้รู้รับอาสา ไปอัญเชิญเทียวโหย้ หรือ เทียวเอี้ยน (ควนธูป) และเลียนตุ่ย (ป้ายชื่อ) พร้อมทั้งคัมภีร์ต่าง ๆ ที่ใช้ในพิธีกินผัก ที่มณฑลกังไส ประเทศจีน และได้เดินทางกลับมาถึงใน วันขึ้น 7 ค่ำ เดือน 9 เมื่อชาวบ้านทราบข่าว จึงได้จัดขบวนไปรับ ที่บ้านบางเหนียว อันเป็นกำเนิดของพิธีรับพระ ในพิธีกินผักนั้น ช่วงปลายก่อนวันพิธีหนึ่งวัน จะมีพิธียกเสาโกเต้งไว้หน้าศาลเจ้า เพื่อประกอบพิธีอัญเชิญเจ้า “ ยกอ่องซ่งเต่ ” (พระอิศวร) และ “ กิวอ่องไต่เต่ ” (ผู้เป็นใหญ่ทั้งเก้า) มาเป็นประธานในพิธี และจะนำตะเกียง 9 ดวง ซึ่งถือเป็นสัญลักษณ์ ของการเริ่มพิธีไว้บนเสาโกเต้งเวลาเพียงคืน นอกจากนั้นตลอด 9 วันของพิธีกินผัก จะมีพิธีกรรมต่าง ๆ เช่น พิธีอัญเชิญลำเต้า - ปักเต้า (เทวดาผู้กำหนดเวลา เกิด และ ตาย) พิธีอิวแก้ง (พิธีแห่พระ) พิธีอาบน้ำมัน ขึ้นบันไดมิด พิธีไถ่โหย้ (ลุยไฟ) พิธีไถ่ห่าน (สะเดาะเคราะห์) ตลอดจนการทรงพระ ซึ่งเป็นการอัญเชิญเจ้ามาประทับในร่าง ของม้าทรง และแสดงอิทธิฤทธิ์ ด้วยการทรงร่างกายในรูปแบบต่าง ๆ ทั้งนี้ก็เพื่อรับทุกข์ แทนผู้ถือศีลกินผัก และเพื่อความ เป็นสิริมงคล แก่บ้านเมืองกล่าวกันว่า ผู้ที่จะเป็นม้าทรงได้ มีอยู่ด้วยกัน 2 กรณี คือ

1. ผู้ที่ชะตาขาดแต่ยังไม่ถึงชาติ ดังนั้นการเป็นม้าทรงจึงเปรียบเสมือนการต่ออายุขัย
2. ผู้ที่พระเห็นว่าเหมาะสม เนื่องจากประพัตต์ตัวอยู่ในศีลธรรมอันดีงาม

ในระหว่างเทศกาล จะมีการประโคมด้วยกลองล่อโก๊ะ และจุดประทัด โดยเฉพาะในวันส่งพระ ซึ่งถือเป็นวันสิ้นสุดของ พิธีกินผัก ด้วยความเชื่อว่าเสียงดัง จะทำให้สิ่งชั่วร้ายหมดไป สำหรับผู้เข้าร่วมพิธีกินผักนั้น นอกจากจะได้รับผลบุญ และความเป็นสิริมงคล แก่ตนเองแล้ว ยังทำให้สุขภาพ

ร่างกายแข็งแรง จิตใจมีเมตตา ไม่ฆ่าสัตว์ ละเว้นอบายมุขทั้งปวง อันก่อให้เกิดความสะอาด สว่างสงบ ในจิตใจ

2.5 งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

2.5.1 งานวิจัยภายในประเทศ

กฤษณพงศ์ ภูกลาง (2554) ได้ศึกษาเรื่อง การจัดการท่องเที่ยวทางวัฒนธรรม ย่านคลองอ้อม จังหวัดนนทบุรี เป็นการวิจัยเชิงคุณภาพ โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาและประเมิน คุณค่า และศักยภาพของทรัพยากรทางวัฒนธรรม ย่านคลองอ้อม จังหวัดนนทบุรี เพื่อเสนอแนวทางในการจัดการทรัพยากรทางวัฒนธรรม เพื่อรองรับการท่องเที่ยวทางวัฒนธรรมในอนาคต พบว่าความสัมพันธ์ระหว่างชุมชนกับสิ่งแวดล้อมเปลี่ยนแปลงไปตามสภาพเศรษฐกิจและสังคม ทรัพยากรทางวัฒนธรรมในย่านคลองอ้อม ได้รับผลจากการเปลี่ยนแปลงนั้นด้วยการพัฒนาการท่องเที่ยวยังไม่ประสบความสำเร็จเท่าที่ควร และไม่ปรากฏรูปแบบการท่องเที่ยวที่ชุมชนมีส่วนร่วม แนวทางการจัดการทรัพยากรทางวัฒนธรรมที่นำเสนอ มาจากการวิจัยแนวคิดและทฤษฎีการจัดการทรัพยากรทางวัฒนธรรม การพัฒนาวัฒนธรรมชุมชน ปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง การท่องเที่ยวอย่างยั่งยืน และการจัดการการท่องเที่ยวทางวัฒนธรรม และรูปแบบที่เหมาะสมในการจัดการท่องเที่ยวทางวัฒนธรรม ย่านคลองอ้อม จังหวัดนนทบุรี คือ การจัดการท่องเที่ยวทางวัฒนธรรมโดยชุมชน ด้วยกระบวนการที่เหมาะสมกับวิถีชีวิตและทรัพยากรที่ตนมีอยู่ ด้วยเป้าประสงค์หลักเพื่อปรับปรุงสภาพเศรษฐกิจ สังคม สิ่งแวดล้อม และวัฒนธรรมให้อยู่ในสภาวะที่สมดุล

จุฑารัตน์ เจือจิ้น (2555) ได้ศึกษาเรื่อง แนวทางการจัดการท่องเที่ยวทางวัฒนธรรม บ้านน้ำเขียว จังหวัดตราด เน้นการวิจัยเชิงคุณภาพ โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาแนวทางการจัดการท่องเที่ยวทางวัฒนธรรม บ้านน้ำเขียว อำเภอแหลมงอบ จังหวัดตราด ซึ่งเป็นพื้นที่เก่า ที่มีประวัติศาสตร์ วัฒนธรรมและมีทรัพยากรทางวัฒนธรรม ที่สามารถนำไปจัดการท่องเที่ยวทางวัฒนธรรม เพื่อต่อยอดการท่องเที่ยวเชิงนิเวศภายในชุมชน เพื่อทำให้เกิดความเหมาะสมและยั่งยืน พบว่า การจัดการท่องเที่ยวของชาวบ้านน้ำเขียว เริ่มต้นในปี พ.ศ. 2547 โดยเน้นการท่องเที่ยวเชิงนิเวศเป็นหลัก ด้วยจุดเด่น คือ ระบบนิเวศป่าชายเลนที่สมบูรณ์ และมีการนำวิถีชีวิต วัฒนธรรมของชาวมุสลิมในชุมชนบ้านน้ำเขียวเข้าไปร่วมในการท่องเที่ยวของชุมชน แต่ยังคงขาดข้อมูล องค์ความรู้ด้าน ประวัติศาสตร์ท้องถิ่น วัฒนธรรม และภูมิปัญญาของชุมชนบ้านน้ำเขียว ที่มีผู้คน ทั้งมุสลิม ไทย และจีน อยู่ร่วมกันด้วยดีมาช้านาน และด้วยความเป็นชุมชนเก่าที่มีประวัติ พัฒนาการมายาวนาน จึงทำให้มีทรัพยากรทางวัฒนธรรมที่สามารถนำไปต่อยอดสู่การจัดการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรม เสริมการท่องเที่ยวเชิงนิเวศที่มีอยู่ก่อน เพื่อให้เกิดความเข้าใจชุมชน ภาคภูมิใจ และธำรงรักษาวัฒนธรรมอันเป็นอัตลักษณ์ของชุมชนเอาไว้ได้อย่างเหมาะสมและยั่งยืน

แนวทางการจัดการท่องเที่ยวทางวัฒนธรรม จำเป็นต้องมีการวิจัยประวัติศาสตร์ พัฒนาการของพื้นที่ ทรัพยากรทางวัฒนธรรมต่าง ๆ ที่มีในชุมชน นำไปสู่การเรียนรู้และถ่ายทอดให้ คนในชุมชนและคนนอกชุมชน ได้เข้าใจ ภาควุมุมใจ และสร้างความเข้มแข็งในชุมชน ควรมีการจัดการ ทรัพยากรทางวัฒนธรรม ทั้งที่จับต้องได้และจับต้องไม่ได้ ด้วยการส่งเสริมการรักษา พื้นฟู สืบสาน วัฒนธรรมชุมชน ควรมีการพัฒนาโครงการพื้นฐานอย่างเหมาะสม เช่น ศูนย์ข้อมูลและบริการ ป้ายเล่า เรื่อง ป้ายบอกทาง และควรมีการส่งเสริมการตลาดและการประชาสัมพันธ์ ตลอดจนส่งเสริมการมี ส่วนร่วมในการบริการจัดการการท่องเที่ยว เพื่อให้การท่องเที่ยวของบ้านน้ำเขียวเกิดความยั่งยืน

เจษฎา นิลสงวนเดชะ (2562) ได้ศึกษาเรื่อง แนวทางการจัดการการท่องเที่ยวเชิง วัฒนธรรมโดยการมีส่วนร่วมของภาคีการท่องเที่ยว: กรณีศึกษาประเพณีถือศีลกินผัก ศาลเจ้ากิวอ่อง เอี้ย จังหวัดตรัง โดยมีวัตถุประสงค์ เพื่อศึกษาสถานการณ์การท่องเที่ยวของงานประเพณีถือศีลกินผัก ศาลเจ้ากิวอ่องเอี้ย จังหวัดตรัง เพื่อศึกษาสภาพการจัดการการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมในงาน ประเพณีถือศีลกินผักของศาลเจ้ากิวอ่องเอี้ย จังหวัดตรัง และเพื่อศึกษาแนวทางการจัดการ การท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมโดยการมีส่วนร่วมของภาคีการท่องเที่ยวในงานประเพณีถือศีลกินผักของศาล เจ้ากิวอ่องเอี้ย จังหวัดตรัง ผลการศึกษวิจัยพบว่า ประชาชนในพื้นที่โดยทั่วไปให้ความสำคัญต่องาน ประเพณีถือศีลกินผักเป็นอย่างมาก จะใช้เข้าร่วมกิจกรรมและพิธีกรรมต่าง ๆ ตลอดการจัดงาน ภาคี การท่องเที่ยวมีการจัดการประชาสัมพันธ์และการบริการที่ดี ประกอบกับสิ่งอำนวยความสะดวกต่าง ๆ และให้คำแนะนำแก่นักท่องเที่ยวจึงทำให้มีขีดความสามารถในการรองรับการท่องเที่ยวได้ จากการ รวบรวมข้อมูลจากนักท่องเที่ยวและประชาชนที่เข้าร่วมงานประเพณีถือศีลกินผัก จำนวน 400 คน พบว่า ศักยภาพความพร้อมในการดึงดูดใจด้านการท่องเที่ยว โดยเฉพาะด้านคุณค่าด้าน ศิลปวัฒนธรรมดั้งเดิมในงานประเพณีถือศีลกินผักของศาลเจ้ากิวอ่องเอี้ย จังหวัดตรัง ส่งผลต่อการ จัดการการท่องเที่ยวในการเป็นแหล่งท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมมากที่สุด ศักยภาพของผู้คนในพื้นที่ จำเป็นต้องรู้จักรักษาเหง้าของตนเองให้ดีเพื่อความพร้อมในการบอกเล่าข้อมูลแก่นักท่องเที่ยว คนใน ชุมชนก็ต้องรู้จักรักและหวงแหน รวมทั้งเห็นคุณค่าของงานประเพณีของตน สามารถที่จะนำมาจัดการ ได้อย่างยั่งยืน ด้านศักยภาพของพื้นที่ศาลเจ้ายังคงยึดถือธรรมเนียมปฏิบัติที่สืบทอดกันมา ทำให้มี ความพร้อมในการเป็นแหล่งเรียนรู้วัฒนธรรมท้องถิ่นได้ตั้งนั้น แนวทางในการจัดการการท่องเที่ยวเชิง วัฒนธรรมโดยการมีส่วนร่วมของภาคีการท่องเที่ยวในงานประเพณีถือศีลกินผัก ศาลเจ้ากิวอ่องเอี้ย จังหวัดตรัง

ชวลิต ตั้งสมบุญภักดี (2554) ได้ศึกษาเรื่อง การจัดการท่องเที่ยวทางวัฒนธรรม ภายในตลาดเก่าบ้านแหลม จังหวัดเพชรบุรี เน้นการวิจัยเชิงคุณภาพ โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษา วัฒนธรรมและวิถีชีวิตตั้งแต่อดีตจนถึงปัจจุบัน รวมทั้งการจัดการการท่องเที่ยวทางวัฒนธรรมของ ตลาดเก่าบ้านแหลม เพื่อที่จะหาทางพัฒนาตลาดเก่าบ้านแหลมให้เป็นแหล่งท่องเที่ยวทางวัฒนธรรม

พบว่า การพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวทางวัฒนธรรมนั้น จำเป็นต้องมีองค์ประกอบหลัก 3 ประการ นั่นคือ (1) สิ่งดึงดูดใจ (2) สิ่งอำนวยความสะดวก (3) ความสะดวกในการเข้าถึง และองค์ประกอบสนับสนุน 2 ประการ คือ (1) แผนการท่องเที่ยวและอนุรักษ์ (2) จิตสำนึกและความร่วมมือของชุมชน ซึ่งการพัฒนาชุมชนตลาดเก่าบ้านแหลมให้เป็นแหล่งท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมยังบกพร่องในด้านสิ่งดึงดูดใจ สิ่งอำนวยความสะดวกและนโยบายแผนการท่องเที่ยวและอนุรักษ์ แต่ก็สามารถพัฒนาและปรับปรุงได้ โดยการปรับปรุงฟื้นฟูตั้งแต่โครงการพื้นฐานของตลาด ตลอดจนการนำเสนอรูปแบบการท่องเที่ยวภายในตลาด ซึ่งจำเป็นต้องใช้เวลาและเงินทุนจำนวนมาก แลกกับการที่ความสำคัญทางประวัติศาสตร์ และวัฒนธรรมของชุมชนจะไม่เลือนหายไป และชาวบ้านจะมีความเป็นอยู่ที่ดีขึ้น

ภัทรา แจ่มใจเจริญ (2558) ศึกษาเรื่อง การจัดการการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมของชุมชนโอหังมาจิ หมู่บ้านชิราคาวาโกะ จังหวัดกิฟุ ประเทศญี่ปุ่น โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาพัฒนาการของการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมของชุมชนโอหังมาจิ เพื่อศึกษาแนวทางในการจัดการทรัพยากรเพื่อการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมของชุมชนโอหังมาจิ และเพื่อศึกษาแนวทางในการจัดการผลกระทบที่เกิดขึ้นกับมรดกวัฒนธรรมจากการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมของชุมชนโอหังมาจิ ผลการศึกษาแบ่งออกเป็น 2 ส่วน ส่วนแรกเป็นการศึกษาการเปลี่ยนแปลงในการอนุรักษ์มรดกวัฒนธรรมที่เกิดขึ้นหลังจากมีการจัดการการท่องเที่ยวในชุมชนโอหังมาจิ การศึกษาพบว่า การจัดการการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมในชุมชนโอหังมาจินั้น เป็นกระบวนการที่มีความเป็นพลวัต มีการเรียนรู้และพัฒนาความสามารถในการจัดการอันเป็นผลมาจากผลกระทบจากการท่องเที่ยวที่เกิดขึ้นอย่างต่อเนื่อง จากกระบวนการพัฒนาการท่องเที่ยวกว่า 60 ปีส่งผลให้เกิดความเปลี่ยนแปลงอย่างมีนัยสำคัญ 3 ประการ อันได้แก่ 1) การขยายการรับรู้คุณค่ามรดกวัฒนธรรมในชุมชน 2) การสร้างระบบในการอนุรักษ์มรดกวัฒนธรรมโดยมีชุมชนเป็นศูนย์กลาง 3) การเปลี่ยนผ่านจากการพัฒนาการท่องเที่ยวแบบมหาชน (Mass Tourism) สู่การจัดการการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรม (Cultural Tourism) ส่วนที่สองเป็นการประเมินประสิทธิผลการอนุรักษ์มรดกวัฒนธรรมจากกระบวนการจัดการการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมของชุมชน การศึกษาพบว่า ชุมชนโอหังมาจิสามารถขยายขอบเขตในการคุ้มครองมรดกวัฒนธรรมได้มากขึ้น ทั้งในด้านความเป็นของแท้ (Authenticity) และ ความสมบูรณ์ในลักษณะองค์รวม (Integrity) ของแหล่งมรดก ชุมชนสามารถกระจายผลประโยชน์ให้กับสมาชิกในชุมชนจากการนำเสนอมรดกวัฒนธรรมแก่นักท่องเที่ยวตลอดจนชุมชนมีการศึกษาและทบทวนการจัดการการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมจากผลกระทบที่เกิดขึ้นทุกปีทั้งนี้เพื่อป้องกันปัญหาเพิ่มประสิทธิภาพในการอนุรักษ์มรดกวัฒนธรรมและการพัฒนาชุมชนอย่างยั่งยืน

ลัดดา ศรีอัมพรเอกกุล และ อีระวัฒน์ จันทิก (2561) ได้ศึกษาเรื่อง การท่องเที่ยวคุณภาพเพื่อนักท่องเที่ยวผู้สูงอายุ พบว่า มีความสอดคล้องกับรูปแบบการท่องเที่ยวหลายรูปแบบ ทั้ง การท่องเที่ยวอย่างยั่งยืนที่เน้นการพัฒนาซึ่งครอบคลุม 3 มิติ คือ ด้านสังคม ด้านสิ่งแวดล้อม และ

ด้าน เศรษฐกิจ ซึ่งรูปแบบการท่องเที่ยวดังที่กล่าวมาล้วนมีความสัมพันธ์และเชื่อมโยงกันอย่างใกล้ชิด ซึ่งสามารถนำมาประยุกต์ใช้กับการนิยามความหมายของการท่องเที่ยวคุณภาพได้ โดยปรับใช้ให้เข้ากับ บริบทและลักษณะทางการท่องเที่ยวของแต่ละพื้นที่ที่ท่องเที่ยวนั้น ๆ ตามอัตลักษณ์ของแหล่งท่องเที่ยวหรือพื้นที่ท่องเที่ยว จึงทำให้การท่องเที่ยวคุณภาพควรประกอบด้วย 2 ลักษณะ คือ หนึ่ง แหล่งท่องเที่ยวคุณภาพสูง ซึ่งสามารถอาศัยหลักการจัดการการท่องเที่ยวทั้งการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืน การท่องเที่ยวเชิงสร้างสรรค์ และการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมเพื่อนำไปสู่เอกลักษณ์ และอัตลักษณ์ เฉพาะถิ่นในการพัฒนาการท่องเที่ยวอย่างมีคุณภาพ และ สอง นักท่องเที่ยวคุณภาพสูง ซึ่งจากรายงานของแผนพัฒนาการท่องเที่ยวแห่งชาติ ฉบับที่ 2 ที่กล่าวว่า นักท่องเที่ยวที่มีศักยภาพสูงสุด สำหรับประเทศไทยประกอบด้วยกลุ่มนักท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรม กลุ่มนักท่องเที่ยวเชิงสิ่งแวดล้อม และ นิเวศ รวมไปถึงกลุ่มนักท่องเที่ยวผู้สูงอายุที่มีกำลังซื้อสูงและมีเวลาสำหรับการท่องเที่ยวได้ ยาวนาน กว่านักท่องเที่ยวกลุ่มอื่น ๆ ดังนั้นเพื่อรักษาและดึงดูดนักท่องเที่ยวกลุ่มคุณภาพเหล่านี้ ภาครัฐควร มุ่งเน้นยกระดับการท่องเที่ยวให้ทัดเทียมและให้มีความสามารถในการแข่งขันทางการท่องเที่ยวต่อไป ได้ และยังเป็นการพัฒนาเศรษฐกิจของท้องถิ่นให้ดีขึ้นได้อีกด้วย

อัศวิน วิบูรณ์ชาติ (2553) ได้ศึกษาเรื่อง แนวทางการพัฒนาการท่องเที่ยวเชิง วัฒนธรรมที่เหมาะสมกับวิถีชาวบ้านริมแม่น้ำนครชัยศรี กรณีศึกษาตลาดน้ำพญา อำเภอบางเลน จังหวัดนครปฐม เป็นการวิจัยเชิงคุณภาพ โดยมีวัตถุประสงค์ที่จะศึกษาข้อมูลด้านศักยภาพด้านการ ท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมของพื้นที่ศึกษา และผลกระทบที่เกิดขึ้นจากการดำเนินธุรกิจการท่องเที่ยว พบว่า ตลาดลำพญา มีฐานทรัพยากรในด้านต่าง ๆ ที่มีส่วนส่งเสริมให้การพัฒนาเป็นแหล่งท่องเที่ยว ทางวัฒนธรรมประสบความสำเร็จ โดยเฉพาะอย่างยิ่งทรัพยากรทางธรรมชาติและศิลปวัฒนธรรมการ บริหารงานเป็นไปในรูปแบบคณะกรรมการบริหารการตลาด ซึ่งมีความคิดด้านการจัดการสอดคล้อง กับแนวทางการพัฒนาอย่างยั่งยืน ประกอบกับความร่วมมือของพ่อค้าแม่ค้าในตลาดซึ่งโดยส่วนใหญ่ เป็นประชากรในพื้นที่ ทำให้ตลาดลำพญา ได้รับความนิยมและก่อให้เกิดประโยชน์ โดยเฉพาะในด้าน เศรษฐกิจของท้องถิ่นเป็นอย่างมาก จากการดำเนินงานที่ผ่านมาไม่ประสบปัญหาที่รุนแรงอันเป็นผล จากการท่องเที่ยวในพื้นที่ ทั้งในด้านเศรษฐกิจ สังคม วัฒนธรรม และด้านสิ่งแวดล้อม โดยข้อจำกัดที่ เป็นอุปสรรคในการพัฒนาตลาดน้ำลำพญา ได้แก่ ข้อจำกัดในด้านกายภาพ โดยบริเวณวัดมีพื้นที่จำกัด ไม่สามารถขยายพื้นที่ออกไปบริเวณโดยรอบได้อีก เนื่องจากพื้นที่โดยรอบเป็นพื้นที่ของเอกชน สรุปได้ ว่า แนวทางการพัฒนาตลาดน้ำลำพญาที่เหมาะสม คือ การเพิ่มกิจกรรมที่มีความสอดคล้องกับ กิจกรรมที่ดำเนินอยู่ไปสู่บริเวณพื้นที่ข้างเคียงซึ่งมีศักยภาพเพียงพอ โดยเน้นการเข้ามามีส่วนร่วมของ ชุมชน เช่น การพัฒนาการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ การท่องเที่ยวเชิงเกษตร หรือการท่องเที่ยวเชิงสุขภาพ และควรพัฒนาศูนย์บริการนักท่องเที่ยวในพื้นที่ศึกษาเพื่อให้นักท่องเที่ยวได้เรียนรู้และเข้าใจเกี่ยวกับ พื้นที่ ทรัพยากร วิถีชีวิต และมีส่วนร่วมกับกิจกรรมต่าง ๆ ที่อาจเกิดขึ้นในอนาคตตามแนวทาง

พัฒนาการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืน โดยการดำเนินการควรเป็นในลักษณะของโครงการที่เกิดจากความร่วมมือของทุกหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ไม่ว่าจะเป็นภาครัฐบาล หน่วยงานเอกชนที่ไม่แสวงหากำไร และภาคชุมชน เพื่อให้การดำเนินการประสบความสำเร็จเป็นรูปธรรม และเกิดประโยชน์สูงสุดแก่ชุมชน

2.5.2 งานวิจัยต่างประเทศ

ชลวิทย์ เจียรจิตร (CHOLVITJEARAJIT, 2014) ได้ศึกษาเรื่องการพัฒนาการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมสำหรับผู้สูงอายุในประเทศไทย โดยมีวัตถุประสงค์คือ เพื่อตรวจสอบและวิเคราะห์ความคิดเห็นของผู้สูงอายุต่อการพัฒนาการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมสำหรับผู้สูงอายุ เพื่อวิเคราะห์วิธีและเครือข่ายของการพัฒนาการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมสำหรับผู้สูงอายุ และเสนอนโยบายการพัฒนาการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมสำหรับผู้สูงอายุ ผลการวิจัยพบว่า ประการแรกสาเหตุของการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมสำหรับกลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่คือการพักผ่อนของครอบครัวการสวดอ้อนวอนและการทำบุญ กิจกรรมที่น่าสนใจของการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรม ในขณะที่ความคิดเห็นของความคาดหวังที่มีต่อการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมสำหรับผู้สูงอายุจากข้อตกลงน้อยที่สุดกับข้อตกลงสูงสุดแสดงให้เห็นว่ากลุ่มตัวอย่างเห็นด้วยอย่างมากที่สุดกับอิทธิพลของค่าธรรมเนียมแรกเข้า ต่อการตัดสินใจเกี่ยวกับการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมและพระพุทธศาสนาจากนั้นเป็นเจ้าหน้าที่ที่เหมาะสมในการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมและพระพุทธศาสนา พื้นที่ที่ให้บริการที่เหมาะสมแก่ผู้สูงอายุ ประการที่สองพบว่ามี 3 วิธีในการพัฒนาการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรม: การวิจัยและพัฒนาการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมกระตุ้นองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นให้เป็นเจ้าภาพหลักในการท่องเที่ยว การพัฒนาและการขยายระบบธุรกิจการท่องเที่ยวขั้นสูงและเป็นธรรมสำหรับนักท่องเที่ยว นอกจากนี้ผลการเปิดเผยการพัฒนาเครือข่ายนั้นต้องการสมาคมที่จำเป็นอย่างน้อย 3 แห่งคือเครือข่ายการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมในท้องถิ่น เครือข่ายผู้ประกอบการ การท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมและเครือข่ายภาครัฐ ท้ายสุดงานวิจัยนี้เสนอ 3 นโยบายการพัฒนาและพัฒนาวัฒนธรรม การท่องเที่ยวสำหรับผู้สูงอายุ: การพัฒนาเส้นทางการท่องเที่ยวในภูมิภาคย่อยของการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมสำหรับผู้สูงอายุได้รับสิทธิประโยชน์ทางภาษี นโยบายสำหรับผู้สูงอายุและครอบครัวของพวกเขาและการขยายข้อมูลเพื่อการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมสำหรับผู้สูงอายุ

จอห์น อีบีเจอร์ (John Ebejer, 2019) ได้ศึกษาเรื่อง มรดกเมืองและพัฒนาการท่องเที่ยวทางวัฒนธรรม: กรณีศึกษาบทบาทของวัลเลตตาต่อการท่องเที่ยวของมอลตา โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาศักยภาพที่สำคัญสำหรับการท่องเที่ยวทางวัฒนธรรมรูปแบบการท่องเที่ยวที่สำคัญในมอลตา คือ แสงแดดและทะเล เพื่อประเมินศักยภาพของการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมของมอลตาโดยมุ่งเน้นที่วัลเลตตาเมืองประวัติศาสตร์ที่มีป้อมปราการที่สามารถมองเห็นท่าเรือแกรนด์ฮาร์เบอร์ มรดกเมืองอันมั่ง

คั้งของ Valletta และการบรรยายเชิงประวัติศาสตร์ทำให้เหมาะสำหรับการพัฒนาการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมมากขึ้น ผลการศึกษาพบว่า กว่าครึ่งศตวรรษของกิจกรรมการท่องเที่ยวในมอลตา วัฒนธรรมและมรดกยังคงมีบทบาทรอง ตั้งแต่กลางทศวรรษที่ 19 นโยบายการท่องเที่ยวของมอลตา เปลี่ยนไปด้วยวัฒนธรรมและมรดกที่ได้รับความสำคัญยิ่งขึ้นแม้ว่าการท่องเที่ยวทางทะเลและดวงอาทิตย์ยังคงมีความสำคัญ การลงทุนภาครัฐและเอกชนก่อให้เกิดการเปลี่ยนแปลงในวัลเลตตาซึ่งทำให้กิจกรรมทางวัฒนธรรมและการท่องเที่ยวดีขึ้น แม้ว่าเมืองหลวงแห่งวัฒนธรรมแห่งยุโรปวัลเลตตา 2018 จะให้โอกาสใหม่สำหรับการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมไปยังมอลตา แต่ก็ไม่ชัดเจนว่าสิ่งนี้จะนำมาซึ่งมรดกอันยั่งยืนสำหรับการท่องเที่ยวของมอลตา กรณีศึกษาวัลเลตตานี้แสดงให้เห็นว่าสำหรับจุดหมายปลายทางที่มีรูปแบบการท่องเที่ยวที่กำหนดแล้วการพัฒนาการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมได้พบกับความยากลำบากต่างๆที่มีมรดกทางวัฒนธรรมของเมือง

ตั้ง กงกง (Tang Congcong, 2014) ได้ศึกษาเรื่องการศึกษพัฒนาการพัฒนาการท่องเที่ยวเทศกาลเซียงไฮ้ โดยมีวัตถุประสงค์ เพื่อตอบสนองความต้องการของผู้บริโภคการท่องเที่ยวที่ดีขึ้น เพื่อปรับปรุงการมองเห็นของเมืองและเพื่อผลักดันการพัฒนาเศรษฐกิจในระดับภูมิภาคมันจะส่งเสริมการพัฒนา ผลการวิจัยพบว่าเพิ่มการศึกษาทฤษฎีของการท่องเที่ยวเทศกาลรวมและปรับปรุงการวิจัยทฤษฎีของเทศกาล การท่องเที่ยวในประเทศจีน เกิดการพัฒนาการวิจัยของการท่องเที่ยวเทศกาลรวมทรัพยากรการท่องเที่ยวของเซียงไฮ้เพื่อปรับปรุงโครงสร้างการท่องเที่ยวสร้างแบรนด์การท่องเที่ยวเทศกาลที่หลากหลายเพิ่มขึ้นในระดับสากล ทักษะวิสัยของตลาดการท่องเที่ยวในเซียงไฮ้ และวิธีการวิจัยของบทความนี้ได้ทำลายประเพณีดั้งเดิม

2.6 กรอบแนวคิดในการวิจัย

ภาพที่ 2.1 กรอบแนวคิดในการวิจัย

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยเรื่อง “การพัฒนาการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรม ทัศนศึกษา ประเพณีกินผัก และไหว้พระศาลเจ้า จังหวัดภูเก็ต” เป็นการวิจัยแบบผสม (Mix method) โดยใช้การวิจัยเชิงปริมาณและเชิงคุณภาพ ด้วยวิธีดำเนินการเป็นลำดับต่อไปนี้

- 3.1 ประชากรและกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย
- 3.2 ตัวแปรที่ใช้ในการวิจัย
- 3.3 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย
- 3.4 การสร้างและตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือ
- 3.5 การเก็บรวบรวมข้อมูล
- 3.6 การวิเคราะห์ข้อมูล
- 3.7 สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

3.1 ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ จำนวนรวม 400 คน ได้แก่ กลุ่มผู้ให้ข้อมูลหลักในการสัมภาษณ์ประกอบด้วยเจ้าหน้าที่ที่ปฏิบัติงานประจำศาลเจ้าทั้ง 6 แห่ง ประกอบด้วย ศาลเจ้าหลายคู่ต่าวโบ้เก็ง (ศาลเจ้ากระตู่) ศาลเจ้าหลิมฮู้ไต้ซู่ (ศาลเจ้าสามกอง) ศาลเจ้าท่าเรือ ศาลเจ้าจู้ตู่ย และศาลเจ้าปุดจ้อ ศาลเจ้าต่าวบู้เก็ง (ศาลเจ้าบางเหนียว) และศาลเจ้ากิ้วเทียนแก้ง (ฮ้ามสะพานหิน) ซึ่งกำหนดเป็นแห่งละ 10 คน จำนวนทั้งสิ้น 60 คน ตัวแทนจากหน่วยงานภาครัฐที่เกี่ยวข้องเพื่อพัฒนาการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรม ในจังหวัดภูเก็ต เช่น ททท.ประจำจังหวัดภูเก็ต จำนวนทั้งสิ้น 10 คน และกลุ่มนักท่องเที่ยวที่เดินทางมาท่องเที่ยวศาลเจ้าหลายคู่ต่าวโบ้เก็ง (ศาลเจ้ากระตู่) ศาลเจ้าหลิมฮู้ไต้ซู่ (ศาลเจ้าสามกอง) ศาลเจ้าท่าเรือ ศาลเจ้าจู้ตู่ยและศาลเจ้าปุดจ้อ ศาลเจ้าต่าวบู้เก็ง (ศาลเจ้าบางเหนียว) และศาลเจ้ากิ้วเทียนแก้ง (ฮ้ามสะพานหิน)

กลุ่มตัวอย่าง ผู้วิจัยกำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่าง โดยพิจารณาจากตารางของเครจซี่ และมอร์แกน (Krejcie & Morgan) ที่มีความคลาดเคลื่อนของการสุ่ม ร้อยละ .05 ได้จำนวนดังนี้ กลุ่มเจ้าหน้าที่ที่ปฏิบัติงานประจำศาลเจ้าทั้ง 6 แห่ง จำนวนทั้งสิ้น 60 คน ตัวแทนจากหน่วยงานภาครัฐที่เกี่ยวข้องเพื่อพัฒนาการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรม ในจังหวัดภูเก็ต เช่น ททท.ประจำจังหวัดภูเก็ต จำนวนทั้งสิ้น 10 คน โดยใช้วิธีการสุ่มแบบเจาะจง (Purposive Sampling) ส่วนกำหนด

กลุ่มนักท่องเที่ยวที่เดินทางมาท่องเที่ยวศาลเจ้าทั้ง 6 แห่ง ได้จำนวน 330 คน และใช้วิธีการสุ่มตัวอย่างแบบบังเอิญ (Accidental Sampling)

3.2 ตัวแปรที่ศึกษา

เป็นการศึกษาเกี่ยวกับการพัฒนาการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรม กรณีศึกษา ประเพณีกินผักและไหว้พระศาลเจ้า จังหวัดภูเก็ต เป็นการวิจัยเชิงปริมาณและเชิงคุณภาพ เพื่อศึกษาพฤติกรรมการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมของเทศกาลถือศีลกินผักและไหว้พระศาลเจ้า จังหวัดภูเก็ต โดยสรุปเป็นตัวแปรที่ศึกษาได้ดังนี้

ตัวแปรอิสระ (Independent variables) เป็นข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม ได้แก่ เพศ อายุ สถานภาพสมรส อาชีพ รายได้เฉลี่ยต่อเดือน ระดับการศึกษา ภูมิลำเนา และข้อมูลสัมภาษณ์ เจ้าหน้าที่ศาลเจ้า ด้านแนวทางการพัฒนาการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรม 3 ด้าน คือ เครื่องญาติ การเรียนรู้ และการพึงพิงและการแบ่งปัน

ตัวแปรตาม (dependent variables) เป็นการศึกษาพฤติกรรมของนักท่องเที่ยว ด้านพฤติกรรมการท่องเที่ยว และด้านปัจจัยการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรม กรณีศึกษา เทศกาลถือศีลกินผักและไหว้พระศาลเจ้า จังหวัดภูเก็ต ได้แก่ ด้านสถานที่ ด้านการให้บริการ ด้านช่องทางการจัดจำหน่าย ด้านสาธารณูปโภค และมูลเหตุจูงใจในการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรม

3.3 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

การศึกษาเรื่องการพัฒนาการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรม กรณีศึกษา ประเพณีกินผักและไหว้พระศาลเจ้า จังหวัดภูเก็ต เป็นการศึกษาวิจัยเชิงปริมาณ (Quantitative Research) และวิจัยเชิงคุณภาพ (Qualitative Research) แบ่งออกเป็นดังนี้

การศึกษาเชิงปริมาณ (Quantitative Research) แบ่งออกเป็น 3 ตอน คือ

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม เป็นแบบตรวจสอบรายการ (Check list) มีจำนวน 7 ข้อ ได้แก่ เพศ อายุ สถานภาพ อาชีพ รายได้เฉลี่ยต่อเดือน ระดับการศึกษา และภูมิลำเนา

ตอนที่ 2 ข้อคำถามเกี่ยวกับพฤติกรรมท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมของเทศกาลถือศีลกินผักไหว้พระศาลเจ้าจังหวัดภูเก็ต ของนักท่องเที่ยวชาวไทยเป็นแบบตรวจสอบรายการ (Check list) มีจำนวน 6 ข้อ ได้แก่ จำนวนครั้งของการเดินทางท่องเที่ยว ระยะเวลาในการเดินทางท่องเที่ยว ค่าใช้จ่ายในการเดินทางท่องเที่ยว ช่วงเวลาในการเดินทางท่องเที่ยว วัตถุประสงค์ในการเดินทางท่องเที่ยว และการได้รับข่าวสารจากสื่อโฆษณา

ตอนที่ 3 ความคิดเห็นต่อการให้บริการของนักท่องเที่ยวที่มีต่อการท่องเที่ยวเทศกาลถือศีลกินผักและไหว้พระศาลเจ้า จังหวัดภูเก็ต จำนวน 30 ข้อ แบ่งออกเป็น 5 ด้าน ประกอบด้วย ด้าน

สถานที่ ด้านการให้บริการ ด้านช่องทางการจัดจำหน่าย ด้านสาธารณูปโภคและมูลเหตุจูงใจในการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรม เป็นแบบมาตรวัดประมาณค่า (rating scale) มี 5 ระดับ โดยใช้เกณฑ์ของ บุญชม ศรีสะอาด (2535: 100 อ้างอิงใน นุชาวดี ไสสะอาด, 2552: 51) กำหนดระดับการให้บริการของผู้ตอบแบบสอบถาม ดังนี้

- 5 หมายถึง การใช้บริการอยู่ในระดับมากที่สุด
- 4 หมายถึง การใช้บริการอยู่ในระดับมาก
- 3 หมายถึง การใช้บริการอยู่ในระดับปานกลาง
- 2 หมายถึง การใช้บริการอยู่ในระดับน้อย
- 1 หมายถึง การใช้บริการอยู่ในระดับน้อยที่สุด

การแปลความหมายค่าเฉลี่ย ตามเกณฑ์ของ Likert (Likert, 1986) ดังนี้

- ค่าเฉลี่ย 4.51 – 5.00 หมายถึง อยู่ในระดับมากที่สุด
- ค่าเฉลี่ย 3.51 – 4.50 หมายถึง อยู่ในระดับมาก
- ค่าเฉลี่ย 2.51 – 3.50 หมายถึง อยู่ในระดับปานกลาง
- ค่าเฉลี่ย 1.51 – 2.50 หมายถึง อยู่ในระดับน้อย
- ค่าเฉลี่ย 1.00 – 1.50 หมายถึง อยู่ในระดับน้อยที่สุด

ตอนที่ 4 เป็นแบบสอบถามปลายเปิด เป็นการแสดงความคิดเห็นเพิ่มเติม เกี่ยวกับข้อมูลเพื่อพัฒนาการท่องเที่ยว

การวิจัยเชิงคุณภาพ (Qualitative Research) แบ่งออกเป็น 4 ตอน คือ

ตอนที่ 1 ข้อมูลส่วนบุคคล เป็นแบบสัมภาษณ์อย่างมีหลักเกณฑ์ได้แก่ ชื่อ-สกุล เพศ อาชีพหลัก อาชีพเสริม และตำแหน่ง

ตอนที่ 2 บทสัมภาษณ์เกี่ยวกับ ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรม ได้แก่ ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมของเทศกาลถือศีลกินผักและไหว้พระศาลเจ้าจังหวัดภูเก็ต แรงจูงใจในการปฏิบัติงาน การทำความเข้าใจในระบบ ระเบียบของศาลเจ้าการทำความเข้าใจกับนักท่องเที่ยว และ สภาพปัญหาที่มักจะพบบ่อย

ตอนที่ 3 บทสัมภาษณ์ วิธีชีวิตชาวบ้านรอบบริเวณศาลเจ้า ได้แก่ ความเป็นมาของชุมชนรอบบริเวณศาลเจ้า การดำรงชีวิตของชาวบ้านบริเวณศาลเจ้า เผยแพร่ความรู้ผ่านการท่องเที่ยวชุมชน และผลกระทบของการท่องเที่ยวศาลเจ้าต่อชุมชน

ตอนที่ 4 บทสัมภาษณ์ เกี่ยวกับแนวทางการส่งเสริมการท่องเที่ยวของศาลเจ้า ได้แก่ เกี่ยวกับการส่งเสริมแหล่งท่องเที่ยว ด้านแนวคิดเกี่ยวกับส่งเสริมการอนุรักษ์ ป้องกันแก้ไข ฟื้นฟู พัฒนาพื้นที่ ทรัพยากรการท่องเที่ยวภายในศาลเจ้าให้มีประสิทธิภาพรวมทั้งปัญหาอุปสรรคเกี่ยวกับแนวทางการส่งเสริมการบริการการท่องเที่ยว ได้แก่ สิ่งอำนวยความสะดวก การ

เข้าถึงแหล่งท่องเที่ยว ป้ายบอกทาง / ป้ายสื่อความระบบสาธารณูปโภค (น้ำ, ไฟฟ้า , โทรศัพท์ สาธารณะ และสัญญาณโทรศัพท์) การให้บริการที่พัก การให้บริการอาหาร และเครื่องดื่ม และการรักษาความปลอดภัยให้แก่นักท่องเที่ยวที่เดินทางเข้าในศาลเจ้า เกี่ยวกับแนวทางการส่งเสริมการตลาดท่องเที่ยว ได้แก่การส่งเสริมพัฒนาการโฆษณาประชาสัมพันธ์การท่องเที่ยว การส่งเสริมการตลาดท่องเที่ยวโดยชุมชน ช่องทางการรับข้อมูลที่หลากหลาย และ มีการส่งเสริมการขายร่วมกับธุรกิจเอกชน และผู้ประกอบการภายนอก

3.4 การสร้างเครื่องมือ และตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือ

ผู้วิจัยได้ดำเนินการสร้าง และพัฒนาเครื่องมือ โดยมีรายละเอียดดังต่อไปนี้

3.4.1 ศึกษาตำรา เอกสาร และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องและสอดคล้องกับงานวิจัย ยุทธศาสตร์การพัฒนาการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรม กรณีศึกษา เทศกาลถือศีลกินผักและไหว้พระศาลเจ้า จังหวัดภูเก็ต

3.4.2 กำหนดกรอบแนวคิด และเนื้อหาตามวัตถุประสงค์ของการวิจัยนำมาใช้เป็นข้อมูล ในการสร้างแบบสอบถาม และบทสัมภาษณ์

3.4.3 นำร่างแบบสอบถามที่สร้างเสร็จเรียบร้อยแล้ว เสนอให้ผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบ เพื่อเสนอแนวปรับปรุงเพื่อความเหมาะสม และความถูกต้องของแบบสอบถาม

3.4.4 การหาความตรงของเนื้อหา (Content Validity) ผู้วิจัยนำแบบสอบถามที่ได้ไปปรับปรุง ตามข้อ 3 เสนอผู้เชี่ยวชาญ เมื่อตรวจสอบความถูกต้อง และครอบคลุมเนื้อหา โดยผู้เชี่ยวชาญ 3 ท่าน ประกอบด้วยผู้เชี่ยวชาญด้านการท่องเที่ยว และด้านการวิจัย ได้แก่ รศ. ดร. โกสุม สายใจ ผศ. ดร. นิภา พงศ์วิรัตน์ และ ผศ. เศรษฐวิรุฬห์ คงกะพันธ์ ซึ่งกำหนดเกณฑ์ไว้ที่แต่ละข้อ มีค่าอยู่ระหว่าง 0.50 – 1.00 แล้วมาคำนวณค่าดัชนีความสอดคล้อง ระหว่างวัตถุประสงค์การวิจัย กับ ข้อคำถามที่สร้างขึ้น (Index of Item Objective Congruence: IOC) ได้ค่าความสอดคล้อง เท่ากับ 0.95

3.4.5 การหาค่าความเชื่อมั่น (Reliability) หลังจากที่ได้ปรับข้อแบบสอบถามตาม ข้อเสนอแนะจากผู้เชี่ยวชาญแล้ว ผู้วิจัยได้นำมาทดลองใช้ (Try-out) เพื่อทดสอบคุณภาพความเที่ยง หรือความเชื่อมั่นของเครื่องมือกับประชากรที่มีลักษณะเหมือนกลุ่มตัวอย่างแต่ไม่ใช้กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 30 ชุด แล้วคำนวณหาความเชื่อมั่น โดยใช้สูตร KR 20 สัมประสิทธิ์อัลฟาของครอนบาค (Cronbach's Alpha Coefficient) (เศรษฐวิรุฬห์ คงกะพันธ์, 2557: 44) ได้ค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามทั้งฉบับ เท่ากับ 0.78

3.5 การเก็บรวบรวมข้อมูล

ในการวิจัยครั้งนี้มีรูปแบบงานวิจัยแบบผสมระหว่างเชิงคุณภาพ (Qualitative research) และเชิงปริมาณ (Quantitative) โดยใช้แบบสอบถาม (Questionnaire) และการสัมภาษณ์เชิงลึก (In-depth interview) เพื่อหาความสัมพันธ์ของตัวแปรต่าง ๆ ที่ได้จากการวิเคราะห์การจัดการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมเพื่อหายุทธศาสตร์การพัฒนาการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรม กรณีศึกษา เทศกาลถือศีลกินผักและไหว้พระศาลเจ้า จังหวัดภูเก็ต และนำมาสรุปตามวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้ ซึ่งในบทนี้ได้นำเสนอวิธีเก็บข้อมูลโดยมีรายละเอียดดังนี้

1. การสัมภาษณ์ เป็นการเข้าพบกลุ่มเป้าหมายอย่างใกล้ชิดและสัมภาษณ์เชิงลึก ได้แก่ เจ้าหน้าที่ที่ปฏิบัติงานที่ศาลเจ้า โดยการสัมภาษณ์แบบเจาะประเด็นเกี่ยวกับการจัดการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรม ตามแนวทางการเชื่อและศรัทธา การพึ่งตนเอง การเรียนรู้และการสร้างเครือข่ายของศาลเจ้า ในด้านความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับหลักธรรม ประเพณี แนวทางการพัฒนาศาลเจ้า และตัวแทนจากหน่วยงานภาครัฐที่เกี่ยวข้องเพื่อพัฒนาการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรม ในจังหวัดภูเก็ต เช่น ททท.ประจำจังหวัดภูเก็ต โดยการสัมภาษณ์แบบเจาะประเด็นเกี่ยวกับ แนวทางการพัฒนาการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรม

2. การสอบถามกลุ่มนักท่องเที่ยวที่เดินทางมาท่องเที่ยวศาลเจ้าอ่ามหลายคู่ตัวโบ้แก๊ง (ศาลเจ้ากระทุ้) ศาลเจ้าอ่ามหลิมฮู้ไห้ซู่ (ศาลเจ้าสามกอง) ศาลเจ้าท่าเรือ ศาลเจ้าจู้ยู่และศาลเจ้าปุดจ้อ ศาลเจ้าตัวบู้แก๊ง (ศาลเจ้าบางเหนียว) และศาลเจ้ากิ้วเที้ยนแก๊ง (อ่ามสะพานหิน) โดยใช้แบบสอบถาม ในการเก็บข้อมูล ผู้วิจัยดำเนินการเก็บด้วยตนเอง ในพื้นที่เป้าหมาย

3.6 การวิเคราะห์ข้อมูล

เมื่อได้รวบรวมข้อมูลจากแบบสอบถามแล้ว จะนำข้อมูลไปวิเคราะห์จากโปรแกรมสำเร็จรูปทางสถิติ

3.7 สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

3.7.1 การวิเคราะห์ข้อมูลเชิงปริมาณ

การวิเคราะห์ข้อมูลในส่วนนี้เป็นการวิเคราะห์และประมวลผลข้อมูลแบบสอบถามกลุ่มนักท่องเที่ยว จากข้อมูลพฤติกรรมการท่องเที่ยว โดยการวิเคราะห์ด้วยค่าสถิติร้อยละ (Percentage) และความถี่ (Frequency) และปัจจัยการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรม กรณีศึกษา เทศกาลถือศีลกินผักและไหว้พระศาลเจ้า จังหวัดภูเก็ต และแนวทางการพัฒนาการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมตามความคิดเห็นของเจ้าหน้าที่ศาลเจ้า โดยการวิเคราะห์ข้อมูล ดังนี้

- 1) ค่าสถิติร้อยละ (Percentage)
- 2) การหาค่าเฉลี่ย (Arithmetic Mean) ของคะแนน
- 3) ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation)
- 4) การหาค่าความเชื่อมั่นของเครื่องมือ (Reliability of the test) โดยใช้วิธีหาค่าสัมประสิทธิ์อัลฟา (α -Coefficient) ของครอนบัก (Cronbach) (กัลยา วานิชย์บัญชา . 2549:35)

3.7.2 การวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้สถิติเชิงอนุมาน (Inferential statistic) ประกอบด้วย สถิติ Independent t-test ทดสอบความแตกต่างระหว่างค่าเฉลี่ยของกลุ่ม ตัวอย่าง 2 กลุ่มที่เป็นอิสระต่อกัน (กัลยา วานิชย์บัญชา. 2549: 108) ใช้ทดสอบสมมติฐานข้อที่ 1 ในด้าน เพศ

3) สถิติการวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (One-way Analysis of Variance) แบบการทดสอบความแตกต่างระหว่างค่าเฉลี่ยของกลุ่มตัวอย่างตั้งแต่ 2 กลุ่มขึ้นไป (กัลยา วานิชย์บัญชา. 2545:293) เพื่อทดสอบสมมติฐานข้อที่ 1 ในด้านอายุ อาชีพ ระดับการศึกษา และรายได้ต่อเดือน

5) การวิเคราะห์ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของเพียร์สัน (Pearson Correlation) (กัลยา วานิชย์บัญชา. 2544:311-312) เพื่อใช้หาค่าความสัมพันธ์ของตัวแปร 2 ตัวที่เป็นอิสระกัน ใช้ทดสอบสมมติฐาน

โดยที่ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ จะมีค่าระหว่าง $-1 < r < 1$ ความหมายของค่า r คือ

1. ค่า r เป็นลบ แสดงว่า X และ Y มีความสัมพันธ์ในทิศทางตรงข้ามกัน คือ ถ้า X เพิ่ม Y จะลด แต่ถ้า X ลด Y จะเพิ่ม
2. ค่า r เป็นบวก แสดงว่า X และ Y มีความสัมพันธ์ในทิศทางเดียวกัน คือ ถ้า X เพิ่ม Y จะเพิ่มด้วย แต่ถ้า X ลด Y จะลดด้วย
3. ถ้า r มีค่าเข้าใกล้ 1 หมายถึง X และ Y มีความสัมพันธ์ในทิศทางเดียวกัน และมีความสัมพันธ์กันมาก.
4. ถ้า r มีค่าเข้าใกล้ -1 หมายถึง X และ Y มีความสัมพันธ์ในทิศทางตรงกันข้าม และมีความสัมพันธ์กันมาก
5. ถ้า $r = 0$ แสดงว่า x และ y ไม่มีความสัมพันธ์กัน
6. r เข้าใกล้ 0 แสดงว่า x และ y มีความสัมพันธ์กันน้อย และมีค่าระดับความสัมพันธ์ของค่าสหสัมพันธ์ (กัลยา วานิชย์บัญชา. 2544 : 437)

6) สถิติการถดถอยเชิงเส้นแบบพหุคูณ (Stepwise: Multiple Regression Analysis; MRA) เพื่อวิเคราะห์ปัจจัยที่ส่งผลต่อการพัฒนาการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรม ส่งผลต่อการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมของเทศกาลถือศีลกินผักและไหว้พระศาลเจ้า จังหวัดภูเก็ต

เกณฑ์การแปลความหมายค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ โดยใช้เกณฑ์การวัดระดับความสัมพันธ์ 5 ระดับ ดังนี้(Hinkle D. E., 1998)

ค่า r	ระดับของความสัมพันธ์
ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์มีค่า .90 - 1.00	มีความสัมพันธ์กันในระดับสูงมาก
ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์มีค่า .70 - .90	มีความสัมพันธ์กันในระดับสูง
ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์มีค่า .50 - .70	มีความสัมพันธ์กันในระดับปานกลาง
ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์มีค่า .30 - .50	มีความสัมพันธ์กันในระดับต่ำ
ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์มีค่า .00 - .30	มีความสัมพันธ์กันในระดับต่ำมาก

3.7.3 การวิเคราะห์ข้อมูลเชิงคุณภาพ

การวิเคราะห์ข้อมูลที่ได้รับจากการสัมภาษณ์ โดยการถอดบทสัมภาษณ์จากเครื่องบันทึกเสียงสัมภาษณ์ จากนั้นจึงคัดเลือกข้อความและประเด็นสำคัญเพื่อนำมาตีความหมาย และวิเคราะห์ตามวัตถุประสงค์ของการวิจัย โดยการวิเคราะห์ข้อมูลต่าง ๆ จะใช้หลักการทฤษฎีการสัมภาษณ์เชิงลึก (In-depth Interview) ตลอดจนแนวคิดเกี่ยวกับการจัดการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรม โดยการใช้การวิเคราะห์เชิงเนื้อหา (Content Analysis) เพื่อให้ได้ผลการวิเคราะห์ที่ถูกต้องตามหลักการมากที่สุด ส่วนการนำเสนอข้อมูล ในลักษณะประกอบตาราง สำหรับผลการวิจัยข้อมูลส่วนบุคคลของกลุ่มผู้ให้ข้อมูล แต่ผลการวิจัยในส่วนที่เกี่ยวกับการจัดการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรม จะใช้การพรรณนา

บทที่ 4

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

การวิจัยครั้งนี้เป็นการศึกษาเรื่อง “การพัฒนาการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรม กรณีศึกษา ประเพณีกินผักและไหว้พระศาลเจ้า จังหวัดภูเก็ต” โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาพฤติกรรมการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมของเทศกาลถือศีลกินผักและไหว้พระศาลเจ้า จังหวัดภูเก็ต ของนักท่องเที่ยวชาวไทย เพื่อเปรียบเทียบความคิดเห็นของนักท่องเที่ยวชาวไทยต่อปัจจัยการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมของเทศกาลถือศีลกินผักและไหว้พระศาลเจ้า จังหวัดภูเก็ต เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ของปัจจัยที่ส่งผลต่อการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมของเทศกาลถือศีลกินผักและไหว้พระศาลเจ้า จังหวัดภูเก็ต และเพื่อกำหนดแนวทางการพัฒนาการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมของเทศกาลถือศีลกินผักและไหว้พระศาลเจ้า จังหวัดภูเก็ต สำหรับการวิเคราะห์ข้อมูลและการนำเสนอข้อมูล ผู้วิจัยได้นำเสนอผลการวิจัยในรูปแบบของตารางประกอบคำบรรยาย โดยแบ่งการวิเคราะห์ข้อมูลออกเป็น 2 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 ศึกษาความคิดเห็นต่อปัจจัยการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมของเทศกาลถือศีลกินผักและไหว้พระศาลเจ้า จังหวัดภูเก็ต ของนักท่องเที่ยวชาวไทย โดยแบ่งการวิเคราะห์ข้อมูลออกเป็น 4 ส่วน ตามลำดับ ดังนี้

ส่วนที่ 1 การวิเคราะห์ปัจจัยส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถาม

ส่วนที่ 2 การวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับพฤติกรรมการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมของเทศกาลถือศีลกินผักและไหว้พระศาลเจ้า จังหวัดภูเก็ต ของนักท่องเที่ยวชาวไทย

ส่วนที่ 3 การวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับความคิดเห็นของนักท่องเที่ยวชาวไทยต่อปัจจัยการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมของเทศกาลถือศีลกินผักและไหว้พระศาลเจ้า จังหวัดภูเก็ต

ส่วนที่ 4 ผลการทดสอบสมมติฐาน

ตอนที่ 2 แนวทางการพัฒนาการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรม ประกอบด้วย ด้านเครือข่ายด้านการเรียนรู้และการพึ่งพิงและการแบ่งปัน ส่งผลต่อการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมของเทศกาลถือศีลกินผักและไหว้พระศาลเจ้า จังหวัดภูเก็ต

ผลการวิจัย

ตอนที่ 1 ศึกษาความคิดเห็นต่อปัจจัยการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมของเทศกาลถือศีลกินผักและไหว้พระศาลเจ้า จังหวัดภูเก็ต ของนักท่องเที่ยวชาวไทย

ส่วนที่ 1 การวิเคราะห์ปัจจัยส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถาม

ตารางที่ 4.1 ปัจจัยส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถาม

(n=330)

สถานภาพ	จำนวน	ร้อยละ
เพศ		
ชาย	132	40.00
หญิง	198	60.00
อายุ		
น้อยกว่า 20 ปี	11	3.30
21-30 ปี	79	23.90
31-40 ปี	98	29.70
41-50 ปี	68	20.60
51 ปีขึ้นไป	74	22.40
สถานภาพสมรส		
โสด	143	43.30
สมรส	143	43.30
หย่าร้าง	44	13.30
อาชีพ		
รับราชการ / รัฐวิสาหกิจ	57	17.30
ประกอบธุรกิจส่วนตัว / ค้าขาย	113	34.20
งานบริษัท / เอกชน	41	12.40
นักเรียน / นักศึกษา	36	10.90
เกษตรกร	32	9.70
อื่นๆ	51	15.50

ตารางที่ 4.1 ปัจจัยส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถาม (ต่อ)

(n=330)

สถานภาพ	จำนวน	ร้อยละ
รายได้ต่อเดือน		
ต่ำกว่า 10,000 บาท/เดือน	67	20.30
10,001 – 20,000 บาท/เดือน	123	37.30
20,001 – 30,000 บาท/เดือน	94	28.50
30,001 บาท ขึ้นไป	46	13.90
ระดับการศึกษา		
ต่ำกว่าปริญญาตรี	156	47.30
ระดับปริญญาตรี	116	35.20
ปริญญาตรี	58	17.60
ภูมิลำเนา		
กรุงเทพฯ	20	6.10
ปริมณฑล	6	1.80
ภาคเหนือ	239	72.40
ภาคกลาง	12	3.60
ภาคใต้	19	5.80
ภาคตะวันออก	14	4.20
ภาคตะวันตก	13	3.90
ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ	7	2.10
รวม	330	100.00

จากตารางที่ 4.1 พบว่า ข้อมูลส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถาม มีดังนี้

เพศ ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง จำนวน 198 คน คิดเป็นร้อยละ 60.00 และเพศชาย จำนวน 132 คน คิดเป็นร้อยละ 40.00

อายุ พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่มีอายุ 31-40 ปี จำนวน 98 คน คิดเป็นร้อยละ 29.70 รองลงมา คือ 21-30 ปี จำนวน 79 คน คิดเป็นร้อยละ 23.90 อายุ 51 ปีขึ้นไป จำนวน 74 คน คิดเป็นร้อยละ 22.40 อายุ 41-50 ปี จำนวน 68 คน คิดเป็นร้อยละ 20.60 และน้อยกว่า 20 ปี จำนวน 11 คน คิดเป็นร้อยละ 3.30

สถานภาพสมรส พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่มีสถานภาพโสด จำนวน 143 คน คิดเป็นร้อยละ 43.30 สมรส จำนวน 143 คน คิดเป็นร้อยละ 43.30 และหย่าร้าง จำนวน 44 คน คิดเป็นร้อยละ 13.30

อาชีพ พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่มีอาชีพประกอบธุรกิจส่วนตัว จำนวน 113 คน คิดเป็นร้อยละ 34.20 รองลงมาคือรับราชการหรือรัฐวิสาหกิจ จำนวน 57 คน คิดเป็นร้อยละ 17.30 อาชีพอื่น ๆ จำนวน 51 คน คิดเป็นร้อยละ 15.50 งานบริษัทเอกชน จำนวน 41 คน คิดเป็นร้อยละ 12.40 นักเรียนหรือนักศึกษา จำนวน 36 คน คิดเป็นร้อยละ 10.90 และเกษตรกร จำนวน 32 คน คิดเป็นร้อยละ 9.70

รายได้ต่อเดือน พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่มีรายได้เฉลี่ยต่อเดือน 10,001 – 20,000 บาท จำนวน 123 คน คิดเป็นร้อยละ 37.30 รองลงมา คือ 20,001–30,000 บาท จำนวน 94 คน คิดเป็นร้อยละ 28.50 ต่ำกว่า 10,000 บาท จำนวน 67 คน คิดเป็นร้อยละ 20.30 และ 30,001 บาทขึ้นไป จำนวน 46 คน คิดเป็นร้อยละ 13.90

ระดับการศึกษา พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่มีการศึกษาต่ำกว่าปริญญาตรี จำนวน 156 คน คิดเป็นร้อยละ 47.30 ระดับปริญญาตรี จำนวน 116 คน คิดเป็นร้อยละ 35.20 และปริญญาตรี จำนวน 58 คน คิดเป็นร้อยละ 17.60

ภูมิลำเนา พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่อาศัยอยู่ที่ภาคเหนือ จำนวน 239 คน คิดเป็นร้อยละ 72.40 รองลงมาคือกรุงเทพฯ จำนวน 20 คน คิดเป็นร้อยละ 6.10 ภาคใต้ จำนวน 19 คน คิดเป็นร้อยละ 5.80 ภาคตะวันออก จำนวน 14 คน คิดเป็นร้อยละ 4.20 ภาคตะวันตก จำนวน 13 คน คิดเป็นร้อยละ 3.90 ภาคกลาง จำนวน 12 คน คิดเป็นร้อยละ 3.60 ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ จำนวน 7 คน คิดเป็นร้อยละ 2.10 และปริมนทล จำนวน 6 คน คิดเป็นร้อยละ 1.80

ส่วนที่ 2 การวิเคราะห์พฤติกรรมการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมของเทศกาลถือศีลกินผัก
และไหว้พระศาลเจ้า จังหวัดภูเก็ต ของนักท่องเที่ยวชาวไทย

ตารางที่ 4.2 พฤติกรรมการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมของเทศกาลถือศีลกินผักและไหว้พระศาลเจ้า
จังหวัดภูเก็ต ของนักท่องเที่ยวชาวไทย

(n=330)

พฤติกรรม	จำนวน	ร้อยละ
ความถี่ในการเดินทางมาท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมของ เทศกาลถือศีลกินผักและไหว้พระศาลเจ้า จังหวัดภูเก็ต		
1 ครั้ง	101	30.60
2 ครั้ง	66	20.00
3 ครั้ง	30	9.10
มากกว่า 3 ครั้ง	133	40.30
ระยะเวลาที่ใช้ในการท่องเที่ยวจังหวัดภูเก็ต		
น้อยกว่า 5 วัน	210	63.60
5 - 10 วัน	74	22.50
มากกว่า 10 วัน	46	13.90
ค่าใช้จ่ายในการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมของเทศกาลถือศีล กินผักและไหว้พระศาลเจ้า จังหวัดภูเก็ต		
น้อยกว่า 10,000 บาท	201	60.90
10,000 - 20,000 บาท	93	28.20
มากกว่า 20,000 บาท	36	10.90
ช่วงเวลาในการเดินทางท่องเที่ยว		
วันหยุดพักผ่อนประจำปี	133	40.30
วันหยุดสุดสัปดาห์	114	34.50
วันหยุดนักขัตฤกษ์	41	12.50
วันปิดภาคเรียน	42	12.70

ตารางที่ 4.2 พฤติกรรมการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมของเทศกาลถือศีลกินผักและไหว้พระศาลเจ้า
จังหวัดภูเก็ต ของนักท่องเที่ยวชาวไทย (ต่อ)

(n=330)

พฤติกรรม	จำนวน	ร้อยละ
วัตถุประสงค์ในการเดินทางท่องเที่ยวจังหวัดภูเก็ต		
เพื่อการพักผ่อน	128	38.80
เพื่อความบันเทิง	62	18.80
เพื่อศึกษาวัฒนธรรมประเพณี วิถีชีวิต	82	24.80
เพื่อเยี่ยมญาติ / เพื่อน	10	3.00
เพื่อประชุมสัมมนา	5	1.50
เพื่อธุรกิจส่วนตัว	8	2.50
เพื่อร่วมเทศกาลถือศีลกินผักและไหว้พระศาลเจ้า	35	10.60
จังหวัดภูเก็ต		
สื่อที่ได้รับข้อมูลเกี่ยวกับเทศกาลถือศีลกินผักและไหว้พระ		
ศาลเจ้า จังหวัดภูเก็ต		
โทรทัศน์	48	14.50
วิทยุ	9	2.70
บริษัททัวร์	42	12.70
สื่อออนไลน์	96	29.10
แผ่นพับ ใบปลิว	9	2.80
ป้ายโฆษณาประชาสัมพันธ์	30	9.10
อินเทอร์เน็ต	35	10.60
การบอกต่อ	61	18.50
รวม	330	100.00

จากตารางที่ 4.2 พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่มีพฤติกรรมการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมของเทศกาลถือศีลกินผักและไหว้พระศาลเจ้า จังหวัดภูเก็ต ดังนี้

ความถี่ในการเดินทางมาท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมของเทศกาลถือศีลกินผักและไหว้พระศาลเจ้า จังหวัดภูเก็ต คือ มากกว่า 3 ครั้ง จำนวน 133 คน คิดเป็นร้อยละ 40.30 รองลงมา คือ 1 ครั้ง จำนวน 101 คน คิดเป็นร้อยละ 30.60 ความถี่ 2 ครั้ง จำนวน 66 คน คิดเป็นร้อยละ 20.00 และ 3 ครั้ง จำนวน 30 คน คิดเป็นร้อยละ 9.10

ระยะเวลาที่ใช้ในการท่องเที่ยวจังหวัดภูเก็ต คือ น้อยกว่า 5 วัน จำนวน 210 คน คิดเป็นร้อยละ 63.60 รองลงมา คือ 5 - 10 วัน จำนวน 74 คน คิดเป็นร้อยละ 22.50 และมากกว่า 10 วัน จำนวน 46 คน คิดเป็นร้อยละ 13.90

การใช้จ่ายในการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมของเทศกาลถือศีลกินผักและไหว้พระศาลเจ้า จังหวัดภูเก็ตน้อยกว่า 10,000 บาท จำนวน 201 คน คิดเป็นร้อยละ 60.90 รองลงมา คือ 10,000 - 20,000 บาท จำนวน 93 คน คิดเป็นร้อยละ 28.20 และมากกว่า 20,000 บาท จำนวน 36 คน คิดเป็นร้อยละ 10.90

ช่วงเวลาในการเดินทางท่องเที่ยว คือ วันหยุดพักผ่อนประจำปี จำนวน 133 คน คิดเป็นร้อยละ 40.30 รองลงมา คือ วันหยุดสุดสัปดาห์ จำนวน 114 คน คิดเป็นร้อยละ 34.50 วันปิดภาคเรียน จำนวน 42 คน คิดเป็นร้อยละ 12.70 และวันหยุดนักขัตฤกษ์ จำนวน 41 คน คิดเป็นร้อยละ 12.50

วัตถุประสงค์ในการเดินทางท่องเที่ยวจังหวัดภูเก็ตเพื่อการพักผ่อน จำนวน 128 คน คิดเป็นร้อยละ 38.80 เพื่อศึกษาวัฒนธรรมประเพณี วิถีชีวิต จำนวน 82 คน คิดเป็นร้อยละ 24.80 เพื่อความบันเทิง จำนวน 62 คน คิดเป็นร้อยละ 18.80 เพื่อร่วมเทศกาลถือศีลกินผักและไหว้พระศาลเจ้า จังหวัดภูเก็ต จำนวน 35 คน คิดเป็นร้อยละ 10.60 เพื่อเยี่ยมญาติหรือเพื่อน จำนวน 10 คน คิดเป็นร้อยละ 3.00 เพื่อธุรกิจส่วนตัว จำนวน 8 คน คิดเป็นร้อยละ 2.50 และเพื่อประชุมสัมมนา จำนวน 5 คน คิดเป็นร้อยละ 1.50

สื่อที่ได้รับข้อมูลเกี่ยวกับเทศกาลถือศีลกินผักและไหว้พระศาลเจ้า จังหวัดภูเก็ต คือ สื่อออนไลน์ จำนวน 96 คน คิดเป็นร้อยละ 29.10 รองลงมาคือการบอกต่อ จำนวน 61 คน คิดเป็นร้อยละ 18.50 โทรทัศน์ จำนวน 48 คน คิดเป็นร้อยละ 14.50 บริษัททัวร์ จำนวน 42 คน คิดเป็นร้อยละ 12.70 อินเทอร์เน็ต จำนวน 35 คน คิดเป็นร้อยละ 10.60 ป้ายโฆษณาประชาสัมพันธ์ จำนวน 30 คน คิดเป็นร้อยละ 9.10 วิทยุ จำนวน 9 คน คิดเป็นร้อยละ 2.70 และแผ่นพับ ใบปลิว จำนวน 9 คน คิดเป็นร้อยละ 2.80

ส่วนที่ 3 การวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับความคิดเห็นของนักท่องเที่ยวชาวไทยต่อปัจจัยการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมของเทศกาลถือศีลกินผักและไหว้พระศาลเจ้า จังหวัดภูเก็ต

ตารางที่ 4.3 ระดับปัจจัยที่ส่งผลต่อการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมของเทศกาลถือศีลกินผักและไหว้พระศาลเจ้า จังหวัดภูเก็ต (ภาพรวมทั้ง 5 ด้าน)

(n=330)

ปัจจัยที่ส่งผลต่อการท่องเที่ยว	\bar{X}	SD	ระดับ
1. ด้านสถานที่	3.93	0.596	มาก
2. ด้านการให้บริการ	3.74	0.574	มาก
3. ด้านช่องทางการจัดจำหน่าย	3.85	0.638	มาก
4. ปัจจัยที่ส่งผลด้านสาธารณูปโภค	3.79	0.578	มาก
5. มลเหตุจูงใจในการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรม	3.89	0.570	มาก
รวม	3.85	0.451	มาก

จากตารางที่ 4.3 พบว่า ปัจจัยที่ส่งผลต่อการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมของเทศกาลถือศีลกินผักและไหว้พระศาลเจ้า จังหวัดภูเก็ต โดยภาพรวมอยู่ในระดับมากทุกด้าน มีคะแนนเฉลี่ย 3.85 เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ปัจจัยที่ส่งผลต่อการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมของเทศกาลถือศีลกินผักและไหว้พระศาลเจ้า จังหวัดภูเก็ต ลำดับแรกคือ ด้านสถานที่ มีคะแนนเฉลี่ย 3.93 รองลงมา คือ มลเหตุจูงใจในการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรม มีคะแนนเฉลี่ย 3.89 ด้านช่องทางการจัดจำหน่าย มีคะแนนเฉลี่ย 3.85 ปัจจัยที่ส่งผลด้านสาธารณูปโภค มีคะแนนเฉลี่ย 3.79 และลำดับสุดท้ายคือ ด้านการให้บริการ มีคะแนนเฉลี่ย 3.74

ตารางที่ 4.4 ระดับปัจจัยที่ส่งผลต่อการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมของเทศกาลถือศีลกินผักและไหว้พระศาลเจ้า จังหวัดภูเก็ต ด้านสถานที่

(n=330)

ด้านสถานที่	\bar{X}	SD	ระดับ
1. ศาลเจ้าในจังหวัดภูเก็ต มีชื่อเสียงโด่งดัง	4.22	1.277	มาก
2. บริเวณมีความร่มรื่น และบรรยากาศดี	3.80	0.738	มาก
3. สถานที่ภายในศาลเจ้า จังหวัดภูเก็ต น่าสนใจและติดตาม	3.95	0.766	มาก
4. โรงครัวเจ สะอาด และชนวนรับประทานอาหาร	3.95	0.680	มาก
5. รูปแบบ ที่ตั้ง และอาคารของศาลเจ้าสวยงาม สะดวก ชวนให้น่าเข้าเยี่ยมชม	3.89	0.763	มาก
6. การจัดบริการห้องน้ำที่สะอาด สะดวกและเพียงพอ	3.75	0.789	มาก
รวม	3.93	0.596	มาก

จากตารางที่ 4.4 พบว่า ปัจจัยที่ส่งผลต่อการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมของเทศกาลถือศีลกินผักและไหว้พระศาลเจ้า จังหวัดภูเก็ต ด้านสถานที่ ภาพรวมทุกด้านส่งผลอยู่ในระดับมาก มีคะแนนเฉลี่ย 3.93 เมื่อพิจารณารายข้อ พบว่า ปัจจัยที่ส่งผลต่อการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมของเทศกาลถือศีลกินผักและไหว้พระศาลเจ้า จังหวัดภูเก็ต ด้านสถานที่ ลำดับแรก คือ ศาลเจ้าในจังหวัดภูเก็ต มีชื่อเสียงโด่งดัง มีคะแนนเฉลี่ย 4.22 รองลงมาคือสถานที่ภายในศาลเจ้า จังหวัดภูเก็ต น่าสนใจและติดตาม มีคะแนนเฉลี่ย 3.95 โรงครัวเจ สะอาด และชนวนรับประทานอาหาร มีคะแนนเฉลี่ย 3.95 รูปแบบ ที่ตั้ง และอาคารของศาลเจ้าสวยงาม สะดวก ชวนให้น่าเข้าเยี่ยมชม มีคะแนนเฉลี่ย 3.89 บริเวณมีความร่มรื่น และบรรยากาศดี มีคะแนนเฉลี่ย 3.80 และลำดับสุดท้ายคือ การจัดบริการห้องน้ำที่สะอาด สะดวกและเพียงพอ มีคะแนนเฉลี่ย 3.75 ตามลำดับ

ตารางที่ 4.5 ระดับปัจจัยที่ส่งผลต่อการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมของเทศกาลถือศีลกินผักและไหว้พระศาลเจ้า จังหวัดภูเก็ต ด้านการให้บริการ

(n=330)

ด้านการให้บริการ	\bar{X}	SD	ระดับ
1. มีการให้ข้อมูลข่าวสารแก่นักท่องเที่ยว	3.64	0.740	มาก
2. ความสะดวกสบายในการเดินเยี่ยมชม	3.72	0.756	มาก
3. การดูแลความปลอดภัยในทรัพย์สินของนักท่องเที่ยว	3.77	0.728	มาก
4. จัดให้มีเจ้าหน้าที่ไว้ติดต่อ-สอบถาม	3.82	0.688	มาก
5. การนำชม และนำเสนอข้อมูลของเจ้าหน้าที่ มีความน่าสนใจ	3.78	0.712	มาก
รวม	3.74	0.574	มาก

จากตารางที่ 4.5 พบว่า ปัจจัยที่ส่งผลต่อการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมของเทศกาลถือศีลกินผักและไหว้พระศาลเจ้า จังหวัดภูเก็ต ด้านการให้บริการ ภาพรวมอยู่ในระดับมาก มีคะแนนเฉลี่ย 3.74 เมื่อพิจารณารายด้านพบว่าปัจจัยที่ส่งผลต่อการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมของเทศกาลถือศีลกินผักและไหว้พระศาลเจ้า จังหวัดภูเก็ต ด้านการให้บริการ ลำดับแรกคือจัดให้มีเจ้าหน้าที่ไว้ติดต่อ-สอบถาม มีคะแนนเฉลี่ย 3.82 รองลงมาคือการนำชม และนำเสนอข้อมูลของเจ้าหน้าที่ มีความน่าสนใจ มีคะแนนเฉลี่ย 3.78 การดูแลความปลอดภัยในทรัพย์สินของนักท่องเที่ยว มีคะแนนเฉลี่ย 3.77 ความสะดวกสบายในการเดินเยี่ยมชม มีคะแนนเฉลี่ย 3.72 และลำดับสุดท้ายคือ มีการให้ข้อมูลข่าวสารแก่นักท่องเที่ยว มีคะแนนเฉลี่ย 3.64 ตามลำดับ

ตารางที่ 4.6 ระดับปัจจัยที่ส่งผลต่อการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมของเทศกาลถือศีลกินผักและไหว้พระศาลเจ้า จังหวัดภูเก็ต ด้านช่องทางการจัดจำหน่าย

(n=330)

ด้านช่องทางการจัดจำหน่าย	\bar{X}	SD	ระดับ
1. การท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมของเทศกาลถือศีลกินผักและไหว้พระศาลเจ้า จังหวัดภูเก็ต เป็นที่ขีดหน้าชูตาของประเทศไทย ในด้านเอกลักษณ์ ประเพณี	3.84	0.760	มาก
2. การเดินทางไปร่วมเทศกาลถือศีลกินผักและไหว้พระศาลเจ้า จังหวัดภูเก็ต มีความสะดวก	3.84	0.727	มาก
3. การส่งเสริมการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมของเทศกาลถือศีลกินผักและไหว้พระศาลเจ้า จังหวัดภูเก็ต โดยการจัดโปรแกรมบุญร่วมกับศาลเจ้าอื่นๆ	3.90	0.822	มาก
4. การจัดงานมหกรรมในช่วงเทศกาลสำคัญ	3.94	0.791	มาก
5. การลงโฆษณาอย่างเพียงพอทั่วถึง และน่าสนใจ	3.74	0.772	มาก
รวม	3.85	0.638	มาก

จากตารางที่ 4.6 พบว่า ปัจจัยที่ส่งผลต่อการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมของเทศกาลถือศีลกินผักและไหว้พระศาลเจ้า จังหวัดภูเก็ต ด้านช่องทางการจัดจำหน่าย ภาพรวมอยู่ในระดับมาก มีคะแนนเฉลี่ย 3.85 เมื่อพิจารณารายด้านพบว่าปัจจัยที่ส่งผลต่อการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมของเทศกาลถือศีลกินผักและไหว้พระศาลเจ้า จังหวัดภูเก็ต ด้านช่องทางการจัดจำหน่าย ลำดับแรกคือการจัดงานมหกรรมในช่วงเทศกาลสำคัญ มีคะแนนเฉลี่ย 3.94 รองลงมา คือ การส่งเสริมการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมของเทศกาลถือศีลกินผักและไหว้พระศาลเจ้า จังหวัดภูเก็ต โดยการจัดโปรแกรมบุญร่วมกับศาลเจ้าอื่น ๆ มีคะแนนเฉลี่ย 3.90 การท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมของเทศกาลถือศีลกินผักและไหว้พระศาลเจ้า จังหวัดภูเก็ต เป็นที่ขีดหน้าชูตาของประเทศไทย ในด้านเอกลักษณ์ ประเพณี มีคะแนนเฉลี่ย 3.84 การเดินทางไปร่วมเทศกาลถือศีลกินผักและไหว้พระศาลเจ้า จังหวัดภูเก็ต มีความสะดวก มีคะแนนเฉลี่ย 3.84 และลำดับสุดท้ายคือ การลงโฆษณาอย่างเพียงพอทั่วถึง และน่าสนใจ มีคะแนนเฉลี่ย 3.74 ตามลำดับ

ตารางที่ 4.7 ระดับปัจจัยที่ส่งผลต่อการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมของเทศกาลถือศีลกินผักและไหว้พระศาลเจ้า จังหวัดภูเก็ต ด้านสาธารณูปโภค

(n=330)

ด้านสาธารณูปโภค	\bar{X}	SD	ระดับ
1. ภายในชุมชนมีการจัดการด้านพื้นที่อย่างเหมาะสม เช่น การพัฒนาแหล่งท่องเที่ยว การดูแลรักษาแหล่งท่องเที่ยว	3.88	0.714	มาก
2. ภายในชุมชนมีการจัดการด้านการคมนาคมในพื้นที่แหล่งท่องเที่ยว	3.71	0.813	มาก
3. ภายในชุมชนมีการจัดการด้านไฟฟ้าในพื้นที่แหล่งท่องเที่ยว	3.82	0.705	มาก
4. ภายในชุมชนมีการจัดการด้านน้ำประปาในพื้นที่แหล่งท่องเที่ยว	3.81	0.647	มาก
5. ภายในชุมชนมีการจัดการด้านโทรศัพท์ในพื้นที่แหล่งท่องเที่ยว	3.75	0.712	มาก
รวม	3.79	0.578	มาก

จากตารางที่ 4.7 พบว่า ปัจจัยที่ส่งผลต่อการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมของเทศกาลถือศีลกินผักและไหว้พระศาลเจ้า จังหวัดภูเก็ต ด้านสาธารณูปโภค ภาพรวมอยู่ในระดับมาก มีคะแนนเฉลี่ย 3.79 เมื่อพิจารณารายด้านพบว่าปัจจัยที่ส่งผลต่อการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมของเทศกาลถือศีลกินผักและไหว้พระศาลเจ้า จังหวัดภูเก็ต ด้านสาธารณูปโภค ลำดับแรกคือภายในชุมชนมีการจัดการด้านพื้นที่อย่างเหมาะสม เช่น การพัฒนาแหล่งท่องเที่ยว การดูแลรักษาแหล่งท่องเที่ยว มีคะแนนเฉลี่ย 3.88 รองลงมา คือ ภายในชุมชนมีการจัดการด้านไฟฟ้าในพื้นที่แหล่งท่องเที่ยว มีคะแนนเฉลี่ย 3.82 ภายในชุมชนมีการจัดการด้านน้ำประปาในพื้นที่แหล่งท่องเที่ยว มีคะแนนเฉลี่ย 3.81 ภายในชุมชนมีการจัดการด้านโทรศัพท์ในพื้นที่แหล่งท่องเที่ยว มีคะแนนเฉลี่ย 3.75 และลำดับสุดท้ายคือ ภายในชุมชนมีการจัดการด้านการคมนาคมในพื้นที่แหล่งท่องเที่ยว มีคะแนนเฉลี่ย 3.71 ตามลำดับ

ตารางที่ 4.8 ระดับปัจจัยที่ส่งผลต่อการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมของเทศกาลถือศีลกินผักและไหว้พระศาลเจ้า จังหวัดภูเก็ต ด้านมูลเหตุจูงใจในการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรม

(n=330)

ด้านมูลเหตุจูงใจในการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรม	\bar{X}	SD	ระดับ
1. ต้องการร่วมเทศกาลถือศีลกินผักและไหว้พระศาลเจ้า จังหวัดภูเก็ต	3.97	0.757	มาก
2. ต้องการผ่อนคลายความเครียดจากการทำงาน/ ศึกษาเล่าเรียน	3.90	0.698	มาก
3. มีทัศนคติที่ดีต่อสถานที่ท่องเที่ยวแห่งนี้	3.95	0.729	มาก
4. ต้องการศึกษาวิถีชีวิตและศิลปวัฒนธรรม	3.85	0.739	มาก
5. ต้องการสร้างความสัมพันธ์ที่ดีในครอบครัว	3.93	0.772	มาก
6. การจัดการในการพัฒนาชุมชนไม่ก่อให้เกิดผลกระทบต่อสังคมและสิ่งแวดล้อม	3.68	0.717	มาก
7. กิจกรรมที่จัดไว้สำหรับนักท่องเที่ยวในเทศกาลถือศีลกินผักและไหว้พระศาลเจ้า จังหวัดภูเก็ตสามารถทำให้เกิดความตระหนักในการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรม	3.94	0.720	มาก
รวม	3.89	0.570	มาก

จากตารางที่ 4.8 พบว่า ปัจจัยที่ส่งผลต่อการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมของเทศกาลถือศีลกินผักและไหว้พระศาลเจ้า จังหวัดภูเก็ต ด้านมูลเหตุจูงใจในการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรม ภาพรวมอยู่ในระดับมาก มีคะแนนเฉลี่ย 3.89 เมื่อพิจารณาทางด้านพบว่าปัจจัยที่ส่งผลต่อการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมของเทศกาลถือศีลกินผักและไหว้พระศาลเจ้า จังหวัดภูเก็ต ด้านมูลเหตุจูงใจในการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรม ลำดับแรกคือต้องการร่วมเทศกาลถือศีลกินผักและไหว้พระศาลเจ้า จังหวัดภูเก็ต มีคะแนนเฉลี่ย 3.97 รองลงมาคือมีทัศนคติที่ดีต่อสถานที่ท่องเที่ยวแห่งนี้ มีคะแนนเฉลี่ย 3.95 กิจกรรมที่จัดไว้สำหรับนักท่องเที่ยวในเทศกาลถือศีลกินผักและไหว้พระศาลเจ้า จังหวัดภูเก็ตสามารถทำให้เกิดความตระหนักในการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรม มีคะแนนเฉลี่ย 3.94 ต้องการสร้างความสัมพันธ์ที่ดีในครอบครัว มีคะแนนเฉลี่ย 3.93 ต้องการผ่อนคลายความเครียดจากการทำงาน/ ศึกษาเล่าเรียน มีคะแนนเฉลี่ย 3.90 ต้องการศึกษาวถีชีวิตและศิลปวัฒนธรรม มีคะแนนเฉลี่ย 3.85 และลำดับสุดท้ายคือ การจัดการในการพัฒนาชุมชนไม่ก่อให้เกิดผลกระทบต่อสังคมและสิ่งแวดล้อม มีคะแนนเฉลี่ย 3.68 ตามลำดับ

ส่วนที่ 4 ผลการทดสอบสมมติฐาน

สมมติฐานที่ 1 การท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมของเทศกาลถือศีลกินผักและไหว้พระศาลเจ้า จังหวัดภูเก็ต แตกต่างกันตามปัจจัยส่วนบุคคล

ตารางที่ 4.9 ผลการเปรียบเทียบปัจจัยที่ส่งผลต่อการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมของเทศกาลถือศีลกินผักและไหว้พระศาลเจ้า จังหวัดภูเก็ต ตามตัวแปรเพศ

(n=330)

ปัจจัยที่ส่งผลต่อการท่องเที่ยว	เพศ	N	\bar{X}	SD	t	Sig.
ด้านสถานที่	ชาย	132	3.96	0.589	.017	.897
	หญิง	198	3.91	0.601		
ด้านการให้บริการ	ชาย	132	3.81	0.556	.705	.402
	หญิง	198	3.70	0.584		
ด้านช่องทางการจัดจำหน่าย	ชาย	132	3.95	0.576	1.942	.164
	หญิง	198	3.78	0.669		
ปัจจัยที่ส่งผลด้านสาธารณูปโภค	ชาย	132	3.84	0.569	.779	.378
	หญิง	198	3.76	0.582		
มูลเหตุจูงใจในการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรม	ชาย	132	3.89	0.527	2.995	.084
	หญิง	198	3.89	0.598		
รวม	ชาย	132	3.89	0.427	.859	.355
	หญิง	198	3.82	0.464		

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตารางที่ 4.9 พบว่า ค่าที่ได้จากการทดสอบสมมติฐานด้วย t-test ที่ระดับความเชื่อมั่น 95% ของปัจจัยที่ส่งผลต่อการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมของเทศกาลถือศีลกินผักและไหว้พระศาลเจ้า จังหวัดภูเก็ต ในภาพรวมและรายด้าน มีค่า Sig. มากกว่า .05 จึงไม่แตกต่างกัน หมายความว่า นักท่องเที่ยวที่มีเพศต่างกันมีความคิดเห็นต่อปัจจัยที่ส่งผลต่อการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมของเทศกาลถือศีลกินผัก และไหว้พระศาลเจ้า จังหวัดภูเก็ต ไม่แตกต่างกัน

ตารางที่ 4.10 ผลการศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมของเทศบาลถือศีลกินผักและ
ไหว้พระศาลเจ้า จังหวัดภูเก็ต ตามตัวแปรอายุ

(n=330)

ด้าน	อายุ	N	\bar{X}	SD	F	Sig.
ด้านสถานที่	น้อยกว่า 20 ปี	11	4.18	0.589	2.481	.044*
	21-30 ปี	79	4.06	0.553		
	31-40 ปี	98	3.87	0.569		
	41-50 ปี	68	3.81	0.644		
	51 ปีขึ้นไป	74	3.94	0.607		
ด้านการให้บริการ	น้อยกว่า 20 ปี	11	3.95	0.411	4.520	.001*
	21-30 ปี	79	3.75	0.544		
	31-40 ปี	98	3.57	0.560		
	41-50 ปี	68	3.75	0.572		
	51 ปีขึ้นไป	74	3.92	0.593		
ด้านช่องทางการจัด จำหน่าย	น้อยกว่า 20 ปี	11	3.95	0.474	.836	.503
	21-30 ปี	79	3.94	0.602		
	31-40 ปี	98	3.85	0.676		
	41-50 ปี	68	3.77	0.619		
	51 ปีขึ้นไป	74	3.81	0.662		
ด้านสาธารณูปโภค	น้อยกว่า 20 ปี	11	3.75	0.507	.257	.905
	21-30 ปี	79	3.76	0.566		
	31-40 ปี	98	3.78	0.596		
	41-50 ปี	68	3.79	0.605		
	51 ปีขึ้นไป	74	3.85	0.560		
ด้านมูลเหตุจูงใจในการ ท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรม	น้อยกว่า 20 ปี	11	3.86	0.491	.083	.987
	21-30 ปี	79	3.87	0.589		
	31-40 ปี	98	3.91	0.549		
	41-50 ปี	68	3.88	0.549		
	51 ปีขึ้นไป	74	3.89	0.617		

ตารางที่ 4.10 ผลการศึกษาปัจจัยที่ส่งผลกระทบต่อการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมของเทศบาลถือศีลกินผักและไหว้พระศาลเจ้า จังหวัดภูเก็ต ตามตัวแปรอายุ (ต่อ)

(n=330)

ด้าน	อายุ	N	\bar{X}	SD	F	Sig.
รวม	น้อยกว่า 20 ปี	11	3.94	0.362	.669	.614
	21-30 ปี	79	3.88	0.415		
	31-40 ปี	98	3.81	0.435		
	41-50 ปี	68	3.81	0.500		
	51 ปีขึ้นไป	74	3.88	0.473		

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตารางที่ 4.10 พบว่า ค่าที่ได้จากการทดสอบสมมติฐานด้วย f-test ที่ระดับความเชื่อมั่น 95% ของปัจจัยที่ส่งผลกระทบต่อการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมของเทศบาลถือศีลกินผักและไหว้พระศาลเจ้า จังหวัดภูเก็ต ด้านสถานที่และด้านการให้บริการ มีค่า Sig. สูงกว่า .05 ซึ่งหมายความว่า นักท่องเที่ยวที่มีอายุที่ต่างกันมีความคิดเห็นต่อปัจจัยที่ส่งผลกระทบต่อการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมของเทศบาลถือศีลกินผัก และไหว้พระศาลเจ้า จังหวัดภูเก็ต ด้านสถานที่และด้านการให้บริการ ไม่แตกต่างกัน ยกเว้นด้านสถานที่ และการให้บริการ แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ตารางที่ 4.11 ผลการศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมของเทศบาลถือศีลกินผัก
และไหว้พระศาลเจ้า จังหวัดภูเก็ต ตามตัวแปรสถานภาพ

(n=330)

ปัจจัยที่ส่งผลต่อการท่องเที่ยว	สถานภาพ	N	\bar{X}	SD	F	Sig.
ด้านสถานที่	โสด	143	4.03	0.595	4.276	.015*
	สมรส	143	3.86	0.575		
	หย่าร้าง	44	3.81	0.624		
ด้านการให้บริการ	โสด	143	3.77	0.565	.316	.729
	สมรส	143	3.72	0.568		
	หย่าร้าง	44	3.76	0.631		
ด้านช่องทางการจัดจำหน่าย	โสด	143	3.87	0.642	.634	.531
	สมรส	143	3.87	0.642		
	หย่าร้าง	44	3.75	0.615		
ปัจจัยที่ส่งผลด้าน สาธารณสุข	โสด	143	3.82	0.595	.473	.624
	สมรส	143	3.78	0.559		
	หย่าร้าง	44	3.72	0.585		
มูลเหตุจูงใจในการท่องเที่ยว เชิงวัฒนธรรม	โสด	143	3.93	0.542	.679	.508
	สมรส	143	3.87	0.567		
	หย่าร้าง	44	3.82	0.665		
รวม	โสด	143	3.89	0.458	1.386	.251
	สมรส	143	3.82	0.431		
	หย่าร้าง	44	3.78	0.484		

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตารางที่ 4.11 พบว่า ค่าที่ได้จากการทดสอบสมมติฐานด้วย f-test ที่ระดับความเชื่อมั่น 95% ของปัจจัยที่ส่งผลต่อการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมของเทศบาลถือศีลกินผักและไหว้พระศาลเจ้า จังหวัดภูเก็ต โดยภาพรวมไม่แตกต่างกัน ยกเว้น ด้านสถานที่ มีค่า Sig. น้อยกว่า .05 ซึ่งหมายความว่า สถานภาพที่ต่างกันของนักท่องเที่ยวเป็นปัจจัยที่ส่งผลต่อการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมของเทศบาลถือศีลกินผัก และไหว้พระศาลเจ้า จังหวัดภูเก็ต แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ตารางที่ 4.12 ผลการศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมของเทศบาลถือศีลกินผัก
และไหว้พระศาลเจ้า จังหวัดภูเก็ต ตามตัวแปรอาชีพ

(n=330)

ด้าน	อาชีพ	N	\bar{X}	SD	F	Sig.
ด้านสถานที่	รับราชการ	57	3.72	0.606	6.113	.000*
	ธุรกิจส่วนตัว	113	3.92	0.614		
	งานบริษัท	41	3.77	0.626		
	นักเรียนหรือนักศึกษา	36	4.02	0.446		
	เกษตรกร	32	4.37	0.447		
	อื่นๆ	51	3.95	0.550		
ด้านการให้บริการ	รับราชการ	57	3.66	0.575	2.412	.036*
	ธุรกิจส่วนตัว	113	3.69	0.598		
	งานบริษัท	41	3.70	0.667		
	เกษตรกร	32	4.04	0.505		
	อื่นๆ	51	3.76	0.452		
	ด้านช่องทางการจัดจำหน่าย	รับราชการ	57	3.82		
ธุรกิจส่วนตัว		113	3.85	0.681		
งานบริษัท		41	3.73	0.664		
นักเรียนหรือนักศึกษา		36	3.83	0.585		
เกษตรกร		32	4.19	0.393		
อื่นๆ		51	3.80	0.646		
ปัจจัยที่ส่งผลด้าน สาธารณสุขโรค	รับราชการ	57	3.76	0.561	.857	.510
	ธุรกิจส่วนตัว	113	3.78	0.595		
	งานบริษัท	41	3.75	0.639		
	นักเรียนหรือนักศึกษา	36	3.75	0.558		
	เกษตรกร	32	3.99	0.559		
	อื่นๆ	51	3.78	0.532		

ตารางที่ 4.12 ผลการศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมของเทศบาลถือศีลกินผัก
และไหว้พระศาลเจ้า จังหวัดภูเก็ต ตามตัวแปรอาชีพ (ต่อ)

(n=330)

ด้าน	อาชีพ	N	\bar{X}	SD	F	Sig.
มูลเหตุจูงใจในการ ท่องเที่ยวเชิง วัฒนธรรม	รับราชการ	57	3.82	0.589	2.416	.036*
	ธุรกิจส่วนตัว	113	3.90	0.577		
	งานบริษัท	41	3.76	0.610		
	นักเรียนหรือนักศึกษา	36	3.88	0.659		
	เกษตรกร	32	4.19	0.430		
	อื่นๆ	51	3.87	0.458		
รวม	รับราชการ	57	3.76	0.442	4.281	.001*
	ธุรกิจส่วนตัว	113	3.84	0.453		
	งานบริษัท	41	3.74	0.567		
	นักเรียนหรือนักศึกษา	36	3.87	0.405		
	เกษตรกร	32	4.17	0.345		
	อื่นๆ	51	3.84	0.359		

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตารางที่ 4.12 พบว่า ค่าที่ได้จากการทดสอบสมมติฐานด้วย f-test ที่ระดับความเชื่อมั่น 95% ของปัจจัยที่ส่งผลต่อการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมของเทศบาลถือศีลกินผักและไหว้พระศาลเจ้า จังหวัดภูเก็ต ด้านสถานที่ ด้านการให้บริการ ด้านมูลเหตุจูงใจในการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมและภาพรวม มีค่า Sig. น้อยกว่า 0.05 ซึ่งหมายความว่า อาชีพที่ต่างกันของนักท่องเที่ยวมีปัจจัยที่ส่งผลต่อการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมของเทศบาลถือศีลกินผัก และไหว้พระศาลเจ้า จังหวัดภูเก็ต ด้านสถานที่ ด้านการให้บริการ ด้านมูลเหตุจูงใจในการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมและภาพรวม แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ตารางที่ 4.13 ผลการศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมของเทศบาลถือศีลกินผักและ
ไหว้พระศาลเจ้า จังหวัดภูเก็ต ตามตัวแปรรายได้ต่อเดือน

(n=330)

ปัจจัยที่ส่งผลต่อการ ท่องเที่ยว	รายได้ต่อเดือน	N	\bar{X}	SD	F	Sig.
ด้านสถานที่	ต่ำกว่า 10,000 บาท	67	3.94	0.636	1.993	.115
	10,001-20,000 บาท	123	3.97	0.609		
	20,001-30,000 บาท	94	3.96	0.537		
	30,001 บาท ขึ้นไป	46	3.73	0.594		
ด้านการให้บริการ	ต่ำกว่า 10,000 บาท	67	3.76	0.488	.304	.822
	10,001-20,000 บาท	123	3.72	0.609		
	20,001-30,000 บาท	94	3.78	0.539		
	30,001 บาท ขึ้นไป	46	3.70	0.670		
ด้านช่องทางการจัด จำหน่าย	ต่ำกว่า 10,000 บาท	67	3.73	0.641	3.124	.026*
	10,001-20,000 บาท	123	3.95	0.645		
	20,001-30,000 บาท	94	3.89	0.594		
	30,001 บาท ขึ้นไป	46	3.68	0.658		
ปัจจัยที่ส่งผลด้าน สาธารณูปโภค	ต่ำกว่า 10,000 บาท	67	3.80	0.583	1.041	.374
	10,001-20,000 บาท	123	3.81	0.591		
	20,001-30,000 บาท	94	3.82	0.539		
	30,001 บาท ขึ้นไป	46	3.65	0.609		
มูลเหตุจูงใจในการ ท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรม	ต่ำกว่า 10,000 บาท	67	3.86	0.571	2.937	.033*
	10,001-20,000 บาท	123	3.96	0.542		
	20,001-30,000 บาท	94	3.92	0.584		
	30,001 บาท ขึ้นไป	46	3.68	0.576		
รวม	ต่ำกว่า 10,000 บาท	67	3.83	0.437	2.552	.056
	10,001-20,000 บาท	123	3.89	0.444		
	20,001-30,000 บาท	94	3.88	0.426		
	30,001 บาท ขึ้นไป	46	3.69	0.511		

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตารางที่ 4.13 พบว่า ค่าที่ได้จากการทดสอบสมมติฐานด้วย f-test ที่ระดับความเชื่อมั่น 95% ของปัจจัยที่ส่งผลต่อการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมของเทศกาลถือศีลกินผักและไหว้พระศาลเจ้า จังหวัดภูเก็ต โดยภาพรวมไม่แตกต่างกัน ยกเว้น ด้านช่องทางการจัดจำหน่ายและภาพรวม มีค่า Sig. น้อยกว่า .05 ซึ่งหมายความว่า รายได้เฉลี่ยต่อเดือนที่ต่างกันของนักท่องเที่ยวมีปัจจัยที่ส่งผลต่อการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมของเทศกาลถือศีลกินผัก และไหว้พระศาลเจ้า จังหวัดภูเก็ต ด้านช่องทางการจัดจำหน่ายและภาพรวม แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ตารางที่ 4.14 ผลการศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมของเทศกาลถือศีลกินผักและไหว้พระศาลเจ้า จังหวัดภูเก็ต ตามตัวแปรระดับการศึกษา

(n=330)

ด้าน	ระดับการศึกษา	N	\bar{X}	SD	F	Sig.
ด้านสถานที่	ต่ำกว่าปริญญาตรี	156	3.87	0.597	1.600	.204
	ระดับปริญญาตรี	116	3.95	0.553		
	ปริญญาตรี	58	4.03	0.665		
ด้านการให้บริการ	ต่ำกว่าปริญญาตรี	156	3.72	0.536	.549	.578
	ระดับปริญญาตรี	116	3.75	0.622		
	ปริญญาตรี	58	3.81	0.578		
ด้านช่องทางการจัดจำหน่าย	ต่ำกว่าปริญญาตรี	156	3.76	0.654	3.518	.031*
	ระดับปริญญาตรี	116	3.97	0.609		
	ปริญญาตรี	58	3.87	0.621		
ปัจจัยที่ส่งผลด้านสาธารณูปโภค	ต่ำกว่าปริญญาตรี	156	3.77	0.574	.289	.749
	ระดับปริญญาตรี	116	3.82	0.598		
	ปริญญาตรี	58	3.81	0.552		
มูลเหตุจูงใจในการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรม	ต่ำกว่าปริญญาตรี	156	3.85	0.579	.861	.424
	ระดับปริญญาตรี	116	3.94	0.564		
	ปริญญาตรี	58	3.90	0.555		
รวม	ต่ำกว่าปริญญาตรี	156	3.80	0.444	1.670	.190
	ระดับปริญญาตรี	116	3.89	0.455		
	ปริญญาตรี	58	3.89	0.453		

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตารางที่ 4.14 พบว่า ค่าที่ได้จากการทดสอบสมมติฐานด้วย f-test ที่ระดับความเชื่อมั่น 95% ของปัจจัยที่ส่งผลต่อการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมของเทศกาลถือศีลกินผักและไหว้พระศาลเจ้า จังหวัดภูเก็ต โดยภาพรวมไม่แตกต่างกัน ยกเว้น ด้านช่องทางการจัดจำหน่าย มีค่า Sig. น้อยกว่า 0.05 ซึ่งหมายความว่า การศึกษาที่ต่างกันของนักท่องเที่ยวมีปัจจัยที่ส่งผลต่อการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมของเทศกาลถือศีลกินผัก และไหว้พระศาลเจ้า จังหวัดภูเก็ต ด้านช่องทางการจัดจำหน่าย แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ตารางที่ 4.15 ผลการศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมของเทศกาลถือศีลกินผัก และไหว้พระศาลเจ้า จังหวัดภูเก็ต ตามตัวแปรภูมิลำเนา

(n=330)

ปัจจัยที่ส่งผลต่อการท่องเที่ยว	ภูมิลำเนา	N	\bar{X}	SD	F	Sig.
ด้านสถานที่	กรุงเทพฯ	20	3.57	0.622	3.086	.004*
	ปริมณฑล	6	3.47	0.195		
	ภาคเหนือ	239	3.95	0.580		
	ภาคกลาง	12	3.75	0.732		
	ภาคใต้	19	4.17	0.380		
	ภาคตะวันออก	14	4.11	0.653		
	ภาคตะวันตก	13	4.08	0.625		
	ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ	7	3.52	0.709		
ด้านการให้บริการ	กรุงเทพฯ	20	3.62	0.580	2.329	.025*
	ปริมณฑล	6	3.60	0.310		
	ภาคเหนือ	239	3.72	0.557		
	ภาคกลาง	12	3.60	0.729		
	ภาคใต้	19	4.01	0.668		
	ภาคตะวันออก	14	4.13	0.434		
	ภาคตะวันตก	13	3.97	0.582		
	ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ	7	3.54	0.586		

ตารางที่ 4.15 ผลการศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมของเทศกาลถือศีลกินผัก และไหว้พระศาลเจ้า จังหวัดภูเก็ต ตามตัวแปรภูมิภาค (ต่อ)

(n=330)

ปัจจัยที่ส่งผลต่อ การท่องเที่ยว	ภูมิภาค	N	\bar{X}	SD	F	Sig.
ด้านช่องทางการจัด จำหน่าย	กรุงเทพฯ	20	3.66	0.690	1.697	.109
	ปริมณฑล	6	3.40	0.490		
	ภาคเหนือ	239	3.86	0.632		
	ภาคกลาง					
	ภาคใต้	12	3.67	0.932		
	ภาคตะวันออก	19	4.08	0.454		
	ภาคตะวันตก	13	4.00	0.688		
	ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ	7	3.51	0.540		
ปัจจัยที่ส่งผลด้าน สาธารณูปโภค	กรุงเทพฯ	20	3.66	0.599	1.503	.166
	ปริมณฑล	6	3.60	0.219		
	ภาคเหนือ	239	3.77	0.587		
	ภาคกลาง	12	4.07	0.454		
	ภาคใต้	19	3.81	0.544		
	ภาคตะวันออก	14	3.87	0.468		
	ภาคตะวันตก	13	4.14	0.624		
	ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ	7	3.60	0.611		
มูลเหตุจูงใจในการ ท่องเที่ยวเชิง วัฒนธรรม	กรุงเทพฯ	20	3.69	0.492	1.501	.166
	ปริมณฑล	6	3.60	0.211		
	ภาคเหนือ	239	3.404	0.579		
	ภาคกลาง	12	4.04	0.562		
	ภาคใต้	19	4.11	0.368		
	ภาคตะวันออก	14	4.01	0.630		
	ภาคตะวันตก	13	4.03	0.719		
	ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ	7	3.65	0.481		

ตารางที่ 4.15 ผลการศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมของเทศกาลถือศีลกินผัก และไหว้พระศาลเจ้า จังหวัดภูเก็ต ตามตัวแปรภูมิภาค (ต่อ)

(n=330)

ปัจจัยที่ส่งผลต่อ การท่องเที่ยว	ภูมิภาค	N	\bar{X}	SD	F	Sig.
รวม	กรุงเทพฯ	20	3.64	0.516	2.664	.011*
	ปริมณฑล	6	3.54	0.248		
	ภาคเหนือ	239	3.84	0.446		
	ภาคกลาง	12	3.84	0.419		
	ภาคใต้	19	4.04	0.350		
	ภาคตะวันออก	14	4.02	0.383		
	ภาคตะวันตก	13	4.04	0.483		
	ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ	7	3.57	0.495		

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตารางที่ 4.15 พบว่า ค่าที่ได้จากการทดสอบสมมติฐานด้วย f-test ที่ระดับความเชื่อมั่น 95% ของปัจจัยที่ส่งผลต่อการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมของเทศกาลถือศีลกินผักและไหว้พระศาลเจ้า จังหวัดภูเก็ต ด้านสถานที่ ด้านการให้บริการ และภาพรวม มีค่า Sig. น้อยกว่า 0.05 ซึ่งหมายความว่า ภูมิภาคที่ต่างกันของนักท่องเที่ยวมีปัจจัยที่ส่งผลต่อการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมของเทศกาลถือศีลกินผัก และไหว้พระศาลเจ้า จังหวัดภูเก็ต ด้านสถานที่ ด้านการให้บริการ และภาพรวม แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

สมมติฐานที่ 1.2 ปัจจัยที่ส่งผลต่อการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมของเทศกาลถือศีล
กินผัก และไหว้พระศาลเจ้า จังหวัดภูเก็ต

ตารางที่ 4.16 ผลการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมของเทศกาลถือศีล
กินผัก และไหว้พระศาลเจ้า จังหวัดภูเก็ต กับพฤติกรรมการท่องเที่ยว ด้านความถี่ใน
การเดินทางมาท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมของเทศกาลถือศีลกินผักและไหว้พระศาลเจ้า
จังหวัดภูเก็ต

(n=330)

ปัจจัยที่ส่งผลต่อการท่องเที่ยว	ความถี่ในการเดินทางมาท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรม		
	r	sig	ระดับความสัมพันธ์
ด้านสถานที่	.220	.000*	มีความสัมพันธ์
ด้านการให้บริการ	-.052	.348	ไม่มีความสัมพันธ์
ด้านช่องทางการจัดจำหน่าย	.167	.002*	มีความสัมพันธ์
ด้านสาธารณูปโภค	.158	.004*	มีความสัมพันธ์
ด้านมูลเหตุจูงใจในการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรม	.165	.003*	มีความสัมพันธ์
รวม	.181	.001*	มีความสัมพันธ์

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตารางที่ 4.16 พบว่า ปัจจัยที่ส่งผลต่อการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมของเทศกาลถือศีล
กินผัก และไหว้พระศาลเจ้า จังหวัดภูเก็ต ด้านสถานที่ ด้านช่องทางการจัดจำหน่าย ด้าน
สาธารณูปโภคและด้านมูลเหตุจูงใจในการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรม มีความสัมพันธ์กับความถี่ในการ
เดินทางมาท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมของเทศกาลถือศีลกินผักและไหว้พระศาลเจ้า จังหวัดภูเก็ต ที่ระดับ
นัยสำคัญทางสถิติ .05

ตารางที่ 4.17 ผลการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมของเทศกาลถือศีลกินผัก และไหว้พระศาลเจ้า จังหวัดภูเก็ต กับพฤติกรรมการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมของนักท่องเที่ยวชาวไทย ด้านระยะเวลาที่ใช้ในการท่องเที่ยวจังหวัดภูเก็ต (n=330)

ปัจจัยที่ส่งผลการท่องเที่ยว	ระยะเวลาที่ใช้ในการท่องเที่ยวจังหวัดภูเก็ต		
	r	sig	ระดับความสัมพันธ์
ด้านสถานที่	.184	.001*	มีความสัมพันธ์
ด้านการให้บริการ	.122	.027*	มีความสัมพันธ์
ด้านช่องทางการจัดจำหน่าย	.081	.140	ไม่มีความสัมพันธ์
ด้านสาธารณูปโภค	-.034	.540	ไม่มีความสัมพันธ์
ด้านมูลเหตุจูงใจในการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรม	-.061	.272	ไม่มีความสัมพันธ์
รวม	.074	.179	ไม่มีความสัมพันธ์

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตารางที่ 4.17 พบว่า ปัจจัยที่ส่งผลการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมของเทศกาลถือศีลกินผัก และไหว้พระศาลเจ้า จังหวัดภูเก็ต ด้านสถานที่และด้านการให้บริการ มีความสัมพันธ์กับระยะเวลาที่ใช้ในการท่องเที่ยวจังหวัดภูเก็ต ที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ .05

ตารางที่ 4.18 ผลการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมของเทศกาลถือศีลกินผัก และไหว้พระศาลเจ้า จังหวัดภูเก็ต กับพฤติกรรมการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมด้านการใช้จ่ายในการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมของเทศกาลถือศีลกินผักและไหว้พระศาลเจ้า จังหวัดภูเก็ต

ปัจจัยที่ส่งผลการท่องเที่ยว	การใช้จ่ายในการท่องเที่ยว		
	r	sig	ระดับความสัมพันธ์
ด้านสถานที่	-.126	.022*	มีความสัมพันธ์
ด้านการให้บริการ	-.059	.281	ไม่มีความสัมพันธ์
ด้านช่องทางการจัดจำหน่าย	-.150	.006*	มีความสัมพันธ์
ด้านสาธารณูปโภค	-.031	.569	ไม่มีความสัมพันธ์
ด้านมูลเหตุจูงใจในการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรม	-.152	.006*	มีความสัมพันธ์
รวม	-.143	.009*	มีความสัมพันธ์

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตารางที่ 4.18 พบว่า ปัจจัยที่ส่งผลต่อการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมของเทศกาลถือศีลกินผัก และไหว้พระศาลเจ้า จังหวัดภูเก็ต ด้านสถานที่ ด้านช่องทางการจัดจำหน่าย และด้านมูลเหตุจูงใจในการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรม มีความสัมพันธ์กับการใช้จ่ายในการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมของเทศกาลถือศีลกินผักและไหว้พระศาลเจ้า จังหวัดภูเก็ต ที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ .05

ตารางที่ 4.19 ผลการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมของเทศกาลถือศีลกินผัก และไหว้พระศาลเจ้า จังหวัดภูเก็ต กับพฤติกรรมการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมของนักท่องเที่ยวชาวไทย ด้านช่วงเวลาในการเดินทางท่องเที่ยว

(n=330)

ปัจจัยที่ส่งผลต่อการท่องเที่ยว	ช่วงเวลาในการเดินทางท่องเที่ยว		
	r	sig	ระดับความสัมพันธ์
ด้านสถานที่	-.002	.975	ไม่มีความสัมพันธ์
ด้านการให้บริการ	-.005	.922	ไม่มีความสัมพันธ์
ด้านช่องทางการจัดจำหน่าย	-.103	.062	ไม่มีความสัมพันธ์
ด้านสาธารณูปโภค	.031	.580	ไม่มีความสัมพันธ์
ด้านมูลเหตุจูงใจในการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรม	.048	.385	ไม่มีความสัมพันธ์
รวม	-.005	.927	ไม่มีความสัมพันธ์

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตารางที่ 4.19 พบว่า ปัจจัยที่ส่งผลต่อการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมของเทศกาลถือศีลกินผัก และไหว้พระศาลเจ้า จังหวัดภูเก็ต ทุกด้าน คือ ด้านสถานที่ ด้านการให้บริการ ด้านช่องทางการจัดจำหน่าย ด้านสาธารณูปโภคและด้านมูลเหตุจูงใจในการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรม ไม่มีความสัมพันธ์กับช่วงเวลาในการเดินทางท่องเที่ยว ที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ .05

ตารางที่ 4.20 ผลการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมของเทศกาลถือศีลกินผัก และไหว้พระศาลเจ้า จังหวัดภูเก็ต กับพฤติกรรมการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมของนักท่องเที่ยวชาวไทย ด้านวัตถุประสงค์ในการเดินทางท่องเที่ยวจังหวัดภูเก็ต (n=330)

ปัจจัยที่ส่งผลต่อการท่องเที่ยว	วัตถุประสงค์ในการเดินทางท่องเที่ยวจังหวัดภูเก็ต		
	r	sig	ระดับความสัมพันธ์
ด้านสถานที่	-.061	.271	ไม่มีความสัมพันธ์
ด้านการให้บริการ	-.178	.001*	มีความสัมพันธ์
ด้านช่องทางการจัดจำหน่าย	-.031	.570	ไม่มีความสัมพันธ์
ด้านสาธารณูปโภค	-.037	.504	ไม่มีความสัมพันธ์
ด้านมูลเหตุจูงใจในการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรม	.033	.550	ไม่มีความสัมพันธ์
รวม	-.063	.256	ไม่มีความสัมพันธ์

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตารางที่ 4.20 พบว่า ปัจจัยที่ส่งผลต่อการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมของเทศกาลถือศีลกินผัก และไหว้พระศาลเจ้า จังหวัดภูเก็ต ด้านการให้บริการ มีความสัมพันธ์กับวัตถุประสงค์ในการเดินทางท่องเที่ยวจังหวัดภูเก็ต ที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ .05

ตารางที่ 4.21 ผลการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมของเทศกาลถือศีลกินผัก และไหว้พระศาลเจ้า จังหวัดภูเก็ต กับพฤติกรรมการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมของนักท่องเที่ยวชาวไทย ด้านสื่อที่รับข้อมูลเกี่ยวกับเทศกาลถือศีลกินผัก และไหว้พระศาลเจ้า จังหวัดภูเก็ต

ปัจจัยที่ส่งผลต่อการท่องเที่ยว	สื่อที่ได้รับข้อมูลเกี่ยวกับเทศกาลถือศีลกินผักและไหว้พระศาลเจ้า จังหวัดภูเก็ต		
	r	sig	ระดับความสัมพันธ์
ด้านสถานที่	-.226	.000*	มีความสัมพันธ์
ด้านการให้บริการ	-.141	.011*	มีความสัมพันธ์
ด้านช่องทางการจัดจำหน่าย	-.071	.196	ไม่มีความสัมพันธ์
ด้านสาธารณูปโภค	-.007	.894	ไม่มีความสัมพันธ์
ด้านมูลเหตุจูงใจในการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรม	-.131	.017*	มีความสัมพันธ์
รวม	-.156	.004*	มีความสัมพันธ์

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตารางที่ 4.21 พบว่า ปัจจัยที่ส่งผลต่อการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมของเทศกาลถือศีลกินผัก และไหว้พระศาลเจ้า จังหวัดภูเก็ต ด้านสถานที่ ด้านการให้บริการและด้านมูลเหตุจูงใจในการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรม มีความสัมพันธ์กับสื่อที่ได้รับข้อมูลเกี่ยวกับเทศกาลถือศีลกินผักและไหว้พระศาลเจ้า จังหวัดภูเก็ต ที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ .05

ตอนที่ 2 แนวทางการพัฒนาการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรม ประกอบด้วย ด้านเครือข่ายด้านการเรียนรู้และการพึ่งพิงและการแบ่งปัน ส่งผลต่อการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมของเทศกาลถือศีลกินผักและไหว้พระศาลเจ้า จังหวัดภูเก็ต

ส่วนที่ 1 ด้านการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่ศาลเจ้าและความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมของเทศกาลถือศีลกินผักและไหว้พระศาลเจ้า จังหวัดภูเก็ต

1. ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมของเทศกาลถือศีลกินผักและไหว้พระศาลเจ้า จังหวัดภูเก็ต

จากการสัมภาษณ์ผู้ที่เกี่ยวข้องกับกรท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมของเทศกาลถือศีลกินผักและไหว้พระศาลเจ้า จังหวัดภูเก็ต ในประเด็นที่เกี่ยวกับความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมของเทศกาลถือศีลกินผักและไหว้พระศาลเจ้า จังหวัดภูเก็ตมีความคิดเห็นไปในทางเดียวกันคือ ความเข้าใจเกี่ยวกับการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมของเทศกาลถือศีลกินผักและไหว้พระศาลเจ้า จังหวัดภูเก็ต คือ ประเพณีถือศีลกินผัก (เจียะฉ่าย) จังหวัดภูเก็ตนั้นเริ่มครั้งแรกที่อำเภอกะทู้ ในปี พ.ศ. 2368 พระยาถลาง (เจิม) ได้ย้ายเมืองถลาง มาตั้งที่บ้านเกิดโฮ้ ซึ่งอุดมไปด้วยแร่ดีบุก แต่บริเวณดังกล่าว เป็นป่าทึบมีไข้ป่าชุกชุม ดังนั้นเมื่อมีคณะจิวเว่ (ป่วฮี้) จากเมืองจีนมาเปิดการแสดง และเกิดล้มเจ็บลง คณะจิวเว่ จึงได้ประกอบพิธีกินผักขึ้น เพื่อบวงสรวงเทพเจ้า “ กิวอ่องไตเต่ ” และ “ ยกอ่องซ่งเต่ ” หลังจากนั้นปรากฏว่า โรคภัยไข้เจ็บ ได้หมดไปชาวกะทู้สอบถามได้ความ เช่นนั้นก็เกิดศรัทธา จึงประกอบพิธีกินผักขึ้น โดยเริ่มตั้งแต่ วันขึ้น 1 ค่ำ ถึงวันขึ้น 9 ค่ำ เดือน 9 รวม 9 วัน 9 คืน เพื่อความ เป็นมงคลแก่ตนเอง และบ้านเมือง ต่อมาเมื่อผู้รับอาสา ไปอัญเชิญเหยี่ยวโหย้ หรือ เหยี่ยวเอี้ยน (ควันธูป) และเลียนตุ่ย (ป่ายซื่อ) พร้อมทั้งคัมภีร์ต่าง ๆ ที่ใช้ในพิธีกินผัก ที่มณฑลกังไส ประเทศจีน และได้เดินทางกลับมาถึงใน วันขึ้น 7 ค่ำ เดือน 9 เมื่อชาวบ้านทราบข่าว จึงได้จัดขบวนไปรับ ที่บ้านบางเหนียว อันเป็นกำเนิดของพิธีรับพระนั่นเอง และปัจจุบันจังหวัดภูเก็ตมีศาลเจ้าเกิดขึ้นมากมาย ศาลเจ้าเต็กกุ้นไตเต่ เป็นอีกแห่งที่มีการถือศีลกินผักมาเป็นระยะเวลา 18 ปี อ้ามเต็กกุ้นไตเต่ในปี พ.ศ. 2515 นายพร้อม สืบประสิทธิ์ ได้บริจาคที่ดิน เพื่อสร้างอ้าม ชาวบ้านได้ร่วมแรงกัน ก่อสร้าง อ้ามเต็กกุ้นไตเต่ เป็นพระเจ้าอ้าม ต่อมาเมืองค์พระเพิ่มขึ้นอีก 4 องค์ คือ องค์พระลีโล่เขี้ย องค์พระบักเขี้ย องค์พระอั้งฮาหยี และองค์พระเอี้ยนเถียนสองเต่ จากนั้น ในวันที่ 21 มิถุนายน 2521 ได้สร้างอ้ามหลังใหม่ขึ้นแทนหลังเก่า ซึ่งชาวบ้านช่วยกันสร้าง ปัจจุบันเสร็จสมบูรณ์แล้ว การออกแบบก่อสร้าง ใช้

แบบแกงจืด คล้ายอ๋ามอื่น ๆ องค์พระประธานประดิษฐาน อยู่ในอิริยาบถนั่ง มือซ้าย ถือหนังสือ ชूंชิว (ตำราฤกษ์ฤกษ์) มีใบหน้าสีแดงตุ้ม หนวดยาว รูปร่างสูงใหญ่ มือขวาถืออาวูคือ ง้าว มีพิธีกรรมหลายอย่าง เช่น การอาบน้ำมัน การอาบน้ำร้อน และการสะเดาะเคราะห์ ความเชื่อ พิธีกรรมที่โดดเด่นที่อ๋ามเต้กุ้นไต่เต้คือ การอาบน้ำมัน เมื่อเสร็จพิธี ชาวบ้านจะขอน้ำมันมาไว้ เพื่อใช้นวดรักษาอาการปวดเมื่อยร่างกาย และชาวบ้าน ยังเชื่อว่าอ๋ามเต้กุ้นไต่เต้ สามารถช่วยแก้ปัญหาชีวิต และเรื่องเดือนร้อนใจได้ และศาลเจ้า ฮก เล่ง เก้ง โศกกลอย พังงา กล่าวว่า ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมของเทศกาลถือศีลกินผัก และไหว้พระศาลเจ้า จังหวัดภูเก็ต คือ ประเพณีถือศีลกินผักของทุกจะจัดขึ้นในช่วง 1 ค่ำ เดือน 9 ถึง 9 ค่ำ เดือน 9 ตามจันทรคติจีน ตามความเชื่อแล้วผู้ที่มีจิตศรัทธาสามารถถือศีลกินผักจะล่องหน้า 3 เดือน หรือ 9 วัน , 3 วัน แล้วแต่กำลังศรัทธา แต่โดยบุคคลที่จะต้องประกอบพิธีต่างๆในงานประเพณีถือศีลกินผัก เช่น ประธานศาลเจ้า , ผู้จัดการ ม้าทรง พี่เลี้ยง ฯลฯ จะถือศีลกินผักล่องหน้า 1-3 เดือนก่อนวันงาน เพื่อความสิริมงคลและความศรัทธาที่มีต่อศาลเจ้าของตนเอง และต้องเคร่งครัดในข้อปฏิบัติ

2. แรงจูงใจในการปฏิบัติงาน

ผู้เชี่ยวชาญด้านการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมของเทศกาลถือศีลกินผัก กล่าวว่าแรงจูงใจในการปฏิบัติงาน คือต้องมีความศรัทธาเป็นหลัก เจ้าหน้าที่ที่ปฏิบัติงานประจำศาลเจ้า อ๋ามเต้กุ้นไต่เต้ (ป่าสัก) กล่าวว่า แรงจูงใจในการปฏิบัติงานที่ศาลเจ้าคือความศรัทธา ศาลเจ้าหลิมไทซู่(สามกอง) กล่าวว่าแรงจูงใจในการปฏิบัติงาน คือความ เคารพ และศรัทธา ศาลเจ้าอ๋ามท่าเรือ มีแรงจูงใจในการปฏิบัติงานคือมีความศรัทธา และศาลเจ้า ฮก เล่ง เก้ง โศกกลอย พังงา มีแรงจูงใจในการปฏิบัติงานเพื่อสืบสานประเพณีวัฒนธรรมอันดีของบรรพบุรุษ

3. วัตถุประสงค์ในการอุทิศตนมาปฏิบัติงาน

ผู้เชี่ยวชาญกล่าวว่าวัตถุประสงค์ในการอุทิศตนมาปฏิบัติงานของบุคลากรส่วนใหญ่เพื่อสืบสานวัฒนธรรมดั้งเดิมให้อยู่คู่ลูกหลาน และชุมชน ส่วนเจ้าหน้าที่ที่ปฏิบัติงานประจำศาลเจ้า อ๋ามเต้กุ้นไต่เต้ (ป่าสัก) กล่าวถึง วัตถุประสงค์ในการอุทิศตนมาปฏิบัติงาน เพื่อสืบสานวัฒนธรรมดั้งเดิมให้อยู่คู่ลูกหลาน และชุมชน เจ้าหน้าที่ที่ปฏิบัติงานประจำศาลเจ้าหลิมไทซู่ (สามกอง) กล่าวว่า วัตถุประสงค์ในการอุทิศตนมาปฏิบัติงาน เพื่อเป็นม้าทรงของศาลเจ้า เจ้าหน้าที่ที่ปฏิบัติงานประจำศาลเจ้าอ๋ามท่าเรือ มีวัตถุประสงค์ในการอุทิศตนมาปฏิบัติงานเพื่อสืบสานวัฒนธรรมดั้งเดิมให้อยู่คู่ลูกหลาน และชุมชน และศาลเจ้า ฮก เล่ง เก้ง โศกกลอย พังงา มีวัตถุประสงค์ในการอุทิศตนมาปฏิบัติงาน เพราะรักและชื่นชอบในวัฒนธรรมของบรรพบุรุษ

4. การทำความเข้าใจในระบบ ระเบียบของศาลเจ้า

ผู้เชี่ยวชาญด้านการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมของเทศกาลถือศีลกินผัก กล่าวว่า การทำความเข้าใจในระบบ ระเบียบของศาลเจ้า คือ การบริหารงานของศาลเจ้า ดูแลกันเหมือนพี่น้องกัน ข้อ

ระเบียบต่าง ๆ เป็นการขอความร่วมมือให้ปฏิบัติตามเพื่อจะทำให้การทำงานและการอยู่ร่วมกันในหมู่
 มากเป็นไปในทิศทางเดียวกัน ส่วนเจ้าหน้าที่ที่ปฏิบัติงานประจำศาลเจ้า อ้ามเต้กุ้นไต่เต่ (ป่าสัก)
 กล่าวถึงการทำความเข้าใจในระบบ ระเบียบของศาลเจ้า คือ การบริหารงานของศาลเจ้า ดูแลกัน
 เหมือนพี่น้องกัน ข้อระเบียบต่างๆเป็นการขอความร่วมมือให้ปฏิบัติตาม เพื่อจะทำให้การทำงานและ
 การอยู่ร่วมกันในหมู่มากเป็นไปในทิศทางเดียวกัน เจ้าหน้าที่ที่ปฏิบัติงานประจำศาลเจ้าหลิมไท่ซู่ (สาม
 กอง) กล่าวว่าการทำความเข้าใจในระบบ ระเบียบของศาลเจ้า คือ ปฏิบัติตนให้อยู่ในศีล เจ้าหน้าที่ที่
 ปฏิบัติงานประจำศาลเจ้าอ้ามท่าเรือ มีการทำความเข้าใจในระบบ ระเบียบของศาลเจ้า คือ การ
 บริหารงานของศาลเจ้า ดูแลกันเหมือนพี่น้องกัน ข้อระเบียบต่างๆเป็นการขอความร่วมมือให้ปฏิบัติ
 ตามเพื่อจะทำให้การทำงานและการอยู่ร่วมกันในหมู่มากเป็นไปในทิศทางเดียวกัน และศาลเจ้า ฮก
 เล่ง เก้ง โคกกलय พังงา มีการทำความเข้าใจในระบบ ระเบียบของศาลเจ้า คือ การอยู่ร่วมกันใน
 สังคมก็เหมือนบ้านของตนเอง ปฏิบัติกับครอบครัวยังไง ในสังคมก็ปฏิบัติอย่างงั้น

5. การทำความเข้าใจกับนักท่องเที่ยว

ผู้เชี่ยวชาญด้านการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมของเทศกาลถือศีลกินผัก กล่าวว่า การทำ
 ความเข้าใจกับนักท่องเที่ยว คือ เจ้าหน้าที่ประจำศาลเจ้าจะต้องแนะนำขั้นตอนการปฏิบัติ ให้กับ
 นักท่องเที่ยว ส่วนเจ้าหน้าที่ที่ปฏิบัติงานประจำศาลเจ้า อ้ามเต้กุ้นไต่เต่ (ป่าสัก) กล่าวถึง การทำความเข้าใจกับ
 นักท่องเที่ยว โดยที่เจ้าหน้าที่ประจำศาลเจ้าจะต้องแนะนำขั้นตอนการปฏิบัติ ให้กับ
 นักท่องเที่ยว ศาลเจ้าหลิมไท่ซู่ (สามกอง) มีการทำความเข้าใจกับนักท่องเที่ยว คือ แต่งตัวเรียบร้อย
 ทำตัวสุภาพ ศาลเจ้าอ้ามท่าเรือ มีการทำความเข้าใจกับนักท่องเที่ยวโดยที่เจ้าหน้าที่ประจำศาลเจ้า
 จะต้องแนะนำขั้นตอนการปฏิบัติ ให้กับนักท่องเที่ยว และศาลเจ้า ฮก เล่ง เก้ง โคกกलय พังงา มีการ
 ทำความเข้าใจกับนักท่องเที่ยว คือ หลักการประชาสัมพันธ์ให้ความรู้ความเข้าใจที่ถูกต้องให้กับ
 นักท่องเที่ยวเป็นหนึ่งทางที่จะทำให้ประเพณีถือศีลกินผักของจังหวัดหรือประเทศไทยไปสู่ระดับโลก
 และนักท่องเที่ยวหรือนักเรียนนักศึกษาจะนำความรู้ไปต่อยอดในการทำวิจัยและโครงการต่างๆไป
 อย่างดีเยี่ยม

6. สภาพปัญหาที่มักจะพบบ่อย

ผู้เชี่ยวชาญด้านการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมของเทศกาลถือศีลกินผัก กล่าวว่า สภาพ
 ปัญหาที่มักจะพบบ่อย คือ นักท่องเที่ยวไม่เข้าใจในเรื่องของการแต่งกาย ส่วนเจ้าหน้าที่ที่ปฏิบัติงาน
 ประจำศาลเจ้า อ้ามเต้กุ้นไต่เต่ (ป่าสัก) กล่าวว่า สภาพปัญหาที่มักจะพบบ่อย คือ นักท่องเที่ยวไม่
 เข้าใจในเรื่องของการแต่งกาย ศาลเจ้าหลิมไท่ซู่ (สามกอง) กล่าวว่าสภาพปัญหาที่มักจะพบบ่อย คือ
 บุคคลช่วยศาลเจ้าแต่ละปีไม่เพียงพอ ศาลเจ้าอ้ามท่าเรือ มีสภาพปัญหาที่มักจะพบบ่อยคือ
 นักท่องเที่ยวไม่เข้าใจในเรื่องของการแต่งกาย และศาลเจ้า ฮก เล่ง เก้ง โคกกलय พังงา มีสภาพ

ปัญหาที่มักจะพบบ่อย คือ การประสานงานกับแบบปากต่อปากมิได้ประชุมหารือกัน และไม่มีการทำงาน
 ความรู้ความเข้าใจที่ถูกต้องและการจัดทำการประชุมสัมพันธ์แบบ 3 ภาษา

ส่วนที่ 2 วิถีชีวิตชาวบ้านรอบบริเวณศาลเจ้า

1. ความเป็นมาของชุมชนรอบบริเวณศาลเจ้า

ผู้เชี่ยวชาญด้านการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมของเทศกาลถือศีลกินผัก กล่าวว่า ความเป็นมาของชุมชนรอบบริเวณศาลเจ้าส่วนใหญ่ คือ ชาวบ้านในชุมชน มีทั้งคนในท้องถิ่น และคนต่างถิ่น มาอาศัยเพื่อมาประกอบอาชีพในเขตอำเภอกลาง นับถือศาสนาพุทธ คริสต์ อิสลาม รวมถึงคนไทยเชื้อสายจีน ส่วนเจ้าหน้าที่ที่ปฏิบัติงานประจำศาลเจ้า อ้ามเต้กุ้นไต่เต่ (ป่าสัก) กล่าวว่า ชาวบ้านในชุมชน มีทั้งคนในท้องถิ่น และคนต่างถิ่น มาอาศัยเพื่อมาประกอบอาชีพในเขตอำเภอกลาง นับถือศาสนาพุทธ คริสต์ อิสลาม รวมถึงคนไทยเชื้อสายจีน ศาลเจ้าหลิมไทซู่ (สามกอง) มีความเป็นมาของชุมชนรอบบริเวณศาลเจ้า คือชุมชนแถวนี้ส่วนใหญ่เป็นคนจีน มีอาชีพค้าขาย ชาวบ้านที่มีความศรัทธาต่อองค์หลิมฮู้ไทซู่ มักไปบนบานขอพร ให้หายจาก โรคร้ายไข้เจ็บ บางคนซื้อยาจากร้านยาจีน แล้วนำมาให้องค์หลิมฮู้ไทซู่ เสกยานั้นให้เป็นยาวิเศษ ซึ่งก็เป็นความเชื่อ ความศรัทธาของแต่ละบุคคล ศาลเจ้าอ้ามท่าเรือ มีความเป็นมาของชุมชนรอบบริเวณศาลเจ้า คือ ชาวบ้านในชุมชน มีทั้งคนในท้องถิ่น และคนต่างถิ่น มาอาศัยเพื่อมาประกอบอาชีพในเขตอำเภอกลาง นับถือศาสนาพุทธ คริสต์ อิสลาม รวมถึงคนไทยเชื้อสายจีน และศาลเจ้า ฮก เล่ง เก้ง โศกกลอย พังงา มีความเป็นมาของชุมชนรอบบริเวณศาลเจ้าในจำนวนประชากรในชุมชน ร้อยละ 80 จะเป็นคนท้องถิ่น และอีก 20 คนจากต่างจังหวัดมาประกอบอาชีพในพื้นที่ มีทั้งคนไทยแท้ และ คนไทยเชื้อสายจีน ที่นับถือศาสนาพุทธ และ อิสลาม

2. การดำรงชีวิตของชาวบ้านบริเวณศาลเจ้า

ผู้เชี่ยวชาญด้านการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมของเทศกาลถือศีลกินผัก กล่าวว่า การดำรงชีวิตของชาวบ้านบริเวณศาลเจ้าส่วนใหญ่วิถีชีวิตคนในชุมชน อยู่ร่วมกัน มีการช่วยเหลือซึ่งกันและกัน ส่วนเจ้าหน้าที่ที่ปฏิบัติงานประจำศาลเจ้า อ้ามเต้กุ้นไต่เต่ (ป่าสัก) กล่าวว่า วิถีชีวิตคนในชุมชน อยู่ร่วมกัน มีการช่วยเหลือซึ่งกันและกัน ศาลเจ้าหลิมไทซู่ (สามกอง) กล่าวว่า การดำรงชีวิตของชาวบ้านบริเวณศาลเจ้า คือ ชุมชนแถวนี้ส่วนใหญ่เป็นคนจีน มีอาชีพค้าขาย ศาลเจ้าอ้ามท่าเรือ มีการดำรงชีวิตของชาวบ้านบริเวณศาลเจ้า คือวิถีชีวิตคนในชุมชน อยู่ร่วมกัน มีการช่วยเหลือซึ่งกันและกัน และศาลเจ้า ฮก เล่ง เก้ง โศกกลอย พังงา มีการดำรงชีวิตของชาวบ้านบริเวณศาลเจ้า คือ ชาวบ้านในพื้นที่ที่มีความศรัทธาของศาลเจ้าร้อยละ 90 นับถืออาจารย์จ้อสู่งงและหลวงพ่อดำน้ำรอบซึ่งศาลเจ้าฯ ตั้งอยู่ข้างวัดไตรมารคสถิตฯ

3. เผยแพร่ความรู้ผ่านการท่องเที่ยวชุมชน

ผู้เชี่ยวชาญด้านการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมของเทศกาลถือศีลกินผัก กล่าวว่า การเผยแพร่ความรู้ผ่านการท่องเที่ยวชุมชนส่วนใหญ่เป็นการประชาสัมพันธ์แบบพูดปากต่อปาก ส่วนศาลเจ้า อี้มเต็กุ้นไต่เต่ (ป่าสัก) เผยแพร่โดยการประชาสัมพันธ์แบบพูดปากต่อปาก ศาลเจ้าหลิมไทชู (สามกอง) เผยแพร่ความรู้ผ่านการท่องเที่ยวชุมชน คือ ปากต่อปากเช่นกัน ศาลเจ้าอี้มท่าเรือมีการเผยแพร่ความรู้ผ่านการท่องเที่ยวชุมชน โดยการประชาสัมพันธ์แบบพูดปากต่อปาก และศาลเจ้า ฮกเล้ง เก้ง โศกกลอย พังงา มีการเผยแพร่ความรู้ผ่านการท่องเที่ยวชุมชน คืออดีตจะเป็นการเผยแพร่จากผู้ที่มีความรู้ต่อคณะกรรมการแล้วต่อชาวบ้านโดยวิธีการเล่าสู่กันฟัง ปัจจุบันจะเป็นการเผยแพร่ความรู้ทางโซเชียลมีเดีย เช่น Facebook , Line , Internet ฯ และถ้าในอนาคต ผู้บริหารท้องถิ่น คณะกรรมการ ชาวบ้านในพื้นที่ และ ผู้ที่มีความรู้ด้านวัฒนธรรม จับมือร่วมกันเผยแพร่ความรู้ต่างๆ ที่เกี่ยวกับประเพณีถือศีลกินผัก จะสามารถนำนักท่องเที่ยวเข้ามาสู่ชุมชน และยังสามารถสร้างรายได้กับชุมชนได้เยอะมาก ไม่ใช่แค่นักท่องเที่ยวในประเทศเท่านั้น ชาวต่างชาติก็สามารถมาเรียนรู้วิถีชีวิตของชาวบ้านที่มีต่อศาลเจ้าได้อีกมาก

4. ผลกระทบของการท่องเที่ยวศาลเจ้าต่อชุมชน

ผู้เชี่ยวชาญด้านการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมของเทศกาลถือศีลกินผัก กล่าวว่า ผลกระทบของการท่องเที่ยวศาลเจ้าต่อชุมชน คือ ช่วงเทศกาลต่าง ๆ อาจจะมีการใช้เสียงดัง เช่น การจุดประทัด การตีกลอง ส่งผลให้เกิดความรำคาญ สำหรับคนต่างถิ่นไม่เข้าใจประเพณี และขาดความศรัทธา ที่เข้ามาอาศัยบริเวณใกล้ศาลเจ้า ส่วนเจ้าหน้าที่ที่ปฏิบัติงานประจำศาลเจ้า อี้มเต็กุ้นไต่เต่ (ป่าสัก) กล่าวว่า ผลกระทบของการท่องเที่ยวศาลเจ้าต่อชุมชน คือ ช่วงเทศกาลต่าง ๆ อาจจะมีการใช้เสียงดัง เช่น การจุดประทัด การตีกลอง ส่งผลให้เกิดความรำคาญ สำหรับคนต่างถิ่นไม่เข้าใจประเพณี และขาดความศรัทธา ที่เข้ามาอาศัยบริเวณใกล้ศาลเจ้า ศาลเจ้าหลิมไทชู (สามกอง) กล่าวว่า ผลกระทบของการท่องเที่ยวศาลเจ้าต่อชุมชนคือ นักท่องเที่ยวจำนวนมากไม่เข้าใจในการปฏิบัติตน ไม่แต่งชุดขาวเข้าไปในศาลเจ้า จึงต้องมีการชี้แนะ และประชาสัมพันธ์เพิ่มขึ้น ศาลเจ้าอี้มท่าเรือ กล่าวว่า ผลกระทบของการท่องเที่ยว คือ ช่วงเทศกาลต่าง ๆ อาจจะมีการใช้เสียงดัง เช่น การจุดประทัด การตีกลอง ส่งผลให้เกิดความรำคาญ สำหรับคนต่างถิ่นไม่เข้าใจประเพณี และขาดความศรัทธา ที่เข้ามาอาศัยบริเวณใกล้ศาลเจ้า และศาลเจ้า ฮกเล้ง เก้ง โศกกลอย พังงา กล่าวว่า ไม่มีผลกระทบของการท่องเที่ยวศาลเจ้าต่อชุมชน และถ้าหากชุมชนสามัคคีกัน และทำความเข้าใจกับชาวบ้านที่นับถือศาสนาอื่น ๆ ให้เข้าใจในวิถีประเพณีถือศีลกินผัก

ส่วนที่ 3 แนวทางการส่งเสริมการท่องเที่ยวของศาลเจ้า

1) **แนวทางการส่งเสริมแหล่งท่องเที่ยว** โดยที่ผู้เชี่ยวชาญด้านการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมของเทศกาลถือศีลกินผัก กล่าวว่า แนวคิดเกี่ยวกับส่งเสริมการรณรงค์อนุรักษ์ ป้องกัน แก้ไข ฟื้นฟู ทรัพยากรการท่องเที่ยวภายในศาลเจ้าให้มีประสิทธิภาพ คือการบูรณะไม่ให้ศาลเจ้ามีสภาพเสื่อมโทรม ป้องกันควบคุมพฤติกรรมของม้าทรง เพื่อไม่ให้เกิดความเสื่อมศรัทธา ส่วนเจ้าหน้าที่ที่ปฏิบัติงานประจำศาลเจ้า อ้ามเต้กุ้นไตเต้ (ป่าสัก) มีที่จอดรถ ไม่เพียงพอ เพราะศาลเจ้าสร้างในที่ดินส่วนบุคคล แต่มอบให้ใช้เป็นของชุมชน มีป้ายข้อความอธิบายตามจุด แต่ไม่มีบริการที่พัก อาหาร และเครื่องดื่มให้บริการ ศาลเจ้าหลิมไทซู่ (สามกอง) กล่าวว่า แนวคิดเกี่ยวกับส่งเสริมการรณรงค์อนุรักษ์ ป้องกัน แก้ไข ฟื้นฟู ทรัพยากรการท่องเที่ยวภายในศาลเจ้าให้มีประสิทธิภาพคือ จะสามารถตอบรับเรื่องของนักท่องเที่ยวที่มาถือศีลกินผักได้มากขึ้น จนเป็นประเพณีว่า เมื่อถึงเทศกาลทุกคนเลือกที่จะมาภูเก็ต ศาลเจ้าอ้ามท่าเรือ กล่าวว่า แนวคิดเกี่ยวกับส่งเสริมการรณรงค์อนุรักษ์ ป้องกัน แก้ไข ฟื้นฟู ทรัพยากรการท่องเที่ยวภายในศาลเจ้าให้มีประสิทธิภาพ คือ มีการบูรณะไม่ให้ศาลเจ้ามีสภาพเสื่อมโทรม ป้องกันควบคุมพฤติกรรมของม้าทรง เพื่อไม่ให้เกิดความเสื่อมศรัทธา และศาลเจ้า ฮก เล่ง เก้ง โศกกลอย ฟังงา มีแนวทางการส่งเสริมแหล่งท่องเที่ยว คือสร้างความเข้าใจในการอยู่ร่วมกันในสังคมกับ ม้าทรง และคณะกรรมการ เพราะปัญหาโดยส่วนใหญ่มาจากม้าทรงและผู้ที่พักพิงหุไว้หุ

2) **แนวทางการส่งเสริมพัฒนาพื้นที่ที่ใช้สำหรับกำจัดสิ่งปฏิกูลอย่างถูกสุขลักษณะ** โดยที่เจ้าหน้าที่ที่ปฏิบัติงานประจำศาลเจ้า อ้ามเต้กุ้นไตเต้ (ป่าสัก) กล่าวว่า ศาลเจ้ามีแนวทางการส่งเสริมพัฒนาพื้นที่ที่ใช้สำหรับกำจัดสิ่งปฏิกูลอย่างถูกสุขลักษณะ คือ ได้รับความร่วมมือจากหน่วยงานภาครัฐที่เกี่ยวข้อง มีเจ้าหน้าที่มาให้คำแนะนำ ให้ความรู้เกี่ยวกับการกำจัดสิ่งปฏิกูล/ขยะมูลฝอยทั่วไป ที่ถูกวิธี และไม่ส่งผลกระทบต่อชุมชน ศาลเจ้าหลิมไทซู่ (สามกอง) กล่าวว่า แนวทางการส่งเสริมพัฒนาพื้นที่ที่ใช้สำหรับกำจัดสิ่งปฏิกูลอย่างถูกสุขลักษณะ คือ ก่อนการเริ่มงานกินผักศาลเจ้าได้รับความช่วยเหลือจากสาธารณสุข อบรบการทำครัวอย่างสะอาด ให้กับแม่ครัว และผู้ที่เกี่ยวข้อง ศาลเจ้าอ้ามท่าเรือ กล่าวว่า มี ได้รับความร่วมมือจากหน่วยงานภาครัฐที่เกี่ยวข้อง มีเจ้าหน้าที่มาให้คำแนะนำ ให้ความรู้เกี่ยวกับการกำจัดสิ่งปฏิกูล/ขยะมูลฝอยทั่วไป ที่ถูกวิธี และไม่ส่งผลกระทบต่อชุมชน และศาลเจ้า ฮก เล่ง เก้ง โศกกลอย ฟังงา มีแนวทางการส่งเสริมพัฒนาพื้นที่ที่ใช้สำหรับกำจัดสิ่งปฏิกูลอย่างถูกสุขลักษณะ คือ จัดตารางการดูแลสิ่งปฏิกูลในศาลเจ้าแบบ 3 เดือน/ครั้ง และถ้าอยู่ในช่วงงานควรจัดทำ cleaning day ก่อนวันจัดงานและหลังจัดงาน เพื่อความสะอาดภายในศาลเจ้า

3) **ปัญหาอุปสรรค ในการส่งเสริมพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวภายในศาลเจ้า** โดยเจ้าหน้าที่ศาลเจ้า อ้ามเต้กุ้นไตเต้ (ป่าสัก) กล่าวว่า ปัญหาอุปสรรค ในการส่งเสริมพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวภายใน

ศาลเจ้า คือ มีการพัฒนาการบูรณะศาลเจ้า ให้มีความสมบูรณ์ คงไว้ซึ่งให้มีความสะอาด สวยงาม นำ ศรัทธา รวมถึงการปรับภูมิทัศน์ให้สวยงาม ถือเป็นสถานที่ ที่เป็นศูนย์กลาง ยึดเหนี่ยวจิตใจของคนในชุมชน ศาลเจ้าหลิมไทซู่ (สามกอง) มีแนวทางการส่งเสริมพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวภายในศาลเจ้ามี ปัญหาอุปสรรค คือ ศาลเจ้าขาดบุคลากรการแนะนำการปฏิบัติตนเมื่อเข้ามาในศาลเจ้าฯ ทำให้ นักท่องเที่ยวปฏิบัติตนหลายอย่างที่ไม่ถูกต้อง ดังนั้นจึงจำเป็นต้องขอจิตอาสาเข้ามา ช่วยงานที่ศาลเจ้า ศาลเจ้าฮ้ามท่าเรือ มีการพัฒนาการบูรณะศาลเจ้า ให้มีความสมบูรณ์ คงไว้ซึ่งให้มีความสะอาด สวยงาม นำศรัทธา รวมถึงการปรับภูมิทัศน์ให้สวยงาม ถือเป็นสถานที่ ที่เป็นศูนย์กลาง ยึดเหนี่ยวจิตใจของคนในชุมชน และศาลเจ้า ฮก เล่ง เก้ง โศกกलय พังงา มีแนวทางการส่งเสริม พัฒนาแหล่งท่องเที่ยวภายในศาลเจ้า โดยการพัฒนาการบูรณะศาลเจ้า ให้มีความสมบูรณ์ คงไว้ซึ่งให้ มีความสะอาด สวยงาม นำศรัทธา รวมถึงการปรับภูมิทัศน์สวยงาม ถือเป็นสถานที่ ที่เป็นศูนย์กลาง ยึดเหนี่ยวจิตใจของคนในชุมชน

4) กิจกรรมการท่องเที่ยวของศาลเจ้าที่เกิดขึ้นมีความหลากหลายและเหมาะสม และ ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับกิจกรรมที่จัดไว้ โดยเจ้าหน้าที่ที่ปฏิบัติงานประจำศาลเจ้า ฮ้ามเต้กุ้นไตเต้ (ป่า สัก) กล่าวว่า กิจกรรมการท่องเที่ยวของศาลเจ้าที่เกิดขึ้นมีความหลากหลายและเหมาะสม และ ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับกิจกรรมที่จัดไว้มีความเหมาะสม กิจกรรมหรือพิธีกรรมต่าง ๆ สามารถปรับเปลี่ยนได้ตามสภาพจริง ศาลเจ้าหลิมไทซู่ (สามกอง) มีกิจกรรมการท่องเที่ยวของศาลเจ้าที่ เกิดขึ้นมีความหลากหลายและเหมาะสม คือ กิจกรรมของศาลเจ้าส่วนหลักๆคือพิธีกรรมในศาลเจ้า เช่น การอาบน้ำร้อน การไต่บันไดมิด การลอดบ่วงไฟ การลุยกระบือแหลมคม และการลุยไฟ ศาลเจ้าฮ้ามท่าเรือ กล่าวว่า เหมาะสม กิจกรรมหรือพิธีกรรมต่าง ๆ สามารถปรับเปลี่ยนได้ตามสภาพ จริง และศาลเจ้า ฮก เล่ง เก้ง โศกกलय พังงา มีกิจกรรมการท่องเที่ยวของศาลเจ้าที่เกิดขึ้นมีความ หลากหลายและเหมาะสมอย่างยิ่ง ด้วยข้อจำกัดในพื้นที่ของชุมชน

5) งบประมาณสนับสนุนการพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวของศาลเจ้า ทั้งหน่วยงานภาครัฐ และเอกชน โดยที่เจ้าหน้าที่ที่ปฏิบัติงานประจำศาลเจ้า ฮ้ามเต้กุ้นไตเต้ (ป่าสัก) กล่าวว่า เคยขอ งบประมาณสนับสนุนการพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวของศาลเจ้า ทั้งหน่วยงานภาครัฐและเอกชน โดยการ เสนอโครงการ และได้รับการสนับสนุนงบประมาณจาก อบต.เชิงทะเล แต่ปี 2561 ไม่มีการสนับสนุน เป็นต้นมา เนื่องจากมีการเปลี่ยนทางการเมือง ศาลเจ้าหลิมไทซู่ (สามกอง) กล่าวว่า ในการพัฒนา แหล่งท่องเที่ยวของศาลเจ้าได้รับการสนับสนุนงบประมาณในการพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวหน่วยงาน ภาครัฐและเอกชน ทั้งส่วนราชการ และกลุ่มเอกชน เช่น โรงแรม บริษัทห้างร้านต่าง ๆ เป็นการ สนับสนุนสิ่งของ ข้าว ผัก และเงินสดจากเทศบาล หรือ อบจ. ศาลเจ้าฮ้ามท่าเรือ กล่าวว่า เคย เสนอ โครงการ และได้รับการสนับสนุนงบประมาณจาก อบต. แต่ปี 2561 ไม่มีการสนับสนุน เป็นต้นมา เนื่องจากมีการเปลี่ยนทางการเมือง และศาลเจ้า ฮก เล่ง เก้ง โศกกलय พังงา มีการพัฒนาแหล่ง

ห้องเที่ยวของศาลเจ้าได้รับการสนับสนุนงบประมาณในการพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวหน่วยงานภาครัฐ และเอกชน คือสนับสนุนเรื่องงบประมาณการบูรณะศาลเจ้าและพื้นที่โดยรอบให้สวยงาม สนับสนุนการจัดจุดเช็คอินหรือแลนด์มาร์คที่สำคัญของชุมชนและศาลเจ้า และสนับสนุนมิให้ทุจริตในงบประมาณ ถ้างบประมาณเหลือควรจัดสร้างความรู้ในการประกอบอาชีพในงานฯ เพื่อลดการขายอาหารซ้ำกันไปมา เช่น ของทอด ฯ

6) การจัดทำคู่มือพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวภายในศาลเจ้า โดยที่เจ้าหน้าที่ที่ปฏิบัติงานประจำศาลเจ้า อ้ามเต็กกันไต่เต่ (ป่าสัก) กล่าวว่าไม่มีการจัดทำคู่มือ เนื่องจากขาดบุคลากร และงบประมาณ ศาลเจ้าหลิมไทชู (สามกอง) กล่าวว่า ภายในศาลเจ้ามีการจัดทำคู่มือพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวมีเป็นลักษณะ โบรชัวร์ หรือเอกสาร แผ่นพับ บอกถึงแนวทางการปฏิบัติตน ศาลเจ้าอ้ามท่าเรือ ไม่มีการจัดทำคู่มือ เนื่องจากขาดบุคลากร และงบประมาณ และศาลเจ้า ฮก เล่ง เก้ง โศก กลอย พังงา กล่าวว่าภายในศาลเจ้ามีการจัดทำคู่มือพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวโดยได้ชี้แจงในที่ประชุมศาลเจ้าไปเรียบร้อยแล้ว ซึ่งศาลเจ้ามีคนที่มีความรู้ความสามารถในด้านต่าง ๆ เช่น ความรู้ด้านวัฒนธรรม , ความรู้ทางการประชาสัมพันธ์ , ความรู้ด้านกราฟิก , ความรู้ทางด้านการตลาด ฯ แต่เรื่องนั้น ยังเงียบและขาดการประสานอย่างต่อเนื่อง

7) การให้มีบริการสิ่งอำนวยความสะดวกทุกอย่างในการเดินทางเข้ามาในศาลเจ้า โดยที่เจ้าหน้าที่ที่ปฏิบัติงานประจำศาลเจ้า อ้ามเต็กกันไต่เต่ (ป่าสัก) กล่าวว่า การให้มีบริการสิ่งอำนวยความสะดวกทุกอย่างในการเดินทางเข้ามาในศาลเจ้า โดยที่มีที่จอดรถ ไม่เพียงพอ เพราะศาลเจ้าสร้างในที่ดินส่วนบุคคล แต่มอบให้ใช้เป็นของชุมชน มีป้ายข้อความอธิบายตามจุด แต่ไม่มีบริการที่พัก อาหาร และเครื่องดื่ม ส่วนศาลเจ้าหลิมไทชู (สามกอง) ได้รับการติดต่อจาก ททท.จังหวัดเพื่อให้เข้าร่วมประชุมรับนักท่องเที่ยวชาวไทย ที่สนใจท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรม ประเพณีกินผัก มีบริการนักท่องเที่ยวด้วยการมีป้ายบอกทาง ประชาสัมพันธ์ และเพจของศาลเจ้าฯ นั้น และช่วงเทศกาลกินผัก จะมีที่พักเต็มเป็นส่วนใหญ่โดยเฉพาะใกล้ ศาลเจ้าอ้ามท่าเรือ กล่าวว่า การเข้าถึงแหล่งท่องเที่ยวโดยที่มีที่จอดรถ ไม่เพียงพอ เพราะศาลเจ้าสร้างในที่ดินส่วนบุคคล แต่มอบให้ใช้เป็นของชุมชน มีป้ายข้อความอธิบายตามจุด แต่ไม่มีบริการที่พัก อาหาร และเครื่องดื่ม และศาลเจ้า ฮก เล่ง เก้ง โศก กลอย พังงา มีการให้บริการสิ่งอำนวยความสะดวกทุกอย่างในการเดินทางเข้ามาในศาลเจ้าโดยไม่มีที่จอดรถ ต้องไปจอดในวัดไตรมารคจึงจะเดินเข้าสู่ศาลเจ้าได้ ไม่มีการติดตั้งป้ายบอกทางเข้าหรือป้ายให้ความรู้ และระบบอินเทอร์เน็ตให้ใช้ฟรีตลอดในงานฯ โดย 3BB เป็นผู้รับผิดชอบดำเนินการโดยไม่มีค่าใช้จ่าย ส่วนการให้บริการที่พัก โดยที่ชุมชนในพื้นที่ มีทั้ง โฮมสเตย์ และอพาร์แมนให้นักท่องเที่ยวเข้าพักได้อย่างสะดวกสบาย สะอาด และอยู่ใกล้ศาลเจ้าฯ และในช่วงงานฯ ทางศาลเจ้ามีอาหารเจที่ถูกหลักอนามัยให้บริการตลอดงาน แบบ บุฟเฟ่ต์

8) ความพร้อมของการบริการแก่นักท่องเที่ยวทั้งอุปกรณในการดำเนินกิจกรรม ในการท่องเที่ยวภายในศาลเจ้า โดยที่เจ้าหน้าที่ที่ปฏิบัติงานประจำศาลเจ้า อ้ามเต๋กุ้นไต่เต่ (ป้าสัก) กล่าวว่า การท่องเที่ยวภายในศาลเจ้ามีความพร้อมในการบริการแก่นักท่องเที่ยวทั้งอุปกรณในการดำเนินกิจกรรมไม่เพียงพอ ควรได้รับการสนับสนุนจากหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ศาลเจ้าหลิมไท่ชู่ (สามก่อง) กล่าวว่าไม่เพียงพอ เพราะศาลเจ้าจะมีคณะกรรมการส่วนใหญ่เป็นชาวบ้านในชุมชน ทำให้ยากในการบริหารจัดการ ควรจัดให้มีการอบรมการบริการแก่นักท่องเที่ยวโดยเริ่มต้นที่ ปรับทัศนคติของคนเก่าแก่เป็นเบื้องต้น ส่วนศาลเจ้าอ้ามท่าเรือ กล่าวว่า ไม่เพียงพอ ควรได้รับการสนับสนุนจากหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง และศาลเจ้า ฮก เล่ง เก้ง โศกกลอย พังงา คิดว่าการท่องเที่ยวภายในศาลเจ้ามีความพร้อมในการบริการแก่นักท่องเที่ยวทั้งอุปกรณในการดำเนินกิจกรรมเพียงพอ ภาพโดยรวมถือว่ามีความประสิทธิในการรับนักท่องเที่ยวเข้ามาชมและศึกษาความรู้ภายในศาลเจ้า แต่ยังคงขาดสื่อประชาสัมพันธ์และบุคลากรที่ให้ความรู้แก่นักท่องเที่ยว

9) การรักษาความปลอดภัยแก่นักท่องเที่ยวที่เดินทางเข้าในศาลเจ้า โดยเจ้าหน้าที่ที่ปฏิบัติงานประจำศาลเจ้า อ้ามเต๋กุ้นไต่เต่ (ป้าสัก) กล่าวว่าศาลเจ้ามีความปลอดภัย เนื่องจากได้รับการแนะนำข้อควรปฏิบัติจากผู้ดูแลศาลเจ้า แต่ไม่มีเจ้าหน้าที่เฝ้าตลอดเวลา เนื่องจากเป็นศาลเจ้าขนาดเล็ก และในวันปกติไม่ค่อยมีนักท่องเที่ยวแวะมาไหว้พระ ศาลเจ้าหลิมไท่ชู่ (สามก่อง) กล่าวว่าภายในศาลเจ้ามีการรักษาความปลอดภัยแก่นักท่องเที่ยวที่เดินทางเข้าในศาลเจ้า แต่เป็นลักษณะคนกันเอง ช่วยเหลือเกื้อกูลซึ่งกันและกัน ศาลเจ้าอ้ามท่าเรือก็มีความปลอดภัย เนื่องจากได้รับการแนะนำข้อควรปฏิบัติจากผู้ดูแลศาลเจ้า แต่ไม่มีเจ้าหน้าที่เฝ้าตลอดเวลา เนื่องจากเป็นศาลเจ้าขนาดเล็ก และในวันปกติไม่ค่อยมีนักท่องเที่ยวแวะมาไหว้พระ และศาลเจ้า ฮก เล่ง เก้ง โศกกลอย พังงา มีบ้างไม่มีบ้าง แต่ควรติดตั้งกล้องวงจรตามจุดเสี่ยงภายในศาลเจ้า เช่น ทางเข้าห้องน้ำ ทางขึ้นชั้น 2 ศาลเจ้า ด้านหน้าและหลังศาลเจ้า ที่จอดรถภายในวัด

10) การส่งเสริมพัฒนาการโฆษณาประชาสัมพันธ์การท่องเที่ยวศาลเจ้า พบว่าเจ้าหน้าที่ที่ปฏิบัติงานประจำศาลเจ้า อ้ามเต๋กุ้นไต่เต่ (ป้าสัก) กล่าวว่า การส่งเสริมพัฒนาการโฆษณาประชาสัมพันธ์การท่องเที่ยว ไม่ค่อยทั่วถึง เนื่องจากการประชาสัมพันธ์ส่วนกลางของ ททท. จังหวัดเลือกประชาสัมพันธ์เฉพาะศาลเจ้าใหญ่ ๆ ควรจะประชาสัมพันธ์ศาลเจ้าที่ขึ้นทะเบียนถูกต้อง ด้วยเช่นเดียวกัน ศาลเจ้าหลิมไท่ชู่ (สามก่อง) กล่าวว่า การส่งเสริมพัฒนาการโฆษณาประชาสัมพันธ์การท่องเที่ยวไม่ถึง ขาดงบประมาณ เพราะเป็นองค์กรที่รวมตัวกันขึ้น เว้นแต่ต้องให้ชุมชน หรือบริษัทห้างร้านตลอดจน หน่วยงานราชการร่วมกันช่วยประชาสัมพันธ์ ศาลเจ้าอ้ามท่าเรือมีการประชาสัมพันธ์ไม่ค่อยทั่วถึง เนื่องจากการประชาสัมพันธ์ส่วนกลางของ ททท. จังหวัดเลือกประชาสัมพันธ์เฉพาะศาลเจ้าใหญ่ ๆ ควรจะประชาสัมพันธ์ศาลเจ้าที่ขึ้นทะเบียนถูกต้อง ด้วยเช่นเดียวกัน ศาลเจ้า ฮก เล่ง เก้ง โศกกลอย พังงา ไม่ค่อยจะถึงทั่วถึง เพราะ ผู้บริหารท้องถิ่นยังไม่เล็งเห็นความสำคัญเท่าไร

11) **ชุมชนมีแนวทางในการส่งเสริมการตลาดท่องเที่ยว** พบว่า เจ้าหน้าที่ที่ปฏิบัติงานประจำศาลเจ้า อ้ามเต็กุ้นไตเต่ (ป่าสัก) จะช่วยกันดูแล รักษาความสะอาด บูรณะซ่อมแซมให้ศาลเจ้ามีความสวยงาม สมบูรณ์ อยู่เสมอ ศาลเจ้าหลิมไทชู (สามกอง) กล่าวว่า ส่วนใหญ่จะเป็นลักษณะการส่งเสริมการค้าขาย อาหารเจศาลเจ้าอ้ามท่าเรือ จะช่วยกันดูแล รักษาความสะอาด บูรณะซ่อมแซมให้ศาลเจ้ามีความสวยงาม สมบูรณ์ อยู่เสมอ และศาลเจ้า ฮก เล่ง เก้ง โศกกलय พังงา กล่าวว่า คนในชุมชนต้องสามัคคีกัน และเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่กัน

12) **การจัดทำคู่มือด้านการท่องเที่ยวและจัดตั้งจุดประชาสัมพันธ์เกี่ยวกับแหล่งท่องเที่ยวของชุมชน** โดยที่เจ้าหน้าที่ที่ปฏิบัติงานประจำศาลเจ้า อ้ามเต็กุ้นไตเต่ (ป่าสัก) จะจัดทำเฉพาะช่วงมีเทศกาล เนื่องจากเป็นศาลเจ้าขนาดเล็กมีงบประมาณจำกัด ส่วนศาลเจ้าหลิมไทชู (สามกอง) ไม่มี แต่เป็นลักษณะเล็ก ๆ ปากต่อปาก หรือแผ่นพับ ศาลเจ้าอ้ามท่าเรือ จัดทำเฉพาะช่วงมีเทศกาล เนื่องจากเป็นศาลเจ้าขนาดเล็กมีงบประมาณจำกัด และศาลเจ้า ฮก เล่ง เก้ง โศกกलय พังงา ขาดการประชาสัมพันธ์

13) **แนวคิดที่จะส่งเสริมพัฒนาการโฆษณาประชาสัมพันธ์ให้มีช่องทางการรับข้อมูลที่หลากหลาย** พบว่า เจ้าหน้าที่ที่ปฏิบัติงานประจำศาลเจ้า อ้ามเต็กุ้นไตเต่ (ป่าสัก) และศาลเจ้าอ้ามท่าเรือกล่าวว่า คิดแต่ขาดงบประมาณ ส่วนศาลเจ้าหลิมไทชู (สามกอง) มีการสร้างเพจของศาลเจ้า และศาลเจ้า ฮก เล่ง เก้ง โศกกलय พังงา มีท้องถิ่นยังไม่เห็นความสำคัญกับประเพณีนี้

14) **การส่งเสริมการขายร่วมกับธุรกิจเอกชน และผู้ประกอบการภายนอก** พบว่า เจ้าหน้าที่ที่ปฏิบัติงานประจำศาลเจ้า อ้ามเต็กุ้นไตเต่ (ป่าสัก) ศาลเจ้าหลิมไทชู และศาลเจ้าอ้ามท่าเรือกล่าวว่า ไม่มี ส่วน ศาลเจ้า ฮก เล่ง เก้ง โศกกलय พังงา มีบ้างบางส่วน

บทที่ 5

สรุป อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

การศึกษากำหนดการพัฒนาการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรม กรณีศึกษา ประเพณีกินผักและไหว้พระศาลเจ้า จังหวัดภูเก็ต มีวัตถุประสงค์ 1) เพื่อศึกษาพฤติกรรมการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมของเทศกาลถือศีลกินผักและไหว้พระศาลเจ้า จังหวัดภูเก็ต ของนักท่องเที่ยวชาวไทย 2) เพื่อเปรียบเทียบความคิดเห็นของนักท่องเที่ยวชาวไทยต่อปัจจัยการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมของเทศกาลถือศีลกินผักและไหว้พระศาลเจ้า จังหวัดภูเก็ต 3) เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ของปัจจัยที่ส่งผลต่อการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมของเทศกาลถือศีลกินผักและไหว้พระศาลเจ้า จังหวัดภูเก็ต และ 4) เพื่อกำหนดแนวทางการพัฒนาการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมของเทศกาลถือศีลกินผักและไหว้พระศาลเจ้า จังหวัดภูเก็ต กลุ่มตัวอย่างเป็นเจ้าหน้าที่ปฏิบัติงานประจำศาลเจ้า ตัวแทนจากหน่วยงานภาครัฐที่เกี่ยวข้องเพื่อการพัฒนาการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรม ในจังหวัดภูเก็ต และกลุ่มนักท่องเที่ยวที่เดินทางมาท่องเที่ยวศาลเจ้า รวมทั้งหมด 330 คน เป็นการศึกษาข้อมูลมี 2 ประเภท คือ การศึกษาวิจัยเชิงปริมาณ (Quantitative Research) และวิจัยเชิงคุณภาพ (Qualitative Research) โดยใช้การสัมภาษณ์เชิงลึก (In-depth Interview) วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้สถิติร้อยละ (Percentage) การแจกแจงความถี่ (Frequency) ค่าเฉลี่ย (Mean) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) การวิเคราะห์ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของเพียร์สัน (Pearson Correlation)

5.1 สรุปผลการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยได้ศึกษากำหนดการพัฒนาการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรม กรณีศึกษา ประเพณีกินผักและไหว้พระศาลเจ้า จังหวัดภูเก็ต มีผู้ตอบแบบสอบถามจำนวน 330 คน สรุปผลได้ดังนี้

ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง ส่วนใหญ่มีอายุ 31-40 ปี ส่วนใหญ่มีสถานภาพโสด มีอาชีพประกอบธุรกิจส่วนตัว รองลงมาคือรับราชการหรือรัฐวิสาหกิจ ส่วนใหญ่มีรายได้เฉลี่ยต่อเดือน 10,001-20,000 บาท รองลงมา คือ 20,001-30,000 บาท ส่วนใหญ่มีการศึกษาต่ำกว่าปริญญาตรี รองลงมาคือระดับปริญญาตรี และส่วนใหญ่อาศัยอยู่ที่ภาคเหนือ รองลงมา คือ กรุงเทพมหานคร

1. พฤติกรรมการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมของเทศกาลถือศีลกินผักและไหว้พระศาลเจ้า จังหวัดภูเก็ต พบว่า มีความถี่ในการเดินทางมาท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมของเทศกาลถือศีลกินผักและไหว้

พระศาลเจ้า จังหวัดภูเก็ต คือ มากกว่า 3 ครั้ง รองลงมา คือ 1 ครั้ง ระยะเวลาที่ใช้ในการท่องเที่ยวจังหวัดภูเก็ต คือ น้อยกว่า 5 วัน รองลงมา คือ 5 - 10 วัน การใช้จ่ายในการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมของเทศกาลถือศีลกินผักและไหว้พระศาลเจ้า จังหวัดภูเก็ตน้อยกว่า 10,000 บาท รองลงมา คือ 10,000 - 20,000 บาท ช่วงเวลาในการเดินทางท่องเที่ยว คือ วันหยุดพักผ่อนประจำปี รองลงมา คือ วันหยุดสุดสัปดาห์ วัตถุประสงค์ในการเดินทางท่องเที่ยวจังหวัดภูเก็ตเพื่อการพักผ่อน เพื่อศึกษาวัฒนธรรมประเพณี วิถีชีวิต สื่อที่ได้รับข้อมูลเกี่ยวกับเทศกาลถือศีลกินผักและไหว้พระศาลเจ้า จังหวัดภูเก็ต คือ สื่อออนไลน์ รองลงมาคือการบอกต่อ

2. ระดับปัจจัยที่ส่งผลต่อการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมของเทศกาลถือศีลกินผักและไหว้พระศาลเจ้า จังหวัดภูเก็ต ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก มีคะแนนเฉลี่ย 3.85 เมื่อพิจารณารายด้านเรียงตามลำดับ ดังนี้

1) ด้านสถานที่ มีคะแนนเฉลี่ย 3.93 เมื่อพิจารณารายด้านลำดับแรกคือศาลเจ้าในจังหวัดภูเก็ต มีชื่อเสียงโด่งดัง รองลงมาคือสถานที่ภายในศาลเจ้า จังหวัดภูเก็ต น่าสนใจและติดตาม และลำดับสุดท้ายคือ การจัดบริการห้องน้ำที่สะอาด สะดวกและเพียงพอ

2) มูลเหตุจูงใจในการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรม มีคะแนนเฉลี่ย 3.89 เมื่อพิจารณารายด้านลำดับแรกคือต้องการร่วมเทศกาลถือศีลกินผักและไหว้พระศาลเจ้า จังหวัดภูเก็ต รองลงมาคือมีทัศนคติที่ดีต่อสถานที่ท่องเที่ยวแห่งนี้ และลำดับสุดท้ายคือ การจัดการในการพัฒนาชุมชนไม่ก่อให้เกิดผลกระทบต่อสังคมและสิ่งแวดล้อม

3) ด้านช่องทางการจัดจำหน่าย มีคะแนนเฉลี่ย 3.85 เมื่อพิจารณารายด้าน ลำดับแรกคือการจัดงานมหกรรมในช่วงเทศกาลสำคัญ รองลงมา คือ การส่งเสริมการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมของเทศกาลถือศีลกินผักและไหว้พระศาลเจ้า จังหวัดภูเก็ต โดยการจัดโปรแกรมบุญร่วมกับศาลเจ้าอื่น ๆ และลำดับสุดท้ายคือ การลงโฆษณาอย่างเพียงพอทั่วถึง และน่าสนใจ

4) ด้านสาธารณูปโภค มีคะแนนเฉลี่ย 3.79 เมื่อพิจารณารายด้าน ลำดับแรกคือภายในชุมชนมีการจัดการด้านพื้นที่อย่างเหมาะสม เช่น การพัฒนาแหล่งท่องเที่ยว การดูแลรักษาแหล่งท่องเที่ยว รองลงมา คือ ภายในชุมชนมีการจัดการด้านไฟฟ้าในพื้นที่แหล่งท่องเที่ยว และลำดับสุดท้ายคือ ภายในชุมชนมีการจัดการด้านการคมนาคมในพื้นที่แหล่งท่องเที่ยว

5) ด้านการให้บริการ มีคะแนนเฉลี่ย 3.74 เมื่อพิจารณารายด้านลำดับแรกคือจัดให้มีเจ้าหน้าที่ไว้ติดต่อ-สอบถาม รองลงมาคือการนำชม และนำเสนอข้อมูลของเจ้าหน้าที่ มีความน่าสนใจ และลำดับสุดท้ายคือ มีการให้ข้อมูลข่าวสารแก่นักท่องเที่ยว

3. ผลการทดสอบสมมติฐาน

ผลการเปรียบเทียบความคิดเห็นของนักท่องเที่ยวชาวไทยต่อปัจจัยการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมของเทศกาลถือศีลกินผักและไหว้พระศาลเจ้า จังหวัดภูเก็ต พบว่า ลักษณะทาง

ประชากรศาสตร์ส่งผลต่อการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมของเทศกาลถือศีลกินผักและไหว้พระศาลเจ้า จังหวัดภูเก็ต ซึ่งจากการศึกษา สรุปได้ดังนี้

3.1 เพศที่ต่างกันของนักท่องเที่ยวที่มีปัจจัยที่ส่งผลต่อการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมของเทศกาลถือศีลกินผัก และไหว้พระศาลเจ้า จังหวัดภูเก็ต ไม่แตกต่างกัน

3.2 อายุที่ต่างกันของนักท่องเที่ยวที่มีปัจจัยที่ส่งผลต่อการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมของเทศกาลถือศีลกินผัก และไหว้พระศาลเจ้า จังหวัดภูเก็ต ด้านสถานที่และด้านการให้บริการ แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

3.3 สถานภาพที่ต่างกันของนักท่องเที่ยวที่มีปัจจัยที่ส่งผลต่อการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมของเทศกาลถือศีลกินผัก และไหว้พระศาลเจ้า จังหวัดภูเก็ต ด้านสถานที่ แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

3.4 อาชีพที่ต่างกันของนักท่องเที่ยวที่มีปัจจัยที่ส่งผลต่อการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมของเทศกาลถือศีลกินผัก และไหว้พระศาลเจ้า จังหวัดภูเก็ต ด้านสถานที่ ด้านการให้บริการ ด้านมูลเหตุจูงใจในการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมและภาพรวม แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

3.5 รายได้เฉลี่ยต่อเดือนที่ต่างกันของนักท่องเที่ยวที่มีปัจจัยที่ส่งผลต่อการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมของเทศกาลถือศีลกินผัก และไหว้พระศาลเจ้า จังหวัดภูเก็ต ด้านช่องทางการจัดจำหน่าย และภาพรวม แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

3.6 การศึกษาที่ต่างกันของนักท่องเที่ยวที่มีปัจจัยที่ส่งผลต่อการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมของเทศกาลถือศีลกินผัก และไหว้พระศาลเจ้า จังหวัดภูเก็ต ด้านช่องทางการจัดจำหน่าย แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

3.7 ภูมิลำเนาที่ต่างกันของนักท่องเที่ยวที่มีปัจจัยที่ส่งผลต่อการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมของเทศกาลถือศีลกินผัก และไหว้พระศาลเจ้า จังหวัดภูเก็ต ด้านสถานที่ ด้านการให้บริการ และภาพรวม แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

4. ผลการศึกษาความสัมพันธ์ของปัจจัยที่ส่งผลต่อการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมของเทศกาลถือศีลกินผักและไหว้พระศาลเจ้า จังหวัดภูเก็ต พบว่า ปัจจัยที่ส่งผลต่อการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมของเทศกาลถือศีลกินผัก และไหว้พระศาลเจ้า จังหวัดภูเก็ต สรุปได้ดังนี้

4.1 ปัจจัยที่ส่งผลต่อการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมของเทศกาลถือศีลกินผัก และไหว้พระศาลเจ้า จังหวัดภูเก็ต ด้านสถานที่ ด้านช่องทางการจัดจำหน่าย ด้านสาธารณูปโภคและด้านมูลเหตุจูงใจในการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรม มีความสัมพันธ์กับความถี่ในการเดินทางมาท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมของเทศกาลถือศีลกินผักและไหว้พระศาลเจ้า จังหวัดภูเก็ต ที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ .05

4.2 ปัจจัยที่ส่งผลต่อการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมของเทศกาลถือศีลกินผัก และไหว้พระศาลเจ้า จังหวัดภูเก็ต ด้านสถานที่และด้านการให้บริการ มีความสัมพันธ์กับระยะเวลาที่ใช้ในการท่องเที่ยวจังหวัดภูเก็ต ที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ .05

4.3 ปัจจัยที่ส่งผลต่อการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมของเทศกาลถือศีลกินผัก และไหว้พระศาลเจ้า จังหวัดภูเก็ต ด้านสถานที่ ด้านช่องทางการจัดจำหน่าย และด้านมูลเหตุจูงใจในการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรม มีความสัมพันธ์กับการใช้จ่ายในการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมของเทศกาลถือศีลกินผัก และไหว้พระศาลเจ้า จังหวัดภูเก็ต ที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ .05

4.4 ปัจจัยที่ส่งผลต่อการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมของเทศกาลถือศีลกินผัก และไหว้พระศาลเจ้า จังหวัดภูเก็ต ทุกด้าน คือ ด้านสถานที่ ด้านการให้บริการ ด้านช่องทางการจัดจำหน่าย ด้านสาธารณูปโภคและด้านมูลเหตุจูงใจในการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรม ไม่มีความสัมพันธ์กับช่วงเวลาในการเดินทางท่องเที่ยว ที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ .05

4.5 ปัจจัยที่ส่งผลต่อการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมของเทศกาลถือศีลกินผัก และไหว้พระศาลเจ้า จังหวัดภูเก็ต ด้านการให้บริการ มีความสัมพันธ์กับวัตถุประสงค์ในการเดินทางท่องเที่ยวจังหวัดภูเก็ต ที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ .05

4.6 ปัจจัยที่ส่งผลต่อการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมของเทศกาลถือศีลกินผัก และไหว้พระศาลเจ้า จังหวัดภูเก็ต ด้านสถานที่ ด้านการให้บริการและด้านมูลเหตุจูงใจในการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรม มีความสัมพันธ์กับสื่อที่ได้รับข้อมูลเกี่ยวกับเทศกาลถือศีลกินผักและไหว้พระศาลเจ้า จังหวัดภูเก็ต ที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ .05

5. แนวทางการพัฒนาการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมของเทศกาลถือศีลกินผักและไหว้พระศาลเจ้า จังหวัดภูเก็ต

5.1 ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมของเทศกาลถือศีลกินผักและไหว้พระศาลเจ้า จังหวัดภูเก็ต ซึ่งจากการสัมภาษณ์ผู้ที่เกี่ยวข้องกับการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมของเทศกาลถือศีลกินผักและไหว้พระศาลเจ้า จังหวัดภูเก็ต ในประเด็นที่เกี่ยวกับความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมของเทศกาลถือศีลกินผักและไหว้พระศาลเจ้า จังหวัดภูเก็ตมีความคิดเห็นไปในทางเดียวกัน คือ ความเข้าใจเกี่ยวกับการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมของเทศกาลถือศีลกินผักและไหว้พระศาลเจ้า จังหวัดภูเก็ต คือประเพณีถือศีลกินผัก (เจี๊ยะฉ่าย) จังหวัดภูเก็ตนั้นเริ่มครั้งแรกที่อำเภอกะทู้ ในปี พ.ศ. 2368 พระยาถลาง (เจิม) ได้ย้ายเมืองถลาง มาตั้งที่บ้านเกิดโฮ้ ซึ่งอุดมไปด้วยแร่ดีบุก แต่บริเวณดังกล่าว เป็นป่าทึบมีไข้ป่าชุกชุม ดังนั้นเมื่อมีคณะจิวเร่ (ปั่วฮี้) จากเมืองจินมาเปิดการแสดง และเกิดล้มเจ็บลง คณะจิว จึงได้ประกอบพิธีกินผักขึ้น เพื่อบวงสรวงเทพเจ้า “กิวอ่องไต่เต่” และ “ยกอ่องซ่งเต่” หลังจากนั้นปรากฏว่า โรคภัยไข้เจ็บ ได้หมดไปชาวกะทู้สอบถามได้ความ เช่นนั้นก็เกิดศรัทธา จึงประกอบพิธีกินผักขึ้น โดยเริ่มตั้งแต่ วันขึ้น 1 ค่ำ ถึงวันขึ้น 9 ค่ำ เดือน 9 รวม 9 วัน 9

คืน เพื่อความ เป็นมงคลแก่ตนเอง และบ้านเมือง ต่อมาเมื่อผู้รับอาสา ไปอัญเชิญเหยี่ยวเหยี่ยว หรือ เหยี่ยว เอี้ยน (ควันธูป) และเลียนตุ่ย (ปายชื้อ) พร้อมทั้งคัมภีร์ต่าง ๆ ที่ใช้ในพิธีกินผัก ที่มณฑลกังไส ประเทศ จีน และได้เดินทางกลับมาถึงใน วันขึ้น 7 ค่ำ เดือน 9 เมื่อชาวบ้านทราบข่าว จึงได้จัดขบวนไปรับ ที่ บ้านบางเหนียว อันเป็นกำเนิดของพิธีรับพระนั่นเอง และปัจจุบันจังหวัดภูเก็ตมีศาลเจ้าเกิดขึ้น มากมาย ศาลเจ้าเต็กกุ้นไต่เต้ เป็นอีกแห่งที่มีการถือศีลกินผักมาเป็นระยะเวลา 18 ปี อ้ามเต็กกุ้นไต่เต้ใน ปี พ.ศ.2515 นายพร้อม สืบประสิทธิ์ ได้บริจาคที่ดิน เพื่อสร้างอ้าม ชาวบ้านได้ร่วมแรงกัน ก่อสร้าง อ้ามเต็กกุ้นไต่เต้ เป็นพระเจ้าอ้าม ต่อมาเมื่อองค์พระเพิ่มขึ้นอีก 4 องค์ คือ องค์พระลิ้ไล้เซี้ย องค์พระบัก เซี้ย องค์พระอั้งฮาหยี และองค์พระเอี้ยนเถียนสองเต้ จากนั้น ในวันที่ 21 มิถุนายน 2521 ได้สร้าง อ้ามหลังใหม่ขึ้นแทนหลังเก่า ซึ่งชาวบ้านช่วยกันสร้าง ปัจจุบันเสร็จสมบูรณ์แล้ว การออกแบบก่อสร้าง ใช้แบบเก่งเงิน คล้ายอ้ามอื่น ๆ องค์พระประธานประดิษฐาน อยู่ในอิริยาบถนั่ง มือซ้าย ถือหนังสือ ชุ่น ชิว (ตำราฤกษ์ยาม) มีใบหน้าสีแดงจุดดิน หนวดยาว รูปร่างสูงใหญ่ มือขวาถืออาวุธคือ ง้าว มีพิธีกรรม หลายอย่าง เช่น การอาบน้ำมัน การอาบน้ำร้อน และการสะเดาะเคราะห์ ความเชื่อ พิธีกรรมที่โดดเด่นที่อ้ามเต็กกุ้นไต่เต้คือ การอาบน้ำมัน เมื่อเสร็จพิธี ชาวบ้านจะขอน้ำมันมาไว้ เพื่อใช้นวดรักษา อาการ ปวดเมื่อยร่างกาย และชาวบ้าน ยังเชื่อว่าอ้ามเต็กกุ้นไต่เต้ สามารถช่วยแก้ปัญหาชีวิต และเรื่อง เตือนร้อนใจได้ ส่วนแรงจูงใจในการปฏิบัติงาน พบว่า เจ้าหน้าที่ที่ปฏิบัติงานประจำศาลเจ้าส่วนใหญ่ มีแรงจูงใจในการปฏิบัติงาน คือต้องมีความศรัทธาเป็นหลัก มีความเคารพสถานที่เพื่อสืบสานประเพณี วัฒนธรรมอันดีของบรรพบุรุษ มีวัตถุประสงค์ในการอุทิศตนมาปฏิบัติงาน โดยที่เจ้าหน้าที่ที่ปฏิบัติงาน ประจำศาลเจ้ามีวัตถุประสงค์ในการอุทิศตนมาปฏิบัติงานเพราะรักและชื่นชอบในวัฒนธรรมของบรรพ บุรุษ เพื่อเป็นมรดกของศาลเจ้า เพื่อสืบสานวัฒนธรรมดั้งเดิมให้อยู่คู่ลูกหลาน และชุมชนต่อไป ส่วน การทำความเข้าใจในระบบ ระเบียบของศาลเจ้า พบว่า เจ้าหน้าที่ที่ปฏิบัติงานประจำศาลเจ้ามีการ บริหารงานของศาลเจ้า ดูแลกันเหมือนพี่น้องกัน ข้อระเบียบต่างๆเป็นการขอความร่วมมือให้ปฏิบัติ ตามเพื่อจะทำการทำงานและการอยู่ร่วมกันในหมู่มาเป็นไปในทิศทางเดียวกัน ส่วนใหญ่ปฏิบัติตน ให้อยู่ในศีล การทำความเข้าใจกับนักท่องเที่ยว พบว่า เจ้าหน้าที่ที่ปฏิบัติงานประจำศาลเจ้ามีการทำ ความเข้าใจกับนักท่องเที่ยว คือ เจ้าหน้าที่ประจำศาลเจ้าจะต้องแนะนำขั้นตอนการปฏิบัติ ให้กับ นักท่องเที่ยว แต่งตัวเรียบร้อยทำตัวสุภาพ และหลักการประชาสัมพันธ์ให้ความรู้ความเข้าใจที่ถูกต้อง ให้กับนักท่องเที่ยวเป็นหนึ่งทางที่จะทำให้ประเพณีถือศีลกินผักของจังหวัดหรือประเทศไทยไปสู่มรดก โลกและนักท่องเที่ยวหรือนักเรียนนักศึกษาจะนำความรู้ไปต่อยอดในการทำวิจัยและโครงการต่าง ๆ ไปอย่างดีเยี่ยม และสภาพปัญหาที่มักจะพบบ่อย พบว่า เจ้าหน้าที่ที่ปฏิบัติงานประจำศาลเจ้ามีสภาพ ปัญหาที่มักจะพบบ่อย คือ นักท่องเที่ยวไม่เข้าใจในเรื่องของการแต่งกาย บุคคลช่วยศาลเจ้าแต่ละปีไม่ เพียงพอ และการประสานงานกับแบบปากต่อปากมิได้ประชุมหารือกัน และไม่มีการทำความเข้าใจความ เข้าใจที่ถูกต้องและการจัดทำประชาสัมพันธ์แบบ 3 ภาษา

5.2 วิถีชีวิตชาวบ้านรอบบริเวณศาลเจ้า

1) ความเป็นมาของชุมชนรอบบริเวณศาลเจ้า ซึ่งความเป็นมาของชุมชนรอบบริเวณศาลเจ้าส่วนใหญ่ คือ ชาวบ้านในชุมชน มีทั้งคนในท้องถิ่น และคนต่างถิ่น มาอาศัยเพื่อมาประกอบอาชีพในเขตอำเภอกลาง นับถือศาสนาพุทธ คริสต์ อิสลาม รวมถึงคนไทยเชื้อสายจีน เมื่อจำแนกเป็นสถานที่ สรุปได้ว่า ศาลเจ้า อี้หมเต็กกั้นไต่เต่ (ป่าสัก) โดยชาวบ้านในชุมชน มีทั้งคนในท้องถิ่น และคนต่างถิ่น มาอาศัยเพื่อมาประกอบอาชีพในเขตอำเภอกลาง นับถือศาสนาพุทธ คริสต์ อิสลาม รวมถึงคนไทยเชื้อสายจีน ศาลเจ้าหลิมไท่ซู่ (สามกอง) พบว่า ชุมชนแคว้นส่วนใหญ่เป็นคนจีน มีอาชีพค้าขาย ชาวบ้านที่มีความศรัทธาต่อองค์หลิมฮู้ไต้ซู่ มักไปบนบานขอพร ให้หายจาก โรคภัยไข้เจ็บ บางคนซื้อยาจากร้านยาจีน แล้วนำมาให้องค์หลิมฮู้ไต้ซู่ เสกยานั้นให้เป็นยาวิเศษ ซึ่งก็เป็นความเชื่อ ความศรัทธาของแต่ละบุคคล ศาลเจ้าอี้หมเต่าเรือ พบว่า ชาวบ้านในชุมชน มีทั้งคนในท้องถิ่น และคนต่างถิ่น มาอาศัยเพื่อมาประกอบอาชีพในเขตอำเภอกลาง นับถือศาสนาพุทธ คริสต์ อิสลาม รวมถึงคนไทยเชื้อสายจีน และอีก 20 คนจากต่างจังหวัดมาประกอบอาชีพในพื้นที่ มีทั้งคนไทยแท้ และ คนไทยเชื้อสายจีน ที่นับถือศาสนาพุทธ และ อิสลาม

2) การดำรงชีวิตของชาวบ้านบริเวณศาลเจ้า พบว่าส่วนใหญ่วิถีชีวิตคนในชุมชน อยู่ร่วมกัน มีการช่วยเหลือซึ่งกันและกัน ชุมชนส่วนใหญ่เป็นคนจีน มีอาชีพค้าขาย โดยชาวบ้านในพื้นที่มีความศรัทธาของศาลเจ้าร้อยละ 90 นับถือพระจีนที่ศาลเจ้า

3) เผยแพร่ความรู้ผ่านการท่องเที่ยวชุมชน ซึ่งอดีตจะเป็นการเผยแพร่จากผู้ที่มีความรู้ต่อคณะกรรมการแล้วต่อชาวบ้านโดยวิธีการเล่าสู่กันฟัง ปัจจุบันจะเป็นการเผยแพร่ความรู้ทางโซเชียลมีเดีย เช่น Facebook , Line , Internet ฯ และถ้าในอนาคต ผู้บริหารท้องถิ่น คณะกรรมการชาวบ้านในพื้นที่ และ ผู้ที่มีความรู้ด้านวัฒนธรรม จับมือร่วมกันเผยแพร่ความรู้ต่างๆที่เกี่ยวกับประเพณีถือศีลกินผัก จะสามารถนำนักท่องเที่ยวเข้ามาสู่ชุมชน และยังสามารถสร้างรายได้ให้กับชุมชนได้เยอะมาก ไม่ใช่แค่นักท่องเที่ยวในประเทศเท่านั้น ชาวต่างชาติก็สามารถมาเรียนรู้วิถีชีวิตของชาวบ้านที่มีต่อศาลเจ้าได้อีกมาก

4) ผลกระทบของการท่องเที่ยวศาลเจ้าต่อชุมชน พบว่า ช่วงเทศกาลต่าง ๆ อาจจะมีการใช้เสียงดัง เช่น การจุดประทัด การตีกลอง ส่งผลให้เกิดความรำคาญ สำหรับคนต่างถิ่นไม่เข้าใจประเพณี และขาดความศรัทธา ที่เข้ามาอาศัยบริเวณใกล้ศาลเจ้า นักท่องเที่ยวจำนวนมากไม่เข้าใจในการปฏิบัติตน ไม่แต่งชุดขาวเข้าไปในศาลเจ้า จึงต้องมีการชี้แนะ และประชาสัมพันธ์เพิ่มขึ้น ซึ่งหากจะไม่อยากให้มีผลกระทบชุมชนต้องสามัคคีกัน และทำความเข้าใจกับชาวบ้านที่นับถือศาสนาอื่น ๆ ให้เข้าใจในวิถีประเพณีถือศีลกินผัก

4.3 แนวทางการส่งเสริมการท่องเที่ยวของศาลเจ้า

1) แนวคิดเกี่ยวกับส่งเสริมการรณรงค์อนุรักษ์ ป้องกัน แก้ไข ฟื้นฟู ทรัพยากรการท่องเที่ยวภายในศาลเจ้าให้มีประสิทธิภาพ คือการบูรณะไม่ให้ศาลเจ้ามีสภาพเสื่อมโทรม ป้องกันควบคุมพฤติกรรมของนักท่องเที่ยว เพื่อไม่ให้เกิดความเสื่อมศรัทธา มีที่จอดรถให้เพียงพอ เพราะศาลเจ้าสร้างในที่ดินส่วนบุคคล แต่มอบให้ใช้เป็นของชุมชน มีป้ายข้อความอธิบายตามจุด แต่ไม่มีบริการที่พัก อาหาร และเครื่องดื่มให้บริการ

2) แนวทางการส่งเสริมพัฒนาพื้นที่ที่ใช้สำหรับกำจัดสิ่งปฏิกูลอย่างถูกสุขลักษณะ โดยที่ได้รับความร่วมมือจากหน่วยงานภาครัฐที่เกี่ยวข้อง มีเจ้าหน้าที่มาให้คำแนะนำ ให้ความรู้เกี่ยวกับการกำจัดสิ่งปฏิกูล/ขยะมูลฝอยทั่วไป ที่ถูกวิธี และไม่ส่งผลกระทบต่อชุมชน ก่อนการเริ่มงาน ก็นักศึกษาได้รับความช่วยเหลือจากสาธารณสุข อบรมการทำครัวอย่างสะอาด ให้กับแม่ครัว และผู้ที่เกี่ยวข้อง และจัดตารางการดูแลสิ่งปฏิกูลในศาลเจ้าแบบ 3 เดือน/ครั้ง และถ้าอยู่ในช่วงงานควรจัดทำ cleaning day ก่อนวันจัดงานและหลังจัดงาน เพื่อความสะอาดภายในศาลเจ้า

3) ปัญหาอุปสรรค ในการส่งเสริมพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวภายในศาลเจ้า คือ มีการพัฒนาการบูรณะศาลเจ้า ให้ความสมบูรณ์ คงไว้ซึ่งให้มีความสะอาด สวยงาม น่าศรัทธา รวมถึงการปรับภูมิทัศน์ให้สวยงาม ถือเป็นสถานที่ ที่เป็นศูนย์กลาง ยึดเหนี่ยวจิตใจของคนในชุมชน ศาลเจ้าขาดบุคลากรการแนะนำการปฏิบัติตนเมื่อเข้ามาในศาลเจ้าฯ ทำให้นักท่องเที่ยวปฏิบัติตนหลายอย่างที่ไม่ถูกต้อง ดังนั้นจึงจำเป็นต้องขอจิตอาสาเข้ามาช่วยงานที่ศาลเจ้า

4) กิจกรรมการท่องเที่ยวของศาลเจ้าที่เกิดขึ้นมีความหลากหลายและเหมาะสม และข้อเสนอแนะเกี่ยวกับกิจกรรมที่จัดไว้ คือ กิจกรรมของศาลเจ้าส่วนหลักๆคือพิธีกรรมในศาลเจ้า เช่น การอาบน้ำร้อน การไต่บันไดมิด การลอดบ่วงไฟ การลุยกระเบื้องแหลมคม และการลุยไฟ

5) งบประมาณสนับสนุนการพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวของศาลเจ้า ทั้งหน่วยงานภาครัฐและเอกชน โดยที่ศาลเจ้า เคยของบประมาณสนับสนุนการพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวของศาลเจ้า ทั้งหน่วยงานภาครัฐและเอกชน และขอรับการสนับสนุนจากโรงแรม บริษัทห้างร้านต่าง ๆ เป็นการสนับสนุนสิ่งของ ข้าว ผัก และเงินสดจากเทศบาล หรือ อบจ. สนับสนุนเรื่องงบประมาณการบูรณะศาลเจ้าและพื้นที่โดยรอบให้สวยงาม สนับสนุนการจัดจุดเช็คอินหรือแลนด์มาร์คที่สำคัญของชุมชนและศาลเจ้า และสนับสนุนมิให้ทุจริตในงบประมาณ ถ้างบประมาณเหลือควรจัดสร้างความรู้ในการประกอบอาชีพในงานๆ เพื่อลดการขายอาหารซ้ำกันไปมา เช่น ของทอด ฯ

6) การจัดทำคู่มือพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวภายในศาลเจ้า ซึ่งมีการจัดทำแบบลักษณะโบรชัวร์ หรือเอกสาร แผ่นพับ บอกถึงแนวทางการปฏิบัติตน ความรู้ด้านวัฒนธรรม ความรู้ทางการประชาสัมพันธ์ ความรู้ด้านกราฟิก ความรู้ทางการตลาด เป็นต้น ส่วนการให้มีบริการสิ่งอำนวยความสะดวกทุกอย่างในการเดินทางเข้ามาในศาลเจ้า โดยมีที่จอดรถ ไม่เพียงพอ เพราะศาลเจ้าสร้างในที่ดินส่วนบุคคล แต่มอบให้ใช้เป็นของชุมชน มีป้ายข้อความอธิบายตามจุด แต่ไม่มีบริการที่พัก

อาหาร และเครื่องดื่ม ไม่มีการติดตั้งป้ายบอกทางเข้าหรือป้ายให้ความรู้ และระบบอินเทอร์เน็ตให้ใช้ฟรีตลอดในงานฯ โดย 3BB เป็นผู้รับผิดชอบดำเนินการโดยไม่มีค่าใช้จ่าย ส่วนการให้บริการที่พัก โดยที่ชุมชนในพื้นที่ มีทั้ง โฮมสเตย์ และอพาร์ทเมนท์ให้นักท่องเที่ยวเข้าพักได้อย่างสะดวกสบาย สะอาด และอยู่ใกล้ศาลเจ้าฯ และในช่วงงานฯ ทางศาลเจ้ามีอาหารเจที่ถูกหลักอนามัยให้บริการตลอดงานแบบ บุฟเฟ่ต์

7) ความพร้อมของการบริการแก่นักท่องเที่ยวทั้งอุปการณ์ในการดำเนินกิจกรรม ในการท่องเที่ยวภายในศาลเจ้า พบว่าไม่เพียงพอ เพราะศาลเจ้าจะมีคณะกรรมการส่วนใหญ่เป็นชาวบ้านในชุมชน ทำให้ยากในการบริหารจัดการ ควรจัดให้มีการอบรมการบริการนักท่องเที่ยวโดยเริ่มต้นที่ปรับทัศนคติของคนเก่าแก่เป็นเบื้องต้น โดยภาพรวมถือว่ามีความประสิทธิในการรับนักท่องเที่ยวเข้ามาชมและศึกษาความรู้ภายในศาลเจ้า แต่ยังคงขาดสื่อประชาสัมพันธ์และบุคลากรที่ให้ความรู้แก่นักท่องเที่ยว และการรักษาความปลอดภัยให้นักท่องเที่ยวที่เดินทางเข้าในศาลเจ้า คือศาลเจ้ามีความปลอดภัย เนื่องจากได้รับการแนะนำข้อควรปฏิบัติจากผู้ดูแลศาลเจ้า แต่ไม่มีเจ้าหน้าที่เฝ้าตลอดเวลา เนื่องจากเป็นศาลเจ้าขนาดเล็ก และในวันปกติไม่ค่อยมีนักท่องเที่ยวแวะมาไหว้พระ แต่ควรติดตั้งกล้องวงจรตามจุดเสี่ยงภายในศาลเจ้า เช่น ทางเข้าห้องน้ำ ทางขึ้นชั้น 2 ศาลเจ้า ด้านหน้าและหลังศาลเจ้า ที่จอดรถภายในวัด

8) การส่งเสริมพัฒนาการโฆษณาประชาสัมพันธ์การท่องเที่ยวศาลเจ้า พบว่า การโฆษณาประชาสัมพันธ์การท่องเที่ยว ไม่ค่อยทั่วถึง เนื่องจากการประชาสัมพันธ์ส่วนกลางของ ททท. จังหวัดเลือกประชาสัมพันธ์เฉพาะศาลเจ้าใหญ่ ๆ ควรจะประชาสัมพันธ์ศาลเจ้าที่ขึ้นทะเบียนถูกต้องด้วยเช่นเดียวกัน ขาดงบประมาณ เพราะเป็นองค์กรที่รวมตัวกันขึ้น เว้นแต่ต้องให้ชุมชน หรือบริษัท ห้างร้าน ตลอดจน หน่วยงานราชการร่วมกันช่วยประชาสัมพันธ์ จังหวัดเลือกประชาสัมพันธ์เฉพาะศาลเจ้าใหญ่ ๆ ควรจะประชาสัมพันธ์ศาลเจ้าที่ขึ้นทะเบียนถูกต้อง ด้วยเช่นเดียวกัน และชุมชนมีแนวทางในการส่งเสริมการตลาดท่องเที่ยว คือ ชุมชนจะช่วยกันดูแล รักษาความสะอาด บุรณะซ่อมแซมให้ศาลเจ้ามีความสวยงาม สมบูรณ์ อยู่เสมอ ส่งเสริมการค้าขาย อาหารเจ และคนในชุมชนต้องสามัคคีกัน และเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่กัน การจัดทำคู่มือด้านการท่องเที่ยวและจัดตั้งจุดประชาสัมพันธ์เกี่ยวกับแหล่งท่องเที่ยวของชุมชน โดยที่จะจัดทำเฉพาะช่วงมีเทศกาล เนื่องจากเป็นศาลเจ้าขนาดเล็กมีงบประมาณจำกัด ใช้วิธีการแบบปากต่อปากหรือแผ่นพับ แนวคิดที่จะส่งเสริมพัฒนาการโฆษณาประชาสัมพันธ์ให้มีช่องทางการรับข้อมูลที่หลากหลาย พบว่า ศาลเจ้าคิดแต่ขาดงบประมาณ แต่บางศาลเจ้ามีการสร้างเพจของศาลเจ้าเอง และการส่งเสริมการขายร่วมกับธุรกิจเอกชน และผู้ประกอบการภายนอก พบว่ามีบ้างบางส่วน

5.2 อภิปรายผล

จากการศึกษาการพัฒนาการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรม กรณีศึกษา ประเพณีกินผักและไหว้พระศาลเจ้า จังหวัดภูเก็ต ซึ่งนักท่องเที่ยวส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง มีสถานภาพโสด มีอาชีพประกอบธุรกิจส่วนตัว มีรายได้เฉลี่ยต่อเดือน 10,001-20,000 บาท มีการศึกษาต่ำกว่าปริญญาตรี และส่วนใหญ่อาศัยอยู่ที่ภาคเหนือ มีความถี่ในการเดินทางมาท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมของเทศกาลถือศีลกินผักและไหว้พระศาลเจ้า จังหวัดภูเก็ต คือ มากกว่า 3 ครั้ง ระยะเวลาที่ใช้ในการท่องเที่ยว น้อยกว่า 5 วัน การใช้จ่ายในการท่องเที่ยว น้อยกว่า 10,000 บาท ช่วงเวลาในการเดินทางท่องเที่ยว คือ วันหยุดพักผ่อนประจำปี วัตถุประสงค์ในการเดินทางท่องเที่ยว เพื่อศึกษาวัฒนธรรมประเพณี วิถีชีวิต สื่อที่ได้รับข้อมูลเกี่ยวกับเทศกาลถือศีลกินผักและไหว้พระศาลเจ้า จังหวัดภูเก็ต คือ สื่อออนไลน์ซึ่งสามารถสรุปและอภิปรายผลได้ ดังนี้

1. ปัจจัยที่ส่งผลต่อการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมของเทศกาลถือศีลกินผักและไหว้พระศาลเจ้า จังหวัดภูเก็ต ภาพรวมอยู่ในระดับมาก มีคะแนนเฉลี่ย 3.85 เมื่อพิจารณารายด้านลำดับแรกคือ ด้านสถานที่ในส่วนของศาลเจ้าในจังหวัดภูเก็ต มีชื่อเสียงโด่งดัง รองลงมาคือเหตุผลที่มุ่งใจในการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรม ในส่วนของต้องการร่วมเทศกาลถือศีลกินผักและไหว้พระศาลเจ้า จังหวัดภูเก็ต ด้านช่องทางการจัดจำหน่าย ในส่วนของการจัดงานมหกรรมในช่วงเทศกาลสำคัญ ด้านสาธารณูปโภค ในส่วนของภายในชุมชนมีการจัดการด้านพื้นที่อย่างเหมาะสม เช่น การพัฒนาแหล่งท่องเที่ยว การดูแลรักษาแหล่งท่องเที่ยว และด้านการให้บริการ ในส่วนของจัดให้มีเจ้าหน้าที่ไว้ติดต่อ-สอบถาม โดยที่นักท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมของเทศกาลถือศีลกินผักและไหว้พระศาลเจ้า จังหวัดภูเก็ตที่มีอายุที่ต่างกัน สถานภาพที่ต่างกัน อาชีพที่ต่างกัน รายได้เฉลี่ยต่อเดือนที่ต่างกัน การศึกษาที่ต่างกันและภูมิลำเนาที่ต่างกัน มีปัจจัยที่ส่งผลต่อการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมของเทศกาลถือศีลกินผัก และไหว้พระศาลเจ้า จังหวัดภูเก็ต แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และปัจจัยที่ส่งผลต่อการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมของเทศกาลถือศีลกินผัก และไหว้พระศาลเจ้า จังหวัดภูเก็ต มีความสัมพันธ์กับความถี่ในการเดินทางมาท่องเที่ยว มีความสัมพันธ์กับระยะเวลาที่ใช้ในการท่องเที่ยว มีความสัมพันธ์กับการใช้จ่ายในการท่องเที่ยว มีความสัมพันธ์กับวัตถุประสงค์ในการเดินทางท่องเที่ยวจังหวัดภูเก็ต และมีความสัมพันธ์กับสื่อที่ได้รับข้อมูลเกี่ยวกับเทศกาลถือศีลกินผักและไหว้พระศาลเจ้า จังหวัดภูเก็ต ที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ .05 ซึ่งสอดคล้องกับผลการศึกษาของชวลิต ตั้งสมบุญภักดี (2554) ได้ศึกษาเรื่อง การวิจัยการจัดการท่องเที่ยวทางวัฒนธรรมภายในตลาดเก่าบ้านแหลม จังหวัดเพชรบุรี ผลการศึกษาพบว่า การพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวทางวัฒนธรรมนั้น จำเป็นต้องมีองค์ประกอบหลัก 3 ประการ นั่นคือ (1) สิ่งดึงดูดใจ (2) สิ่งอำนวยความสะดวก (3) ความสะดวกในการเข้าถึง และองค์ประกอบสนับสนุน 2 ประการ คือ (1) แผนการท่องเที่ยวและอนุรักษ์ (2) จิตสำนึกและความร่วมมือของชุมชน และสอดคล้องกับผลการศึกษาของกฤษณพงศ์ ภูักกลาง (2554) ได้ศึกษาเรื่อง การจัดการท่องเที่ยวทางวัฒนธรรม ย่านคลองอ้อม จังหวัดนนทบุรี เป็นการวิจัย

เชิงคุณภาพ พบว่า ความสัมพันธ์ระหว่างชุมชนกับสิ่งแวดล้อมเปลี่ยนแปลงไปตามสภาพเศรษฐกิจ และสังคม ทรัพยากรทางวัฒนธรรมในย่านคลองอ้อม ได้รับผลจากการเปลี่ยนแปลงนั้นด้วยการ พัฒนาการท่องเที่ยวยังไม่ประสบความสำเร็จเท่าที่ควร และไม่ปรากฏรูปแบบการท่องเที่ยวที่ชุมชนมีส่วนร่วม แนวทางการจัดการทรัพยากรทางวัฒนธรรมที่น่าเสนอ มาจากการวิจัยแนวคิดและทฤษฎี การจัดการทรัพยากรทางวัฒนธรรม การพัฒนาวัฒนธรรมชุมชน ปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง การท่องเที่ยวอย่างยั่งยืน และการจัดการการท่องเที่ยวทางวัฒนธรรม และรูปแบบที่เหมาะสมในการ จัดการท่องเที่ยวทางวัฒนธรรม ย่านคลองอ้อม จังหวัดนนทบุรี คือ การจัดการท่องเที่ยวทาง วัฒนธรรมโดยชุมชน ด้วยกระบวนการที่เหมาะสมกับวิถีชีวิตและทรัพยากรที่ตนเองมีอยู่ ด้วย เป้าประสงค์หลักเพื่อปรับปรุงสภาพเศรษฐกิจ สังคม สิ่งแวดล้อม และวัฒนธรรมให้อยู่ในสภาวะที่ สมดุล

2. แนวทางการส่งเสริมการท่องเที่ยวของศาลเจ้า โดยการส่งเสริมการรณรงค์อนุรักษ์ ป้องกัน แก๊ซ ฟุ้งฟู ทรัพยากรการท่องเที่ยวภายในศาลเจ้าให้มีประสิทธิภาพ โดยการบูรณะไม่ให้ศาล เจ้ามีสภาพเสื่อมโทรม ป้องกันควบคุมพฤติกรรมของม้าทรง เพื่อไม่ให้เกิดความเสื่อมศรัทธา มีที่จอดรถ ให้เพียงพอ มีป้ายข้อความอธิบายตามจุด บูรณะไม่ให้ศาลเจ้ามีสภาพเสื่อมโทรม ป้องกันควบคุม พฤติกรรมของม้าทรง เพื่อไม่ให้เกิดความเสื่อมศรัทธาและต้องสร้างความเข้าใจในการอยู่ร่วมกันใน สังคม กับม้าทรง และคณะกรรมการ ส่วนแนวทางการส่งเสริมพัฒนาพื้นที่ที่ใช้สำหรับกำจัดสิ่งปฏิกูล อย่างถูกสุขลักษณะ โดยที่ได้รับความร่วมมือจากหน่วยงานภาครัฐที่เกี่ยวข้อง มีเจ้าหน้าที่มา ให้คำแนะนำ ให้ความรู้เกี่ยวกับการกำจัดสิ่งปฏิกูล/ขยะมูลฝอยทั่วไป ที่ถูกวิธี และไม่ส่งผลกระทบต่อ ชุมชน ก่อนการเริ่มงานกินผักศาลเจ้าได้รับความช่วยเหลือจากสาธารณสุข อบรมการทำครัวอย่าง สะอาด ให้กับแม่ครัว และผู้ที่เกี่ยวข้อง ได้รับความร่วมมือจากหน่วยงานภาครัฐที่เกี่ยวข้อง ส่วน ปัญหาอุปสรรค ในการส่งเสริมพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวภายในศาลเจ้า โดยมีการพัฒนาการบูรณะศาล เจ้า ให้มีความสมบูรณ์ คงไว้ซึ่งให้มีความสะอาด สวยงาม น่าศรัทธา รวมถึงการปรับภูมิทัศน์ให้ สวยงาม ถือเป็นสถานที่ ที่เป็นศูนย์กลาง ยึดเหนี่ยวจิตใจของคนในชุมชน และกิจกรรมการท่องเที่ยว ของศาลเจ้าที่เกิดขึ้นมีความหลากหลายและเหมาะสม และข้อเสนอแนะเกี่ยวกับกิจกรรมที่จัดไว้ คือ กิจกรรมของศาลเจ้าส่วนหลัก ๆ คือพิธีกรรมในศาลเจ้า เช่น การอาบน้ำร้อน การไต่บันไดมิด การ ลอดบ่วงไฟ การลุยกระบือแหลมคม และการลุยไฟ ส่วนงบประมาณสนับสนุนการพัฒนาแหล่ง ท่องเที่ยวของศาลเจ้า ทั้งหน่วยงานภาครัฐและเอกชน โดยที่ศาลเจ้า เคยของบประมาณสนับสนุนการ พัฒนาแหล่งท่องเที่ยวของศาลเจ้า ทั้งหน่วยงานภาครัฐและเอกชน และขอรับการสนับสนุนจาก โรงแรม บริษัทห้างร้านต่าง ๆ เป็นการสนับสนุนสิ่งของ ข้าว ผัก และเงินสดจากเทศบาล หรือ อบจ. สนับสนุนเรื่องงบประมาณการบูรณะศาลเจ้าและพื้นที่โดยรอบให้สวยงาม สนับสนุนการจัดจุดเช็คอิน หรือแลนด์มาร์คที่สำคัญของชุมชนและศาลเจ้า และสนับสนุนมิให้ทุจริตในงบประมาณ ถ้า

งบประมาณเหลือควรจัดสร้างความรู้ในการประกอบอาชีพในงานๆ เพื่อลดการขายอาหารซ้ำกันไปมา เช่น ของทอด ๆ มีการจัดทำคู่มือพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวภายในศาลเจ้า ซึ่งมีการจัดทำแบบลักษณะ โบร์ชัวร์ หรือเอกสาร แผ่นพับ บอกถึงแนวทางการปฏิบัติตน ความรู้ด้านวัฒนธรรม, ความรู้ทางการ ประชาสัมพันธ์ , ความรู้ด้านกราฟิก , ความรู้ทางด้านการตลาด เป็นต้น ส่วนการให้มีบริการสิ่งอำนวยความสะดวก สะดวกทุกอย่างในการเดินทางเข้ามาในศาลเจ้า โดยมีที่จอดรถ ไม่เพียงพอ เพราะศาลเจ้าสร้าง ในที่ดินส่วนบุคคล แต่มอบให้ใช้เป็นของชุมชน มีป้ายข้อความอธิบายตามจุด แต่ไม่มีบริการที่พัก อาหาร และเครื่องดื่ม ไม่มีการติดตั้งป้ายบอกทางเข้าหรือป้ายให้ความรู้ และระบบอินเทอร์เน็ตให้ใช้ ฟรีตลอดในงานๆ ส่วนการให้บริการที่พัก โดยที่ชุมชนในพื้นที่ มีทั้ง โฮมสเตย์ และที่พักรักให้ นักท่องเที่ยวเข้าพักได้อย่างสะดวกสบาย สะอาด และอยู่ใกล้ศาลเจ้าๆ และในช่วงงานๆ ทางศาลเจ้ามี อาหารเจที่ถูกหลักอนามัยให้บริการตลอดงาน มีความพร้อมของการบริการแก่นักท่องเที่ยวทั้งอุปกรณ์ ในการดำเนินกิจกรรม ในการท่องเที่ยวภายในศาลเจ้า พบว่าไม่เพียงพอ เพราะศาลเจ้าจะมี คณะกรรมการส่วนใหญ่เป็นชาวบ้านในชุมชน ทำให้ยากในการบริหารจัดการ ควรจัดให้มีการอบรม การบริการนักท่องเที่ยวโดยเริ่มต้นที่ ปรับทัศนคติของคนเก่าแก่เป็นเบื้องต้น โดยภาพรวมถือว่ามี ความประสิทธิในการรับนักท่องเที่ยวเข้ามาชมและศึกษาความรู้ภายในศาลเจ้า แต่ยังขาดสื่อ ประชาสัมพันธ์และบุคลากรที่ให้ความรู้แก่นักท่องเที่ยว และการรักษาความปลอดภัยให้แก่ นักท่องเที่ยวที่เดินทางเข้าในศาลเจ้า คือศาลเจ้ามีความปลอดภัย เนื่องจากได้รับการแนะนำข้อควร ปฏิบัติจากผู้ดูแลศาลเจ้า แต่ไม่มีเจ้าหน้าที่เฝ้าตลอดเวลา และมีการส่งเสริมพัฒนาการโฆษณา ประชาสัมพันธ์การท่องเที่ยวศาลเจ้า พบว่า การโฆษณาประชาสัมพันธ์การท่องเที่ยว ไม่ค่อยทั่วถึง โดยจังหวัดเลือกประชาสัมพันธ์เฉพาะศาลเจ้าใหญ่ ๆ ควรจะประชาสัมพันธ์ศาลเจ้าที่ขึ้นทะเบียน ถูกต้อง ด้วยเช่นเดียวกัน ขาดงบประมาณ เพราะเป็นองค์กรที่รวมตัวกันขึ้น เว้นแต่ต้องให้ชุมชน หรือ บริษัทห้างร้านตลอดชน หน่วยราชการร่วมกันช่วยประชาสัมพันธ์ จังหวัดเลือกประชาสัมพันธ์เฉพาะ ศาลเจ้าใหญ่ ๆ ควรจะประชาสัมพันธ์ศาลเจ้าที่ขึ้นทะเบียนถูกต้อง ด้วยเช่นเดียวกัน และชุมชนมี แนวทางในการส่งเสริมการตลาดท่องเที่ยว คือ ชุมชนจะช่วยกันดูแล รักษาความสะอาด บูรณะ ซ่อมแซมให้ศาลเจ้ามีความสวยงาม สมบูรณ์ อยู่เสมอ ส่งเสริมการค้าขาย อาหารเจ และคนในชุมชน ต้องสามัคคีกัน และเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่กัน การจัดทำคู่มือด้านการท่องเที่ยวและจัดตั้งจุดประชาสัมพันธ์ เกี่ยวกับแหล่งท่องเที่ยวของชุมชน โดยที่จะจัดทำเฉพาะช่วงมีเทศกาล เนื่องจากเป็นศาลเจ้าขนาดเล็ก มีงบประมาณจำกัด ใช้วิธีการแบบปากต่อปากหรือแผ่นพับ เป็นต้น

5.3 ข้อเสนอแนะ

จากผลการศึกษาวิจัยเรื่องการพัฒนาการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรม กรณีศึกษา ประเพณีกิน ผักและไหว้พระศาลเจ้า จังหวัดภูเก็ต มีประเด็นที่จะเสนอแนะดังนี้

5.3.1 ข้อเสนอแนะในการนำผลวิจัยไปใช้

5.3.1.1 ผู้บริหารท้องถิ่น คณะกรรมการ ชาวบ้านในพื้นที่ เจ้าหน้าที่ที่ดูแลศาลเจ้าฯ และ ผู้ที่มีความรู้ด้านวัฒนธรรม จับมือร่วมกันเผยแพร่ความรู้ต่างๆที่เกี่ยวกับประเพณีถือศีลกินผัก จะสามารถนำนักท่องเที่ยวเข้ามาสู่ชุมชน และยังสามารถสร้างรายได้ให้กับชุมชน และชาวต่างชาติก็สามารถมาเรียนรู้วิถีชีวิตของชาวบ้านที่มีต่อศาลเจ้าได้

5.3.1.2 ความพร้อมของการบริการแก่นักท่องเที่ยว ในการท่องเที่ยวภายในศาลเจ้า พบว่าไม่เพียงพอ เพราะศาลเจ้าจะมีคณะกรรมการส่วนใหญ่เป็นชาวบ้านในชุมชน ทำให้ยากในการบริหารจัดการ ควรจัดให้มีการอบรมการบริการนักท่องเที่ยว

5.3.1.3 สื่อประชาสัมพันธ์และบุคลากรที่ให้ความรู้แก่นักท่องเที่ยว การแนะนำข้อควรปฏิบัติจากผู้ดูแลศาลเจ้า ตลอดจน ประชาสัมพันธ์ด้าน กิจกรรมของศาลเจ้า พิธีกรรมในศาลเจ้า เช่น การอาบน้ำร้อน การไต่บันไดมิด การลอดบ่วงไฟ การลุยกระเบื้องแหลมคม และการลุยไฟ

5.3.1.4 งบประมาณสนับสนุนการพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวของศาลเจ้า ทั้งหน่วยงานภาครัฐและเอกชน โดยที่ศาลเจ้า ฯ

5.3.1.5 การจัดทำคู่มือพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวภายในศาลเจ้า ซึ่งมีการจัดทำแบบ ลักษณะ โบรชัวร์ หรือเอกสาร แผ่นพับ บอกถึงแนวทางการปฏิบัติตน ความรู้ด้านวัฒนธรรม ความรู้ทางการประชาสัมพันธ์ ความรู้ด้านกราฟิก ความรู้ทางการตลาด เป็นต้น ส่วนการให้มีบริการสิ่งอำนวยความสะดวกทุกอย่างในการเดินทางเข้ามาในศาลเจ้า โดยมีที่จอดรถ ไม่เพียงพอ เพราะศาลเจ้าสร้างในที่ดินส่วนบุคคล แต่มอบให้ใช้เป็นของชุมชน มีป้ายข้อความอธิบายตามจุด แต่ไม่มีบริการที่

5.3.2 ข้อเสนอแนะในการทำวิจัยครั้งต่อไป

ควรศึกษามุ่งประเด็น การขยายการท่องเที่ยวของท้องถิ่นที่มีทรัพยากรอยู่แล้ว เช่น แนวทางการจัดการท่องเที่ยวเชิงสุขภาพ การท่องเที่ยว

บรรณานุกรม

- กนกอร รัตนอุดมสวัสดิ์ (2545). การจัดการการท่องเที่ยวโดยชุมชนอย่างยั่งยืน ศึกษากรณี: บ้านวังน้ำมอก อำเภอศรีเชียงใหม่ จังหวัดหนองคาย. วิทยานิพนธ์ปริญญาสังคมสงเคราะห์ศาสตรมหาบัณฑิต คณะสังคมสงเคราะห์ศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.
- กรมการพัฒนาชุมชน. (2549). การสร้างเครือข่ายเพื่อการพัฒนา แปลโดย ขนิษฐา กาญจนรังษีนนท์. สืบค้นที่ [http : //www.nrtc.thaigov.net/net.doc](http://www.nrtc.thaigov.net/net.doc).
- กรวรรณ สังขกร. (2552). แนวคิดเศรษฐกิจพอเพียงกับการท่องเที่ยวชุมชน. เชียงใหม่ : สถาบันวิจัยสังคม มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.
- กระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา. (2550). คู่มือเครือข่ายการท่องเที่ยวโดยชุมชน สำนักพัฒนาแหล่งท่องเที่ยว. กรุงเทพฯ: บริษัท ศรีเมืองการพิมพ์.
- กฤษณพงศ์ ภูกลาง (2554). การจัดการท่องเที่ยวทางวัฒนธรรมย่านคลองอ้อม จังหวัดนนทบุรี การจัดการท่องเที่ยวทางวัฒนธรรมย่านคลองอ้อม จังหวัดนนทบุรี. กรุงเทพฯ.
- กองธรรมศาสตร์และการเมือง. (2551) อักษรานุกรมภูมิศาสตร์ไทย. ฉบับราชบัณฑิตยสถาน.
- แก้ว นิมะเริง (2550). ปัจจัยที่มีผลต่อการมีส่วนร่วมของสมาชิกองค์กรสตรีในการพัฒนาชุมชนในจังหวัดลพบุรี. กรุงเทพฯ: วิทยานิพนธ์ปริญญาศิลปศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาพัฒนาสังคม บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.
- จิรายุ ทองเขาอ่อน. (2557). การมีส่วนร่วมของเกษตรกรในการอนุรักษ์ทรัพยากรน้ำเพื่อการเกษตรในจังหวัดลำพูน. การค้นคว้าแบบอิสระปริญญาวิทยาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาส่งเสริมการเกษตร บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.
- จุฑามาศ คงสวัสดิ์. (2550). การศึกษาแนวทางการส่งเสริมการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมจังหวัดนครปฐม. นครปฐม: ภาควิชาพื้นฐานทางการศึกษา มหาวิทยาลัยศิลปากร.
- จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.(2554). หลักสูตรศิลปศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการจัดการทางวัฒนธรรม, จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 12)
- เจิมศักดิ์ ปิ่นทอง. (2547). การมีส่วนร่วมของประชาชนในการพัฒนา. กรุงเทพฯ: ศักสภา การพิมพ์.

- ฉลองศรี พิมพ์สมพงศ์ (2554). การวางแผนและพัฒนาตลาดการท่องเที่ยว. พิมพ์ครั้งที่ 4. กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.
- ชนัญ วังษ์วิภาค และคณะ. (2557). การจัดการทรัพยากรทางวัฒนธรรมเพื่อการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืน. กรุงเทพฯ: คณะโบราณคดี มหาวิทยาลัยศิลปากร.
- ชวลิต ตั้งสมบรมกิตติ. (2554). การศึกษาการจัดการการท่องเที่ยวทางวัฒนธรรมภายในตลาดเก่าบ้านแหลม จังหวัดเพชรบุรี. วิทยานิพนธ์มหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยศิลปากร.
- ชูสิทธิ์ ชูชาติ. (2542). อุตสาหกรรมการท่องเที่ยว โปรแกรมอุตสาหกรรมการท่องเที่ยว. เชียงใหม่: คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ สถาบันราชภัฏเชียงใหม่.
- ดุษฎี ชุมสาย (2545). ปฐมบทแห่งวิชาการท่องเที่ยว. กรุงเทพฯ: ไทยวัฒนาพานิช.
- ทิพวรรณ พุ่มมณี. (2550). อุตสาหกรรมการท่องเที่ยว. พิมพ์ครั้งที่ 4 กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์มหาวิทยาลัยรามคำแหง.
- ธนภฤต สังข์เฉย. (2550). อุตสาหกรรมการท่องเที่ยวและการบริการ. นครปฐม: มหาวิทยาลัยศิลปากร.
- นเรศ สงเคราะห์สุข. (2551). จากแนวคิดสู่การปฏิบัติ. สำนักงานโครงการพัฒนาที่สูงไทย-เยอรมัน. เชียงใหม่.
- นิคม จารุมณี. (2554) การท่องเที่ยวและการจัดการอุตสาหกรรมท่องเที่ยว. กรุงเทพฯ: โอเดียนสโตร์.
- นิตา ชัชกุล. (2550). อุตสาหกรรมการท่องเที่ยว. กรุงเทพฯ: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- บุญพา คำวิเศษณ์. (2553) การศึกษาอัตลักษณ์เมืองภูเก็ตที่จูงใจให้เกิดการใช้จ่ายในกลุ่มนักท่องเที่ยว. สาขาอุตสาหกรรมท่องเที่ยว คณะบริหารธุรกิจ มหาวิทยาลัยราชพฤกษ์ นนทบุรี.
- บุญเลิศ จิตตั้งวัฒนา. (2548). อุตสาหกรรมการท่องเที่ยว. กรุงเทพฯ: ศูนย์วิชาการท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย.
- ประเวศ วะสี (2542). การปฏิรูปการเรียนรู้: ยุทธศาสตร์สู่ความสำเร็จ การศึกษาไทย. กรุงเทพฯ: คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- ปรีชา แดงโรจน. (2544). อุตสาหกรรมท่องเที่ยวสู่ศตวรรษที่ 21. กรุงเทพฯ: ไฟว แอนด โพร ฟรีนดิ่ง.
- พระมหาสุทิตย์ อากาศโร (2548). “รูปแบบการพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวประเภทวัดในกรุงเทพมหานคร,” ใน พระพุทธศาสนากับการแก้วิกฤติการณ์ของโลก. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์มหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย.

- พิฑูร สตราภัย. (2559). การมีส่วนร่วมของสตรีทางด้านการเกษตร ศึกษาเฉพาะกรณีสตรีในโครงการกระจายการผลิตชลประทานราษฎร์ภาคเหนือ โครงการย่อยแม่คำปอง จังหวัดแพร่. วิทยานิพนธ์ปริญญาวิทยาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาส่งเสริมการเกษตร บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.
- ไพฑูรย์ พงศบุตร และ วิลาสวงศ์ พงศบุตร. (2542). คู่มือการอบรมมัคคุเทศก์. กรุงเทพฯ: ศูนย์การศึกษาต่อเนื่องแห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ไพโรจน์ สุขสัมฤทธิ์. (2551). “การมีส่วนร่วมของประชาชนในการพัฒนาชนบท,”. วารสารพัฒนาชุมชน, 31(5) : 24-30.
- มิ่งสรรพ์ ขาวสะอาด. (2555). รายงานหลักโครงการจัดทำรูปแบบหลักการมีส่วนร่วมของผู้มีส่วนได้ส่วนเสียในการจัดทำนโยบายแบบมาตรฐาน กฎหมาย หลักเกณฑ์และแนวทางปฏิบัติในการบริหารจัดการ ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม. เชียงใหม่: สถาบันวิจัยสังคม มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.
- มิศรา สามารถ (2553). การมีส่วนร่วมของชุมชนท้องถิ่นในการบริการจัดการการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ. กรุงเทพฯ: สถาบันดำรงราชานุภาพ สำนักงานปลัดกระทรวงมหาดไทย.
- ยุวัฒน์ วุฒิเมธี (2556). หลักการพัฒนาชุมชนและการพัฒนาชนบท. กรุงเทพฯ : ส.ส.น.ไทย อนุเคราะห์ไทย (ผู้แต่ง).
- ราณี อลิชัยกุล (2549). เอกสารชุดฝึกอบรมทางไกล หลักสูตรการจัดการการท่องเที่ยวชุมชนอย่างยั่งยืน. นนทบุรี : มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช.
- ลัดดา ศรีอัมพรเอกกุล และ ชีระวัฒน์ จันทิก (2561). การท่องเที่ยวคุณภาพเพื่อนักท่องเที่ยวผู้สูงอายุ. วารสารมนุษยศาสตร์ และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชพฤกษ์ 4(1): 21- 29
- ศิริ ฮามสุโพธิ์. (2543). ประชากรกับการพัฒนาคุณภาพชีวิต. กรุงเทพฯ: โอ.เอส.พรินติ้ง เฮาส์.
- ศุภย์วิชัยป่าไม้. (2541). การประยุกต์ช่วงชั้นโอกาสด้านนันทนาการในการจัดการพื้นที่กางเต็นท์ในอุทยานแห่งชาติแก่งกระจาน. วารสารวนศาสตร์ 31 (3) : 65-74
- เศรษฐวิรัฐ คงกะพันธ์. (2557) พฤติกรรมเปิดรับสื่อที่ส่งผลต่อรูปแบบการดำเนินชีวิตของผู้สูงอายุจังหวัดภูเก็ต. ภูเก็ต: มหาวิทยาลัยราชพฤกษ์ ศูนย์ภูเก็ต.
- สถาบันวิจัยวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีแห่งประเทศไทย (2542). การวางแผนและพัฒนาตลาดการท่องเที่ยว. กรุงเทพฯ :
- สมเกียรติ กาตีบ. (2551). การมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดการป้องกันและควบคุมไฟป่าในพื้นที่ป่าสงวนแห่งชาติ: กรณีศึกษา ตำบลอ่างทอง อำเภอเชียงคำ จังหวัดพะเยา. การค้นคว้าแบบอิสระปริญญาศิลปศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการจัดการมนุษย์กับสิ่งแวดล้อม บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.

- สมพันธ์ เตชะอธิก และคณะ (2549). **การพัฒนาความเข้มแข็งขององค์กรชาวบ้าน**. สถาบันวิจัยและพัฒนามหาวิทยาลัยขอนแก่น. เจริญวิทย์การพิมพ์.
- สร้อยสวัสดิ์ อาสาสรรพกิจ (2552). **การศึกษาเพื่อหาปัจจัยในการกำหนดความพร้อมของผู้ประกอบการธุรกิจนำเที่ยวเชิงนิเวศในภาคเหนือตอนบน**. วิทยานิพนธ์ปริญญาศิลปศาสตรมหาบัณฑิต. สาขาวิชาการจัดการมนุษย์กับสิ่งแวดล้อม บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.
- สายันต์ ไพรชาญจิตร. (2554). **โบราณคดีเครื่องถ้วยในสยาม : แหล่งเตาล้านนาและสุพรรณบุรี**. กรุงเทพฯ: อมรินทร์พริ้นติ้งแอนด์พับลิชชิ่ง.
- สุมน อมรวิวัฒน์ (2550). **กระบวนการเรียนรู้จากแหล่งเรียนรู้ในชุมชนและธรรมชาติ**. กรุงเทพฯ: สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ.
- เสริมศักดิ์ วิสาลาภรณ์. (2545). **พฤติกรรมทางการศึกษา**. พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพฯ: ไทยวัฒนาพานิชย์.
- อโนทัย เพียรคงชล. (2550). **ความต้องการในการมีส่วนร่วมของประชาชนท้องถิ่นต่อกิจกรรมการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ของพื้นที่อุทยานแห่งชาติแจ้ซ้อน อำเภอเมืองน่าน จังหวัดลำปาง**. วิทยานิพนธ์ปริญญาวิทยาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาบริหารการเกษตรและป่าไม้.
- อภิญา บัวสรวง. (2554). **ปัจจัยที่ส่งผลต่อความผูกพันต่อองค์กรของพนักงานมหาวิทยาลัยตำแหน่งวิชาการ**. มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์, วารสารศึกษาศาสตร์ 22(3) : 22.
- Gagne, Robert. (1965). **Learning and the educational process..** In J. D. Krumboltz, (Ed.)
- Likert, R. (1886). "A technique for the measurement of attitudes" **Archives of Psychology** 140: 1-55.
- Sala Mills. (1990). **Discourses of difference. An analysis of women's travel writing and colonialism**. London and New York

ภาคผนวก

แบบสอบถาม
การพัฒนาการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรม ทัศนศึกษา ประเพณีกินผัก
และไหว้พระศาลเจ้า จังหวัดภูเก็ต

คำชี้แจง

แบบสอบถามฉบับนี้ เป็นคำถามเกี่ยวกับพฤติกรรมการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมของเทศกาลถือศีลกินผักและไหว้พระศาลเจ้า จังหวัดภูเก็ต ของนักท่องเที่ยวชาวไทย และศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมของเทศกาลถือศีลกินผักและไหว้พระศาลเจ้า จังหวัดภูเก็ต

กรุณาตอบทุกข้อคำถามตามสภาพที่เป็นจริงที่สุด ทั้งนี้เพื่อจะได้ข้อมูลที่สมบูรณ์ ทำให้ผลงานวิจัยมีความน่าเชื่อถือได้ โดยผลการวิจัยจะเป็นประโยชน์ในการปรับปรุงและพัฒนาการจัดการท่องเที่ยว ต่อไป

ขอขอบพระคุณในความร่วมมือในการตอบแบบสอบถามนี้

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

คำชี้แจง กรุณาขีดเครื่องหมาย ✓ ลงในช่อง ที่ตรงกับความเป็นจริงมากที่สุด

1. เพศ

1) ชาย 2) หญิง

2. อายุ

น้อยกว่า 20 ปี 21-30 ปี
 31-40 ปี 41-50 ปี
 51 ปีขึ้นไป

3. สถานภาพ

โสด สมรส
 หย่าร้าง

4. อาชีพ

รับราชการ / รัฐวิสาหกิจ ประกอบธุรกิจส่วนตัว / ค้าขาย

☐ งานบริษัท / เอกชน	☐ นักเรียน / นักศึกษา
☐ เกษตรกร	☐ อื่น ๆ (โปรดระบุ).....

5. รายได้เฉลี่ยต่อเดือน

☐ ต่ำกว่า 10,000 บาท/เดือน	☐ 10,001 – 20,000 บาท/เดือน
☐ 20,001 – 30,000 บาท/เดือน	☐ 30,001 บาท ขึ้นไป

6. ระดับการศึกษา

☐ ต่ำกว่าปริญญาตรี	☐ ระดับปริญญาตรี
☐ สูงกว่าปริญญาตรี	

7. ภูมิลำเนา

☐ กรุงเทพฯ	☐ ปริมณฑล
☐ ภาคเหนือ	☐ ภาคกลาง
☐ ภาคใต้	☐ ภาคตะวันออก
☐ ภาคตะวันตก	☐ ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

ส่วนที่ 2 พฤติกรรมการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมของเทศกาลถือศีลกินผักและไหว้พระศาลเจ้า จังหวัดภูเก็ต ของนักท่องเที่ยวชาวไทย

คำชี้แจง กรุณาทำเครื่องหมาย ✓ ลงใน ตามความเป็นจริง โดยพิจารณาเลือกเพียงคำตอบเดียว หรือเติมคำในช่องว่าง ให้ตรงกับความเป็นจริงมากที่สุด

1. ท่านเดินทางมาท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมของเทศกาลถือศีลกินผักและไหว้พระศาลเจ้า จังหวัดภูเก็ต

เป็นจำนวนกี่ครั้ง

☐ 1 ครั้ง	☐ 2 ครั้ง
☐ 3 ครั้ง	☐ มากกว่า 3 ครั้ง

2. ท่านใช้ระยะเวลาในการท่องเที่ยวในสาธารณรัฐเกาหลี ประมาณกี่วัน

☐ น้อยกว่า 5 วัน	☐ 5 - 10 วัน
☐ มากกว่า 10 วัน	

3. ในการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมของเทศกาลถือศีลกินผักและไหว้พระศาลเจ้า จังหวัดภูเก็ต ท่านใช้จ่ายเงินทั้งหมดเป็นจำนวนเท่าไร

- น้อยกว่า 10,000 บาท 10,000 - 20,000 บาท
 มากกว่า 20,000 บาท

4. ท่านใช้เวลาช่วงใด ในการเดินทางท่องเที่ยว

- 1) วันหยุดพักผ่อนประจำปี 2) วันหยุดสุดสัปดาห์
 3) วันหยุดนักขัตฤกษ์ 4) วันปิดภาคเรียน

5. วัตถุประสงค์ในการเดินทางท่องเที่ยวจังหวัดภูเก็ต

- เพื่อการพักผ่อน เพื่อความบันเทิง
 เพื่อศึกษาวัฒนธรรมประเพณี วิถีชีวิต เพื่อเยี่ยมญาติ / เพื่อน
 เพื่อประชุมสัมมนา เพื่อธุรกิจส่วนตัว
 เพื่อการศึกษา
 เพื่อร่วมเทศกาลถือศีลกินผักและไหว้พระศาลเจ้า จังหวัดภูเก็ต

6. ท่านได้รับข้อมูลเกี่ยวกับเทศกาลถือศีลกินผักและไหว้พระศาลเจ้า จังหวัดภูเก็ตจากสื่อใด

- โทรทัศน์ วิทยุ
 บริษัททัวร์ สื่อออนไลน์
 แผ่นพับ ใบปลิว ป้ายโฆษณาประชาสัมพันธ์
 อินเทอร์เน็ต ทหารบอกต่อ

ส่วนที่ 3 ปัจจัยที่ส่งผลต่อการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมของเทศกาลถือศีลกินผักและไหว้พระศาลเจ้า จังหวัดภูเก็ต

ปัจจัยที่ส่งผลต่อการท่องเที่ยว	น้อยที่สุด (1)	น้อย (2)	ปานกลาง (3)	มาก (4)	มากที่สุด (5)
ด้านสถานที่					
1. ศาลเจ้าในจังหวัดภูเก็ต มีชื่อเสียงโด่งดัง					
2. บริเวณมีความร่มรื่น และบรรยากาศดี					
3. สถานที่ภายในศาลเจ้า จังหวัดภูเก็ต น่าสนใจและติดตาม					
4. โรงครัวเจ สสะอาด และชวนรับประทาน อาหาร					

ปัจจัยที่ส่งผลกระทบต่อการท่องเที่ยว	น้อยที่สุด (1)	น้อย (2)	ปาน กลาง (3)	มาก (4)	มากที่สุด (5)
5. รูปแบบ ที่ตั้ง และอาคารของศาลเจ้า สวยงาม สะดวก ชวนให้น่าเข้าเยี่ยมชม					
6. การจัดบริการห้องน้ำที่สะอาด สะดวกและ เพียงพอ					
ด้านการให้บริการ					
1. มีการให้ข้อมูลข่าวสารแก่นักท่องเที่ยว					
2. ความสะดวกสบายในการเดินเยี่ยมชม					
3. การดูแลความปลอดภัยในทรัพย์สินของ นักท่องเที่ยว					
4. จัดให้มีเจ้าหน้าที่ไว้ติดต่อ-สอบถาม					
5. การนำชม และนำเสนอข้อมูลของ เจ้าหน้าที่ มีความน่าสนใจ					
ด้านช่องทางการจัดจำหน่าย					
1. การท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมของเทศกาลถือ ศีลกินผักและไหว้พระศาลเจ้า จังหวัดภูเก็ต เป็นที่เชิดหน้าชูตาของประเทศไทย ในด้าน เอกลักษณ์ ประเพณี					
2. การเดินทางไปร่วมเทศกาลถือศีลกินผักและ ไหว้พระศาลเจ้า จังหวัดภูเก็ต มีความสะดวก					
3. การส่งเสริมการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมของ เทศกาลถือศีลกินผักและไหว้พระศาลเจ้า จังหวัดภูเก็ต โดยการจัดโปรแกรมบุญร่วมกับ ศาลเจ้าอื่นๆ					
4. การจัดงานมหกรรมในช่วงเทศกาลสำคัญ					
5. การลงโฆษณาอย่างเพียงพอทั่วถึง และ น่าสนใจ					

ปัจจัยที่ส่งผลกระทบต่อการท่องเที่ยว	น้อยที่สุด (1)	น้อย (2)	ปาน กลาง (3)	มาก (4)	มากที่สุด (5)
ปัจจัยที่ส่งผลด้านสาธารณูปโภค					
1. ภายในชุมชนมีการจัดการด้านพื้นที่อย่างเหมาะสม เช่น การพัฒนาแหล่งท่องเที่ยว การดูแลรักษาแหล่งท่องเที่ยว					
2. ภายในชุมชนมีการจัดการด้านการคมนาคมในพื้นที่แหล่งท่องเที่ยว					
3. ภายในชุมชนมีการจัดการด้านไฟฟ้าในพื้นที่แหล่งท่องเที่ยว					
4. ภายในชุมชนมีการจัดการด้านน้ำประปาในพื้นที่แหล่งท่องเที่ยว					
5. ภายในชุมชนมีการจัดการด้านโทรศัพท์ในพื้นที่แหล่งท่องเที่ยว					
มูลเหตุจูงใจในการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรม					
1. ต้องการร่วมเทศกาลถือศีลกินผักและไหว้พระศาลเจ้า จังหวัดภูเก็ต					
2. ต้องการผ่อนคลายความเครียดจากการทำงาน/ ศึกษาเล่าเรียน					
3. มีทัศนคติที่ดีต่อสถานที่ท่องเที่ยวแห่งนี้					
4. ต้องการศึกษาวินิจฉัยวิถีชีวิตและศิลปวัฒนธรรม					
5. ต้องการสร้างความสัมพันธ์ที่ดีในครอบครัว					
6. การจัดการในการพัฒนาชุมชนไม่ก่อให้เกิดผลกระทบต่อสังคมและสิ่งแวดล้อม					
7. กิจกรรมที่จัดไว้สำหรับนักท่องเที่ยวในเทศกาลถือศีลกินผักและไหว้พระศาลเจ้า					

ปัจจัยที่ส่งผลกระทบต่อการท่องเที่ยว	น้อยที่สุด (1)	น้อย (2)	ปาน กลาง (3)	มาก (4)	มากที่สุด (5)
จังหวัดภูเก็ตสามารถทำให้เกิดความตระหนัก ในการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรม					

ตอนที่ 3 ข้อเสนอแนะอื่นๆเพื่อพัฒนาการท่องเที่ยว

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

ขอบคุณในความร่วมมือ

แบบสัมภาษณ์

เรื่อง การพัฒนาการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรม ทัศนศึกษา ประเพณีกินผัก และไหว้พระ
ศาลเจ้า จังหวัดภูเก็ต

วันที่สัมภาษณ์.....

สถานที่สัมภาษณ์.....

ส่วนที่ 1 ข้อมูลส่วนบุคคล

1. เพศ

1) ชาย

2) หญิง

2. อายุ

น้อยกว่า 20 ปี

21-30 ปี

31-40 ปี

41-50 ปี

51 ปีขึ้นไป

3. สถานภาพ

โสด

สมรส

หย่าร้าง

4. อาชีพหลัก.....อาชีพเสริม.....

5. ตำแหน่ง

เจ้าหน้าที่ที่ปฏิบัติงานประจำศาลเจ้า

หน่วยงานภาครัฐที่เกี่ยวข้องเพื่อพัฒนาการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรม

- ตำแหน่งในหน่วยงานราชการ/สังกัด.....

ส่วนที่ 2 ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมของเทศกาลถือศีลกินผัก
และไหว้พระศาลเจ้า จังหวัดภูเก็ต

1. ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมของเทศกาลถือศีลกินผักและไหว้พระ
ศาลเจ้า จังหวัดภูเก็ต

.....

2. แรงจูงใจในการปฏิบัติงาน

.....

3. วัตถุประสงค์ในการอุทิศตนมาปฏิบัติงาน

.....

4. การทำความเข้าใจในระบบ ระเบียบของศาลเจ้า

.....

5. การทำความเข้าใจกับนักท่องเที่ยว

.....

6. สภาพปัญหาที่มักจะพบบ่อย

.....

ตอนที่ 3 วิถีชีวิตชาวบ้านรอบบริเวณศาลเจ้า

1. ความเป็นมาของชุมชนรอบบริเวณศาลเจ้า

.....

.....

2. การดำรงชีวิตของชาวบ้านบริเวณศาลเจ้า

.....

.....

3. เผยแพร่ความรู้ผ่านการท่องเที่ยวชุมชน

.....

.....

4. ผลกระทบของการท่องเที่ยวศาลเจ้าต่อชุมชน

.....

.....

ส่วนที่ 4 แนวทางการส่งเสริมการท่องเที่ยวของศาลเจ้า

1. แนวทางการส่งเสริมแหล่งท่องเที่ยว

1.1 ท่านมีแนวคิดเกี่ยวกับส่งเสริมการรณรงค์อนุรักษ์ ป้องกัน แก้ไข ฟื้นฟู ทรัพยากรการท่องเที่ยวภายในศาลเจ้าให้มีประสิทธิภาพอย่างไร

.....
.....
.....

1.2 ศาลเจ้ามีแนวทางการส่งเสริมพัฒนาพื้นที่ที่ใช้สำหรับกำจัดสิ่งปฏิกูลอย่างถูกสุขลักษณะหรือไม่ อย่างไร

.....
.....
.....

1.3 แนวทางการส่งเสริมพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวภายในศาลเจ้า ท่านคิดว่ามีปัญหาอุปสรรคอะไรบ้าง และท่านมีแนวทางแก้ปัญหาอย่างไร

.....
.....
.....

1.4 ท่านคิดว่ากิจกรรมการท่องเที่ยวของศาลเจ้าที่เกิดขึ้นมีความหลากหลายและเหมาะสมหรือไม่ อย่างไร และท่านมีข้อเสนอแนะอย่างไรเกี่ยวกับกิจกรรมที่จัดไว้

.....
.....
.....

1.5 ในการพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวของศาลเจ้าได้รับการสนับสนุนงบประมาณในการพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวหน่วยงานภาครัฐและเอกชนหรือไม่ และให้การสนับสนุนเรื่องใดบ้าง

.....
.....
.....

1.6 ภายในศาลเจ้ามีการจัดทำคู่มือพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวหรือไม่ อย่างไร

.....
.....
.....

2. แนวทางการส่งเสริมการบริการการท่องเที่ยว

2.1 ท่านคิดว่าการให้บริการสิ่งอำนวยความสะดวกทุกอย่างในการเดินทางเข้ามาในศาลเจ้าเพียงพอหรือไม่ และควรมีการส่งเสริมพัฒนาหรือไม่ อย่างไร

- การเข้าถึงแหล่งท่องเที่ยว

.....
.....
.....

- ป้ายบอกทาง / ป้ายสื่อความ

.....
.....
.....

- การให้บริการที่พัก การให้บริการอาหาร และเครื่องดื่ม

.....
.....
.....

2.2 ท่านคิดว่าการท่องเที่ยวภายในศาลเจ้ามีความพร้อมในการบริการแก่นักท่องเที่ยวทั้ง
อุปกรณ์ในการดำเนินกิจกรรมเพียงพอหรือไม่และควรมีการส่งเสริมพัฒนาหรือไม่ อย่างไร

.....
.....
.....

2.3 ภายในศาลเจ้ามีการรักษาความปลอดภัยให้นักท่องเที่ยวที่เดินทางเข้าในศาลเจ้า
หรือไม่ อย่างไร

.....
.....
.....

3. แนวทางการส่งเสริมการตลาดท่องเที่ยว

3.1 ท่านคิดว่าการท่องเที่ยวศาลเจ้าฯ มีการส่งเสริมพัฒนาการโฆษณาประชาสัมพันธ์การ
ท่องเที่ยวมีความทั่วถึงหรือไม่ อย่างไร

.....
.....
.....

3.2 ชุมชนมีแนวทางในการส่งเสริมการตลาดท่องเที่ยวอย่างไร

.....

.....
.....
3.3 ชุมชนของท่าน มีการจัดทำคู่มือด้านการท่องเที่ยวและจัดตั้งจุดประชาสัมพันธ์เกี่ยวกับแหล่งท่องเที่ยวของชุมชนหรือไม่ อย่างไร

.....
.....
3.4 ท่านมีแนวคิดที่จะส่งเสริมพัฒนาการโฆษณาประชาสัมพันธ์ให้มีช่องทางการรับข้อมูลที่หลากหลายหรือไม่ อย่างไร

.....
.....
3.5 มีการส่งเสริมการขายร่วมกับธุรกิจเอกชน และผู้ประกอบการภายนอกหรือไม่ อย่างไร

ประวัติผู้วิจัย

ชื่อ	นางบุญพา คำวิเศษณ์
วัน เดือน ปีเกิด	วันที่ 6 มกราคม 2504
ประวัติการศึกษา	มหาวิทยาลัยศิลปากร วิทยาเขตพระราชวังสนามจันทร์ จังหวัดนครปฐม ระดับปริญญาโท ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการสอนภาษาอังกฤษในฐานะภาษาต่างประเทศ พ.ศ. 2547 มหาวิทยาลัยรามคำแหง ระดับปริญญาตรี ศิลปศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาเอกบรรณารักษศาสตร์ วิชาโทภาษาอังกฤษ พ.ศ. 2527
ตำแหน่งและสถานที่ทำงาน	หัวหน้างานวิชาการ และหัวหน้าสำนักงาน มหาวิทยาลัยราชพฤกษ์ ศูนย์การศึกษานอกที่ตั้งวิทยาลัยเทคโนโลยีภูเก็ต จังหวัดภูเก็ต
ประสบการณ์ทำงาน	พ.ศ. 2552 - มหาวิทยาลัยราชพฤกษ์ ศูนย์การศึกษานอกที่ตั้งวิทยาลัยเทคโนโลยีภูเก็ต จังหวัดภูเก็ต พ.ศ. 2533 – 2552 วิทยาลัยเทคโนโลยีภูเก็ต จังหวัดภูเก็ต พ.ศ. 2530 – 2533 โรงเรียนโคกกลอยวิทยา ตำบลโคกกลอย อำเภอตะกั่วทุ่ง จังหวัดพังงา พ.ศ. 2529 – 2530 โรงแรมบ้านไทย บีช รีสอร์ท หาดป่าตอง จังหวัดภูเก็ต พ.ศ. 2527 – 2529 โรงแรมภูเก็ตคาบาน่า หาดป่าตอง จังหวัดภูเก็ต

ชื่อผลงานทางวิชาการที่ตีพิมพ์เผยแพร่

งานวิจัย

1. การพัฒนาบทเรียนเสริมทักษะการอ่าน ภาษาอังกฤษเกี่ยวกับท้องถิ่นภูเก็ต พร้อมแบบฝึกหัดคอมพิวเตอร์ สำหรับนักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ ปีที่ 2 (ปวช. 2)โรงเรียนภูเก็ตเทคโนโลยี จังหวัดภูเก็ต (The Development of Call Supplementary English Reading Exercises on Phuket Local Stories for Certificate Vocational Students, Phuket Technology School, Phuket Province)
2. การศึกษาอัตลักษณ์เมืองภูเก็ตที่จูงใจให้เกิดการใช้จ่ายในกลุ่มนักท่องเที่ยว (The identity of Phuket and incentives for shopping in the tourists)
- 3 การสำรวจข้อมูลพื้นฐานที่ส่งผลต่อการบริหารจัดการแหล่งท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์แบบมีส่วนร่วม (The data survey that affect management ecotourism participatory)

บทความวิจัย

1. เรื่องการพัฒนาบทเรียนภาษาอังกฤษเกี่ยวกับวัฒนธรรมกลุ่มประเทศอาเซียน สำหรับมัคคุเทศก์ ตีพิมพ์ลงในวารสารมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชพฤกษ์ ปีที่ 1 ฉบับที่ 1 (กุมภาพันธ์ – พฤษภาคม 2558)

รางวัลหรือทุนการศึกษาที่ได้รับ

รางวัล

ปี 2548 ได้รับรางวัลที่ ๓ เหรียญทองแดง จากสำนักเลขาธิการองค์การครูสภา จากผลงานวิจัยในโครงการ หนึ่งโรงเรียน หนึ่งนวัตกรรม หนึ่งผลิตภัณฑ์

ปี 2547 ได้รับรางวัลผลงานวิจัยดีเด่น เรื่องการพัฒนาทักษะการอ่านภาษาอังกฤษ เกี่ยวกับเรื่องท้องถิ่นภูเก็ต

ทุนวิจัย สนับสนุนจากมหาวิทยาลัยราชพฤกษ์

ปี 2557 เรื่องความพร้อมด้านการใช้ภาษาอังกฤษของผู้ให้บริการโรงแรม และที่พักในภูเก็ต (The availability of English language services provider and hotel accommodation)

ปี 2555 เรื่อง การพัฒนาบทเรียนภาษาอังกฤษเกี่ยวกับวัฒนธรรมกลุ่มประเทศอาเซียน สำหรับ มัคคุเทศก์ (The English Instructional Materials Development on Cultures of ASEAN Countries for Tourist Guides)

ปี 2554 เรื่องการสำรวจข้อมูลพื้นฐานที่ส่งผลต่อการบริหารจัดการแหล่งท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์แบบมีส่วนร่วม กรณีศึกษาชุมชนหมู่บ้านวัดเขา ตำบลโคกกลอย อำเภอตะกั่วทุ่ง จังหวัดพังงา (A Survey of Basic Information Concerning a Community Participatory Management of Eco-tourism Case study of Wat Khoa Community Kokkloi Takuatung district Phang nga Province)

ปี 2553 เรื่องศึกษาอัตลักษณ์เมืองภูเก็ตที่จูงใจให้เกิดการจับจ่ายของกลุ่มนักท่องเที่ยว
(The Identity of Phuket and Incentives of Spending for Tourists)

